

กลวิธีการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
ในนวนิยายเรื่อง “พันธุ์หมาบ้า” (Mad Dogs & Co) ของ ชชาติ กอบจิตติ
จากสำนวนการแปลของมาร์เซล บาร์ัง (Marcel Barang)

วior นิลยนิมิต

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาวิธีการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในนวนิยายของ ซาติ กอบจิตติ เรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* (Mad Dogs & Co) จากสำนวนการแปลของ มาร์เซล บาร์ง (Marcel Barang) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและแนวคิดทางการแปลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ทฤษฎีเชิงภาษาศาสตร์ ลักษณะของอุปมา และวิธีการแปลอุปมา เพื่อนำมาวิเคราะห์อุปมา จำแนกทฤษฎีการแปลอุปมา และศึกษาวิธีการแก้ปัญหการแปลอุปมาที่พบในนวนิยายเรื่องนี้

ทฤษฎีและแนวทางการแปลที่นำมาศึกษาในสารนิพนธ์ฉบับนี้ คือ การวิเคราะห์ตัวบทของ คริสตีอาเน นอร์ด (Text Analysis by Christiane Nord) แนวทางการแปลแบบตีความของ ฌ็อง เดอลิส (Interpretive Approach by Jean Delisle) แนวทางการแปลของ มิลเดรด แอล ลาร์สัน (Mildred L. Larson) และทฤษฎีการแปลวรรณกรรมของ วัลยา วิวัฒน์ศร ซึ่งใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ กลวิธีการแปลโวหารภาพพจน์ แนวทางการทำงานแปลของผู้แปลและการแก้ปัญหการแปล นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาลักษณะของอุปมาเพื่อเป็นหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกอุปมาที่จะนำมาศึกษา ทั้งยังศึกษาทฤษฎีเชิงภาษาศาสตร์เพื่อนำไปวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาของอุปมาในต้นฉบับ และอุปมาที่ได้รับการแปลแล้ว

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวทางการแปลสามารถสรุปได้ว่าการใช้ทฤษฎีและแนวทางการแปลเป็นเพียงส่วนหนึ่งในการทำงานแปล เนื่องจากการสัมภาษณ์ผู้แปลได้พบว่าวิธีการทำงานแปลขั้นนี้ของผู้แปลเป็นการแปลแบบคำต่อคำเป็นส่วนใหญ่ ไม่เน้นการวิเคราะห์ตัวบทหรือตีความตัวบทเพื่อให้ทราบความหมายที่ลึกซึ้งโดยละเอียด ผู้แปลต้องการถ่ายทอดคำที่ผู้เขียนใช้ในต้นฉบับเพื่อรักษาวลีลาของผู้เขียนไว้โดยไม่นำวลีลาของผู้แปลไปใส่ในบทแปล

เมื่อศึกษาวิเคราะห์อุปมาที่ได้รับการแปลแล้ว ทำให้ทราบว่าการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่องนี้ไม่ยาก เพราะภาษาที่ใช้ในต้นฉบับเป็นภาษาง่าย ไม่สลับซับซ้อน คำอุปมาเปรียบเทียบกับผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญเป็นสิ่งที่ผู้อ่านทั่วไปสามารถเข้าใจได้แม้ผู้อ่านบางคนจะอยู่ในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไป หากอุปมานั้นเป็นการเปรียบเทียบที่มีความหมายเฉพาะ ผู้เขียนมักจะมีคำอธิบายกำกับไว้อยู่แล้ว และการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษสามารถทำได้โดยที่ยังสามารถรักษาความหมายการเปรียบเทียบตามต้นฉบับไว้ได้เพราะอุปมาในทั้งสองภาษามีโครงสร้างการเปรียบเทียบเหมือนกัน

Abstract

This special research aims to study the translation approaches of similes from Thai into English in a Thai novel by Chart Korbjitti, *Mad Dogs & Co*, translated by Marcel Barang. Translation theories and approaches, linguistic theory, similes and translation approaches of similes were applied for the analysis of similes, different ways of translation of similes and solutions to problems of translation of similes in the novel.

The translation theories and approaches employed in this research for a fundamental analysis of the original text, methods of simile translation, translation approaches of the translator and translation solutions, are founded on Text Analysis by Christiane Nord, Interpretive Approach by Jean Delisle, Translation Approach by Mildred L. Larson and Literary Translation Theory by Wanlaya Wiwatsorn. Moreover, criteria for simile selection and analysis of language structure are based on the study of simile and linguistic theory, respectively.

The abovementioned theories and approaches are found to be parts of the translator's translation. However, an interview with the translator reveals that he used the technique of word for word translation, he did not focus on text analysis and interpretation. He only intended to deliver the original text and style of the author into the translation.

The result of the analysis demonstrates that the translation of similes in this novel is not difficult as the language the author uses is not complicated and easy to understand. The similes are fairly general, making it possible for readers from different culture to understand. For those similes which have specific meanings, the author usually provided explanations for them. The translation of similes from Thai into English can maintain their original meanings as the structure of similes and the indicators of similies in both languages are similar.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ดีด้วยความช่วยเหลือของรองศาสตราจารย์ ดร. พจี ยุวชิต อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ผู้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้ ตลอดจนช่วยตรวจแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง สารนิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จได้โดยหากไม่ได้รับความเมตตาจากท่าน ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คาริณา โชติโรวี ผู้อ่านประเมินสารนิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ทั้งยังช่วยตรวจแก้ไขสารนิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สารภี แกสตัน และอาจารย์ ดร. ทองทิพย์ พูลลาภ ที่แนะแนวทางในการเลือกหัวข้อและการเขียนโครงร่างสารนิพนธ์

ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านของสาขาการแปล คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ถ่ายทอดความรู้อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการทำงานเกี่ยวกับการแปล

ขอขอบคุณคุณมาร์เซล บารัง ที่สละเวลาอันมีค่าสำหรับการสัมภาษณ์ ทั้งยังให้ความรู้เกี่ยวกับการทำงานแปลของนักแปลอาชีพ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ การแปลรุ่นที่ 10 ที่เป็นกำลังใจและคอยสนับสนุนอย่างดี รวมทั้งครอบครัวและเพื่อนสนิทที่น่ารักทุกคน ที่คอยผลักดันข้าพเจ้าให้สามารถทำสารนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงได้ในที่สุด

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	i
กิตติกรรมประกาศ.....	iii
สารบัญ.....	iv
บทที่ 1: บทนำ.....	1
บทที่ 2: ทฤษฎีการแปลและทฤษฎีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ทฤษฎีและแนวทางการแปล.....	5
2.1.1 การวิเคราะห์ตัวบทของ คริสตีอาเน นอร์ด์.....	11
2.1.2 แนวทางการแปลแบบตีความของ ฌ็อง เดอลิล.....	11
2.1.3 แนวทางการแปลของ มิดเดรด แอล ลาร์สัน.....	16
2.1.4 ทฤษฎีการแปลวรรณกรรม.....	18
2.2 การศึกษาเรื่องอุปมา.....	22
2.2.1 ลักษณะของอุปมา.....	22
2.2.2 ทฤษฎีเชิงภาษาศาสตร์.....	24
บทที่ 3: รายงานการค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัย.....	30
3.1 การวิเคราะห์ตัวบท.....	30
3.2 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปมา.....	38
3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปลและการแก้ปัญหาการแปลของมาร์เซล บาร์ง.....	86
บทที่ 4: สรุปผลการวิจัย ทบทวนสมมติฐาน และข้อเสนอแนะ.....	88
4.1 สรุปผลการวิจัยและทบทวนสมมติฐาน.....	88
4.2 ข้อเสนอแนะ.....	91
บทที่ 5: บรรณานุกรม.....	92

บทที่ 1: บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การใช้โวหารภาพพจน์ (Figure of Speech) เป็นลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของศิลปะการใช้ภาษา ทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน โดยให้ความหมายแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ เช่น เพื่อขยายความ เพื่อถ่ายทอดภาพ อารมณ์ ความรู้สึก ความคิด เป็นต้น บางครั้งการใช้ภาษาภาพพจน์เพื่อเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ อาจช่วยให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเข้าใจหรือเห็นภาพได้ชัดเจนมากกว่าการใช้ภาษาที่ตรงไปตรงมา และยังช่วยสื่อความตามเจตนารมณ์ของผู้ส่งสารได้ดียิ่งขึ้น

วรรณกรรมจำนวนมากในปัจจุบันอาจไม่ได้ใช้โวหารภาพพจน์เหมือนที่ใช้ในอดีต เนื่องด้วยสภาพสังคมวัฒนธรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับคำในภาษาจึงมีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยเช่นกัน สิ่งนี้ส่งผลต่อการใช้คำเพื่อเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับสิ่งหนึ่ง เช่นแต่เดิมการเปรียบเทียบความเร็วว่า ไวเป็นปรอท แต่ในปัจจุบันสามารถเปรียบเทียบความเร็วกับสิ่งอื่นได้อีก เช่น ไวราวกับติดจรวด ซึ่งผู้อ่านในปัจจุบันก็สามารถเข้าใจได้จากการที่ยุคสมัยเปลี่ยนแปลง และวัฒนธรรมหนึ่งถ่ายทอดมาสู่วัฒนธรรมหนึ่งได้ง่ายขึ้นจากวิทยาการการสื่อสารที่ก้าวหน้า เพราะปัจจุบันมีจรวดและผู้อ่านรู้จักจรวดและทราบว่าจรวดเป็นยานพาหนะที่มีความเร็วมาก หรือการเปรียบเทียบความขาวในภาษาอังกฤษว่า ขาวราวหิมะ แต่คนไทยในอดีตไม่รู้จักหิมะ จึงไม่ทราบว่าขาวราวหิมะเป็นอย่างไร ในวัฒนธรรมไทย ความขาวเปรียบกับความขาวของสำลีดังเช่นในสำนวน ขาวดั่งสำลี ในภาษาไทย แต่ในปัจจุบันคนไทยรู้จักหิมะจากประสบการณ์ตรงหรือจากสื่อประเภทต่างๆ ความรู้ เทคโนโลยีและวัฒนธรรมมีการส่งข้ามและแลกเปลี่ยนกันทั่วโลก หากจะเปรียบเทียบว่า ขาวราวหิมะ คนไทยก็สามารถมองเห็นภาพและเข้าใจได้

โวหารภาพพจน์มีหลายประเภท เช่น อุปมา (Simile) อุปลักษณ์ (Metaphor) บุคลาธิษฐาน (Personification) นามนัย (Metonymy) อติพจน์ (Hyperbole) เป็นต้น แต่งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาเฉพาะโวหารภาพพจน์ อุปมา (Simile) ซึ่งเป็นโวหารเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเหมือนหรือคล้ายกับอีกสิ่งหนึ่ง เนื่องจากผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าการแปลการเปรียบเทียบเป็นปัญหาที่สำคัญควรศึกษาว่านักแปลมีกลวิธีการแปลและการแก้ปัญหาการแปลอย่างไร หากต้องแปลการเปรียบเทียบจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่ง โดยตระหนักอยู่แล้วว่าวัฒนธรรมของสองภาษาต่างกัน คำในสองภาษานั้นอาจมีไม่เท่ากัน หรือมีเหมือนกันแต่มีความหมายตามตัวและความหมายโดยนัยแตกต่างกัน

นอกจากนี้การเปรียบเทียบอาจไปซ้อนทับกับการใช้สำนวนต่างๆ ที่ใช้กันในวัฒนธรรมนั้นได้ เช่นการเปรียบเทียบคนๆ หนึ่งว่าเป็น แกะดำ (black sheep) ซึ่งหมายถึง คนที่มีลักษณะแปลกแยกหรือแตกต่างไปจากหมู่มคนส่วนใหญ่ หรือคนที่ด้อยกว่า มีความประพฤติไม่ดีเมื่อเทียบกับคน

อื่นๆ ในกลุ่มเดียวกันหรือในครอบครัวเดียวกัน (รัชนี: 2548) หากแปลความหมายตามตัวแล้ว แกะดำ คือแกะที่มีขนสีดำ ปกติแล้วแกะโดยทั่วไปมักจะมีขนสีขาว การที่แกะมีขนสีดำจึงแสดงการแปลกแยกออกจากฝูง การแปลการเปรียบเทียบซึ่งเป็นสำนวนเช่นนี้ต้องอาศัยการเทียบเคียงสำนวนที่ใช้กันในภาษาต้นทางและภาษาปลายทางว่ามีความหมายเท่ากันหรือไม่ หรือบางครั้งในภาษาหนึ่งอาจเป็นสำนวนแต่ในอีกภาษาหนึ่งอาจไม่ได้เป็นสำนวน ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องศึกษาและวิเคราะห์ต่อไป

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลงานของ ชาติ กอบจิตติ นักเขียนไทยร่วมสมัยที่สร้างสรรค์งานวรรณศิลป์ มีผลงานนวนิยายและเรื่องสั้นที่โดดเด่นและมีคุณภาพทั้งด้านแนวคิด การแสดงสำนึกทางสังคมและด้านวรรณศิลป์ที่แสดงให้เห็นถึงนวัตกรรมของการสร้างสรรค์ เป็นนักเขียนไทยคนแรกที่ได้รับรางวัลซีไรต์ 2 ครั้ง และได้รับการประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ประจำปี พ.ศ. 2547 ผลงานบางส่วนได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ เช่น *คำพิพากษา พันธุ์หมาบ้า เวลา จนตรอก* นอกจากนี้ยังมีผลงานอื่นๆ อีก เช่น *ทางชนะ มีดประจำตัว นครไม่เป็นไร เป็นต้น*

ชาติ กอบจิตติ ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2525 จากนวนิยายเรื่อง *เวลา* และได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2537 จากนวนิยายเรื่อง *คำพิพากษา* นวนิยายของ ชาติ กอบจิตติ แสดงถึงพัฒนาการของนวนิยายไทยที่มีลักษณะร่วมกับวรรณกรรมสากล นับตั้งแต่การนำเสนอ นวนิยายเรื่อง *คำพิพากษา* ซึ่งเป็นเรื่องโศกนาฏกรรมเกี่ยวกับสามัญชน มีนักวิชาการวรรณกรรมนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับผลงานของ เคนซาบุโร โอเอะ (Kenzaburo Oe) นักเขียนญี่ปุ่นผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาวรรณกรรมในปี พ.ศ. 2537 และ กุนเทอร์ กราส (Günter Grass) นักเขียนชาวเยอรมันผู้ได้รับรางวัลโนเบล สาขาวรรณกรรมในปี พ.ศ. 2542 เช่นกัน

กรณีศึกษาที่ยกมาในงานวิจัยนี้ คือ นวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* ได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษชื่อ *แมดดอกส์แอนด์โค (Mad Dogs & Co)* โดยมาร์เซล บารัง (Marcel Barang) เนื่องจากเป็นผลงานที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีการใช้การเปรียบเทียบอยู่ตลอดทั้งเรื่องและได้รับการแปลเป็นภาษาอังกฤษโดยนักแปลที่มีผลงานแปลคุณภาพหลายชิ้น จึงสมควรแก่การนำมาศึกษาการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษอย่างยิ่ง

มาร์เซล บารัง เป็นชาวฝรั่งเศสที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยมานานกว่าสามสิบปี และมีความรู้ภาษาไทยดี เป็นนักแปลที่ถ่ายทอดวรรณกรรมไทยจำนวนมากออกสู่นักอ่านต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษและภาษาฝรั่งเศส ผลงานที่แปลเป็นภาษาอังกฤษ เช่น *คำพิพากษา (The Judgment)* และ *เวลา (Time)* ของชาติ กอบจิตติ *ข้างหลังภาพ (Behind the Picture)* ของศรีบูรพา *เงาสีขาว (The White Shadow)* ของเสนห์ สังข์สุข *เวลาในขวดแก้ว (Time in a Bottle)* ของประภัสสร เสวิกุล *ความรักของวัลยา (Wanlaya's Love)* และ *ปีศาจ (Ghosts)* ของเสนีย์

เสาวพงศ์ เป็นต้น ส่วนผลงานแปลเป็นภาษาฝรั่งเศส เช่น *เจ้ากระแจะ* (*Une histoire vieille comme la pluie*) และ *อสรพิษ* (*Venin*) ของเสนาห์ สังข์สุข *เรื่องธรรมดา* (*Une histoire ordinaire*) ของชาติ กอบจิตติ *ตลิ่งสูงซุงหนัก* (*L'empailleur de rêves*) ของนิคม ราวาวา เป็นต้น นอกจากนี้ยังเขียนหนังสือ *The 20 best novels of Thailand : a Thai modern classics anthology* ซึ่งรวบรวมประวัติของผู้เขียนวรรณกรรมที่ดีที่สุดของไทย 20 เรื่อง และบทแปลบางส่วนจากนวนิยาย

1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาทฤษฎีการแปล แนวทางการแปลอุปมา การแปลเกี่ยวกับวัฒนธรรม ทฤษฎี และแนวคิดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) เพื่อวิเคราะห์ต้นฉบับและฉบับแปล และปัญหาการแปล
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาและกลวิธีในการแก้ปัญหการแปลอุปมาของผู้แปล

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

ผู้แปลใช้วิธีการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในหนังสือเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* 3 แบบ คือ

- 1) การแปลโดยใช้โวหารภาพพจน์ที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ
- 2) การแปลแบบเก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับและมีคำอธิบายเพิ่มเติม
- 3) การแปลแบบเก็บความหมายโดยไม่เก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

นวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* ฉบับภาษาไทยของชาติ กอบจิตติ และ *Mad Dogs & Co* ฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษ แปลโดยมาร์เซล บาร์งทั้งเล่ม

ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะการใช้อุปมาจากต้นฉบับและฉบับแปลเท่านั้น

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

- 1) วิจัยข้อมูลจากการศึกษาวิจัยจากเอกสาร โดยการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับการแปลและการใช้อุปมา
- 2) วิจัยภาคสนามจากการสัมภาษณ์ผู้แปล และนำข้อมูลมาสนับสนุนข้อสรุปจากการวิเคราะห์เชิงเอกสาร

1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

- 1) ศึกษาและทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับและฉบับแปลโดยละเอียด
- 2) ศึกษาแนวทางและกลวิธีการแปลอุปมาและการใช้อุปมาในภาษาไทยและภาษาอังกฤษจากงานวิจัยอื่นๆ
- 3) ศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นปัญหาการแปลโวหารที่เกี่ยวกับการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ
- 4) สรุปการวิเคราะห์เชิงเอกสารและออกแบบบทสัมภาษณ์
- 5) สัมภาษณ์ผู้แปล
- 6) สังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเชิงเอกสาร
- 7) สรุปผลการวิจัย ทบทวนสมมติฐาน และให้ข้อเสนอแนะ

1.7 ประโยชน์

- 1) ได้รับความรู้เกี่ยวกับลักษณะของโวหารเชิงอุปมาทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) เป็นแนวทางการแปลโวหารอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่สนใจ

บทที่ 2: ทฤษฎีการแปลและทฤษฎีอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีและแนวทางการแปล

2.1.1 การวิเคราะห์ตัวบทของ คริสตีอานเน นอร์ด (Text Analysis by Christiane Nord)

การวิเคราะห์ตัวบทตามทฤษฎีการแปลของนอร์ดให้ความสำคัญกับผู้จ้างงาน (Initiator) ผู้แปลต้องทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้จ้างงาน มีความรู้ทั่วไปและความรู้เกี่ยวกับภาษาต้นทางและภาษาปลายทางอยู่ในระดับที่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับและสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาปลายทางได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์การสื่อสารในวัฒนธรรมปลายทาง บรรลุจุดประสงค์ของตัวบทนั้น ก่อนลงมือแปล ผู้แปลต้องวิเคราะห์ตัวบทจากองค์ประกอบภายนอกตัวบทและองค์ประกอบภายในตัวบทดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบภายนอกตัวบท (Extratextual factors)

การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบทสามารถทำได้ก่อนเริ่มอ่านตัวบทโดยสังเกตจากองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

- 1) ผู้ส่งสาร (Sender) นอร์ดแยกผู้ส่งสารออกจากผู้ผลิตตัวบท (text producer) เนื่องจากบางครั้งผู้ส่งสารอาจเป็นคนละคนกับผู้ผลิตตัวบทได้ เช่น ผู้ส่งสารอาจเป็นบุคคลหรือสถาบันที่ต้องการใช้ตัวบทนั้นแจ้งข่าวสารให้ผู้อื่นทราบ โดยมีเป้าหมายบางประการ ในกรณีนี้ผู้ผลิตตัวบทจะผลิตตัวบทออกมาตามคำสั่งของผู้ส่งสาร การวิเคราะห์ผู้ส่งสารสามารถทำได้โดยหาข้อมูลว่าใครเป็นผู้ส่งสาร ผู้ส่งสารนั้นเป็นคนเดียวกันกับผู้ผลิตสารหรือไม่ หากเป็นคนละคน ผู้ส่งสารนั้นมีอิทธิพลต่อผู้ผลิตสารอย่างไร จากนั้นจึงหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ส่งสารโดยดูจากปัจจัยรอบตัวบท (text environment) เช่น ตราประทับ คำอธิบายเกี่ยวกับตัวบทนั้น คำนำ บทส่งท้าย ชื่อผู้แต่งก็สามารถให้ข้อมูลได้ เช่นเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความรู้ความชำนาญในด้านใด ถนัดเขียนหนังสือประเภทใด มีสถานะทางสังคมเป็นอย่างไร เป็นต้น

- 2) เจตนาของผู้ส่งสาร (Sender's intention) เป็นการมองจากตัวผู้ส่งสารซึ่งมีเจตนาให้ตัวบทนั้นบรรลุวัตถุประสงค์บางประการ ผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับสาร (effect) อาจตรงหรือไม่ตรงกับเจตนาของผู้ส่งสารก็ได้ บางครั้งการรักษาเจตนาของผู้ส่งสารไว้อาจทำให้หน้าที่ของตัวบท (function) และผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับสารเปลี่ยนไปด้วย การมองเจตนาของผู้ส่งสาร ผลที่เกิดขึ้นกับผู้รับสารและหน้าที่ของตัวบทแยกกันจะช่วยในการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการแปลโดยยึดหลักความเชื่อตรงต่อเจตนาของผู้ส่งสาร ผู้แปลอาจทราบเจตนาของผู้ส่งสารได้จากการที่ผู้ส่งสารกล่าวไว้ในตัวบทและพิจารณาชนิดของตัวบทว่ามีหน้าที่อย่างไร
- 3) ผู้รับสาร (Audience) ผู้รับสารมีทั้งผู้รับสารตัวบทต้นฉบับ (source-text audience) และผู้รับสารงานแปล (target-text audience) ซึ่งมีความแตกต่างทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรม ดังนั้นในการแปลจึงไม่สามารถกล่าวถึงผู้รับสารงานแปลได้เหมือนกับกล่าวถึงผู้รับสารตัวบทต้นฉบับ นอกจากนี้ยังมีผู้รับสารที่เป็นผู้รับฟัง (addressee) และผู้รับสารร่วม (chance receiver) ซึ่งผู้ส่งสารเป็นผู้พูดกับผู้รับฟัง แต่ต้องการส่งสารให้แก่ผู้รับสารร่วม หากทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับสาร เช่น เพศ อายุ การศึกษา สถานะทางสังคม เป็นต้น จะช่วยให้ผู้แปลประเมินความรู้พื้นฐานของผู้รับสารได้ และเลือกวิธีการนำเสนอข้อมูลเพื่อให้ผู้รับสารในภาษาปลายทางได้รับผลเช่นเดียวกับผู้รับสารในภาษาต้นทาง
- 4) สื่อที่ใช้ (Medium) เป็นวิธีหรือสิ่งที่น่าตัวบทไปสู่ผู้รับสาร ได้แก่ การสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษรและแบบปากเปล่า รูปแบบของสื่อมีผลต่อการรับสารและการผลิตตัวบท เพราะเป็นตัวกำหนดว่าจะนำเสนอเนื้อหาอย่างไร ทั้งในด้านความชัดเจนของเนื้อหา (explicitness) การเรียบเรียงความคิดที่ได้แยบยลกัน การใช้ประเภทประโยค องค์ประกอบความสัมพันธ์ของประโยค การใช้วจนลีลา การแสดงออกทางสีหน้าและท่าทาง เป็นต้น การวิเคราะห์สื่อที่ใช้จะช่วยให้ทราบถึงลักษณะเฉพาะของการสื่อสาร บางครั้งอาจใช้ภาษาพูดในการเขียนหรือใช้ภาษาเขียนในการพูดได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของตัวบทนั้นๆ ประเภทของสื่อที่เป็นลายลักษณ์อักษร เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ โบปลิว เป็นต้น สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและกลุ่มผู้อ่านที่

เป็นเป้าหมายได้ นอกจากนี้ยังอาจให้ข้อมูลเกี่ยวกับเวลาและสถานที่ในการผลิตตัวบท อย่างไรก็ตามประเภทของสื่ออาจเป็นตัวกำหนดความคาดหวังของผู้รับสาร แต่บางครั้งผู้ส่งสารอาจใช้สื่อแสดงเจตนาที่แตกต่างไปจากความคาดหวังของผู้รับสารได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของสื่อแต่ละชนิดที่แตกต่างกันในแต่ละสังคมและวัฒนธรรม

- 5) สถานที่ (Place) เป็นปัจจัยหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง เนื่องจากสถานที่ที่ผลิตตัวบทกับสถานที่ที่ผู้รับสารรับสารจากตัวบทอาจเป็นคนละแห่งกัน ซึ่งทำให้มีความแตกต่างทางด้านภาษาที่ใช้ สังคมวัฒนธรรมและความรู้ทั่วไปของผู้รับสาร ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่อาจหาได้จากสถานที่พิมพ์ ชื่อสำนักพิมพ์ หรือเป็นความรู้ทั่วไปของผู้แปลเกี่ยวกับตัวบท
- 6) เวลา (Time) มีความสำคัญมากในการแปล เมื่อเวลาผ่านไป การใช้ภาษาย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย รวมทั้งความนิยมในการใช้ชนิดของตัวบทคำๆ หนึ่งอาจมีความหมายเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่ง แต่หากเวลาผ่านไป ความหมายก็อาจเปลี่ยนไปหรือผู้คนหันมานิยมใช้คำอื่นแทน เช่นการใช้สรรพนามหรือชื่อเฉพาะต่างๆ ปัจจัยทางด้านเวลายังช่วยให้ทราบข้อมูลของผู้ส่งสารและผู้ที่ได้รับสารกล่าวถึงซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเจตนาของผู้ส่งสารได้ดียิ่งขึ้น
- 7) จุดประสงค์ในการสื่อสาร (Motive for communication) หมายถึงสาเหตุของการผลิตสื่อต่างๆ และผลิตเพื่อใช้ในโอกาสพิเศษใด หากทราบโอกาสพิเศษในการใช้ตัวบทนั้นก็อาจช่วยให้ทราบถึงตัวผู้ส่งสาร เจตนาของผู้ส่งสาร หน้าที่ของตัวบท ผู้แปลต้องระมัดระวังในการแปลในกรณีที่โอกาสพิเศษในการใช้ตัวบทต้นฉบับต่างจากโอกาสต่างๆ ไปในการใช้ตัวบทฉบับแปล
- 8) หน้าที่ของตัวบท (Text function) หมายถึงหน้าที่ในการสื่อสารของตัวบทเพื่อนำมาใช้ในสถานการณ์เฉพาะทั้งในการผลิตตัวบทและการรับสาร หน้าที่ของตัวบทอาจเปลี่ยนไปได้เมื่อได้รับการแปล อย่างไรก็ตามผู้แปลยังคงต้องสื่อสารต่อผู้ส่งสารตัวบทต้นฉบับและเจตนาของผู้ส่งสาร

- 9) ความเกี่ยวเนื่องกันขององค์ประกอบภายนอก (Interdependence of extratextual factors) ข้อมูลขององค์ประกอบภายนอกตัวบทแต่ละประการ อาจมีความเกี่ยวข้องกัน เมื่อทราบองค์ประกอบประการหนึ่งก็อาจทำให้ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบประการอื่นเพิ่มขึ้นด้วย การวิเคราะห์จึงไม่ จำเป็นต้องเรียงลำดับจากองค์ประกอบแรกไปองค์ประกอบสุดท้าย แต่ สามารถวิเคราะห์สลับไปมาได้เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล องค์ประกอบอื่นๆ ด้วย

2. องค์ประกอบภายในตัวบท (Intratextual factors)

การวิเคราะห์องค์ประกอบภายในตัวบทเป็นการพิจารณาเนื้อหา (Information) และรูปแบบ (Form) ของตัวบทโดยวิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 หัวข้อเรื่องของตัวบท (Subject matter) คือ ประเด็นหลักที่ผู้ส่งสารกล่าวถึง ในตัวบท การวิเคราะห์องค์ประกอบนี้มี ความสำคัญต่อการแปลด้วยเหตุผลดังนี้

1) ตัวบทมีหัวข้อเรื่องเดียวแสดงว่าตัวบทมีความเกี่ยวเนื่องกัน (coherence) แต่หากตัวบทมีหัวข้อเรื่องหลายๆ หัวข้อรวมกันแสดงว่าเป็นการนำตัวบทหลายๆ บทมารวมกัน (text combination) และใช้ข้อวัจนภาษาในการเปลี่ยนหัวข้อเรื่องแต่ละครั้ง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในการแปลเพราะการนำตัวบทแต่ละบทไปใช้ในสถานการณ์ปลายทางอาจมีความแตกต่างกันและผู้แปลจำเป็นต้องทราบข้อมูลเหล่านั้นเพื่อแปลได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปลายทาง

2) หัวข้อเรื่องของตัวบทนั้นเป็นเรื่องเฉพาะที่มีในบริบททางวัฒนธรรมใด วัฒนธรรมหนึ่งหรือเป็นสิ่งที่สมมุติขึ้น ความรู้พื้นฐานและความรู้ทั่วไปของผู้อ่าน เกี่ยวกับเรื่องนั้นมีมากน้อยเพียงใด

3) หัวข้อเรื่องจะบ่งบอกถึงความรู้ในสาขาที่ผู้แปลจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมเพื่อ ใช้ในการแปล

4) การวิเคราะห์หัวข้อเรื่องของตัวบทจะช่วยให้ผู้แปลทราบว่าจะสามารถทำงาน แปลนั้นได้สำเร็จหรือไม่

5) เมื่อวิเคราะห์หัวข้อเรื่องแล้วจะทำให้ทราบถึงหน้าที่ของชื่อเรื่อง

6) บางครั้งหัวข้อเรื่องยังช่วยให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบภายนอกตัว บทด้วย เช่น ผู้ส่งสาร เวลา หน้าที่ของตัวบท

หัวข้อเรื่องอาจหาได้จากชื่อเรื่องหรือส่วนอื่นๆ ที่มากับชื่อเรื่อง หากหาไม่ได้ อาจดูที่องค์ประกอบอื่นๆ ภายในตัวบท เช่นกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้

2.2 เนื้อหา (Content) ควรวิเคราะห์องค์ประกอบนี้โดยการนำมาเรียบเรียงใหม่ (paraphrase) ให้เข้าใจง่ายขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเนื้อความได้ดีขึ้นและอาจเห็นถึงเนื้อความที่ผู้เขียนละไว้ในฐานที่เข้าใจ (presupposition) และความไม่เกี่ยวเนื่องกันของเนื้อความ สำหรับตัวบทบางประเภท เช่น วรรณกรรมที่มีเหตุการณ์ซ้อนอยู่ในเรื่อง ผู้แปลต้องวิเคราะห์เหตุการณ์ซ้อนเหล่านั้นด้วย

2.3 เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ (Presupposition) หมายถึงสิ่งที่ผู้เขียนคาดว่าผู้อ่านสามารถเข้าใจได้โดยไม่ต้องกล่าวถึง แต่ก็สามารถนำไปสู่ความเข้าใจผิดได้ สำหรับผู้อ่านที่ไม่มีความรู้เพียงพอ ผู้แปลต้องศึกษาว่าผู้รับสารต้นฉบับกับผู้รับสารงานแปลมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกันอย่างไร

2.4 โครงสร้างของตัวบท (Text composition) เหตุผลในการวิเคราะห์โครงสร้างใหญ่และเล็กเนื่องจากตัวบทที่ประกอบด้วยตัวบทเล็กๆ หลายเรื่องอาจต้องใช้กลยุทธ์ในการแปลแต่ละส่วนแตกต่างกัน และต้องวิเคราะห์ส่วนต้นและส่วนท้ายของตัวบทอย่างละเอียดเพราะเป็นส่วนที่ช่วยในการทำความเข้าใจและตีความตัวบททั้งเรื่อง สำหรับตัวบทบางชนิดที่มีโครงสร้างตามขนบ การวิเคราะห์โครงสร้างตัวบทจะช่วยให้ทราบชนิดและหน้าที่ของตัวบทได้ นอกจากนั้นการวิเคราะห์โครงสร้างย่อยในตัวบทที่มีความซับซ้อนอาจช่วยหาใจความหลักหรือหัวข้อเรื่องของตัวบทได้

2.5 ปัจจัยด้านอวัจนภาษาในตัวบท (Non-verbal elements) หมายถึงสัญลักษณ์ที่ไม่ได้มาจากการใช้ภาษาเป็นสื่อ แต่ใช้เพื่อเสริมความ ชยายความ ขจัดความกำกวมหรือเน้นย้ำข้อความในตัวบท อวัจนภาษาในที่นี้ไม่ได้รวมถึงภาษาท่าทางที่ใช้แทนที่ภาษาที่เป็นลายลักษณ์อักษร อวัจนภาษามีบทบาทในการสื่อสารแบบประจักษ์หน้า เช่น ท่าทาง สีหน้า การใช้ทำนองเสียง ความเร็วในการพูด การใช้เสียงหนักเบา เป็นต้น อวัจนภาษาที่พบได้ในตัวบทอาจเป็นการใช้ลักษณะตัวอักษร การแบ่งย่อหน้า การเว้นวรรค ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างมากกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เมื่อถ่ายทอดตัวบทออกมาเป็นภาษาปลายทาง อวัจนภาษานั้นจะสามารถถ่ายทอดออกมาได้เหมือนกับต้นฉบับหรือไม่ หรืออาจต้องใช้การอธิบายแทนการใช้อวัจนภาษา ในทางกลับกันตัวบทบางส่วนก็อาจแทนที่ด้วยการใช้อวัจนภาษาได้

2.6 ศัพท์ (Lexis) การเลือกใช้ศัพท์ดูได้จากองค์ประกอบภายนอกและภายใน ศัพท์ที่ใช้เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้ส่งสารได้อีกทางหนึ่ง คำบางคำใช้เพื่อให้เกิดผลบางประการต่อผู้รับสาร เช่น ต้องการประชดประชันหรือเสียดสี การวิเคราะห์ศัพท์

สามารถดูความหมาย วจนลีลาและรูปแบบของคำ ผู้แต่งอาจใช้ศัพท์มาตรฐานหรือศัพท์เฉพาะกลุ่มหรือศัพท์ใหม่ที่คิดขึ้นเอง ซึ่งแสดงให้เห็นการใช้ศัพท์และวจนลีลาของผู้แต่งด้วย

2.7 โครงสร้างประโยค (Sentence structure) การวิเคราะห์รูปแบบ หน้าที่ และวจนลีลาของโครงสร้างประโยคนับเป็นปัจจัยสำคัญในการวิเคราะห์ตัวบท ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง หัวข้อเรื่อง โครงสร้างของตัวบทและองค์ประกอบพิเศษอื่นๆ โดยดูจากความสั้น/ยาวของประโยค การเชื่อมประโยค รูปแบบประโยคที่ใช้ การเรียบเรียงประโยคมีการเน้นส่วนใดหรือมีลักษณะพิเศษเฉพาะอย่างไร วจนลีลาด้านโครงสร้างประโยคมีลักษณะอย่างไร

2.8 องค์ประกอบพิเศษ (Suprasegmental features) องค์ประกอบพิเศษในบทพูดได้แก่ น้ำเสียง การปรับเสียง การใช้เสียงสูงต่ำ ความดังของเสียง เป็นต้น ตัวบทที่เป็นลายลักษณ์อักษรก็มีองค์ประกอบพิเศษนี้อยู่ด้วยเช่นกัน ได้แก่ ท่วงทำนอง การใช้เสียงสูงต่ำ และการเน้น สังเกตได้ว่าประโยคเดียวกันหากผู้อ่านใช้น้ำเสียงต่างกัน อาจทำให้ความหมายแตกต่างกันด้วย เช่นหมายความว่าตามรูปประโยคหรือต้องการประชดประชันหรือการเน้นคำที่ต่างกันก็สามารถสื่อความหมายที่ต่างกันได้

2.9 ความสัมพันธ์กันขององค์ประกอบภายในตัวบท (Interdependence of intratextual factors) เช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบท องค์ประกอบภายในตัวบทต่างมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันโดยไม่จำเป็นต้องวิเคราะห์เรียงตามลำดับ และสามารถวิเคราะห์ข้ามกลับไปกลับมาได้เมื่อได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากองค์ประกอบอื่นๆ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำการวิเคราะห์ตัวบทมาใช้เพื่อทำความเข้าใจตัวบทก่อนเริ่มศึกษาผลงานแปลเรื่อง*พันธุหมาบ้า*จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของมาร์เซล บาร์ง โดยแยกวิเคราะห์ออกเป็นองค์ประกอบภายนอกตัวบทและองค์ประกอบภายในตัวบทตามแนวทางของนอร์ด เพื่อประกอบความเข้าใจในกลวิธีการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่องนี้

2.1.2 แนวทางการแปลแบบตีความของ ฌ็อง เดอลิล (Interpretive Approach by Jean Delisle)

แนวทางการแปลแบบตีความได้รับการพัฒนาโดยนักแปลและนักวิชาการของสถาบันชั้นสูงด้านการล่ามและการแปล (École Supérieure d'Interprètes et de Traducteurs: ESIT) ในกรุงปารีส ฝรั่งเศส ซึ่งต่อมา ฌ็อง เดอลิล นักวิชาการแห่งมหาวิทยาลัยออกตตาวา (University of Ottawa) ประเทศแคนาดา และเป็นศิษย์เก่าของ ESIT ได้นำมาพัฒนาต่อให้ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้น

การแปลไม่ใช่การนำความหมายของคำแต่ละคำมาเรียงต่อกัน แต่ผู้แปลต้องศึกษาตัวบทที่จะแปลให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ซึ่งรวมถึงความหมายของตัวบทต้นฉบับทั้งในระดับคำและในระดับวาทกรรมที่แฝงอยู่ เพื่อให้ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาปลายทางได้ใกล้เคียงกับตัวบทต้นฉบับมากที่สุด โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมชาติในการใช้ภาษาปลายทางและความเหมาะสมในวัฒนธรรมของภาษานั้นๆ

เดอลิลแบ่งกระบวนการแปลออกเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจความหมายของต้นฉบับ (Comprehension)

การทำความเข้าใจความหมายของตัวบทต้นฉบับเป็นขั้นตอนที่ผู้แปลต้องทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อโดยการวิเคราะห์ตีความและการทำความเข้าใจนี้สามารถทำได้สองระดับ คือ

1.1 การถอดรหัส (Decoding Signs) เป็นการถอดความหมายในระดับคำเพื่อดูความหมายที่เป็นไปได้โดยวิเคราะห์จากคำและโครงสร้างทางภาษา ซึ่งต่างจากการสับเปลี่ยนภาษา (Transcoding) ที่เป็นการแทนที่คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงกัน การถอดรหัสคำต้องคำนึงถึงลักษณะการใช้ภาษาปลายทางที่เป็นธรรมชาติและยังสามารถคงความหมายดั้งเดิมของต้นฉบับเอาไว้

1.2 การทำความเข้าใจความหมาย (Understanding Meaning) ผู้แปลต้องศึกษาตัวบทต้นฉบับให้ละเอียดลึกซึ้งเพื่อทำความเข้าใจความหมายในระดับวาทกรรมโดยไม่ยึดติดกับรูปภาษา ซึ่งรวมถึงเข้าใจข้อความที่แท้จริงที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายแฝง สถานการณ์การสื่อสารและสำนวนภาษาที่ใช้ ทั้งนี้ผู้แปลต้องอาศัยความรู้ทั่วไปและประสบการณ์ในการทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับด้วย

2. การถ่ายทอดความหมาย (Reformulation)

การถ่ายทอดความหมายเป็นขั้นตอนที่ผู้แปลถ่ายทอดความหมายของต้นฉบับออกมาเป็นภาษาปลายทางโดยเก็บแต่ความหมายที่แท้จริงและละทิ้งรูปแบบทางภาษาของภาษาต้นทาง กระบวนการนี้สามารถแบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

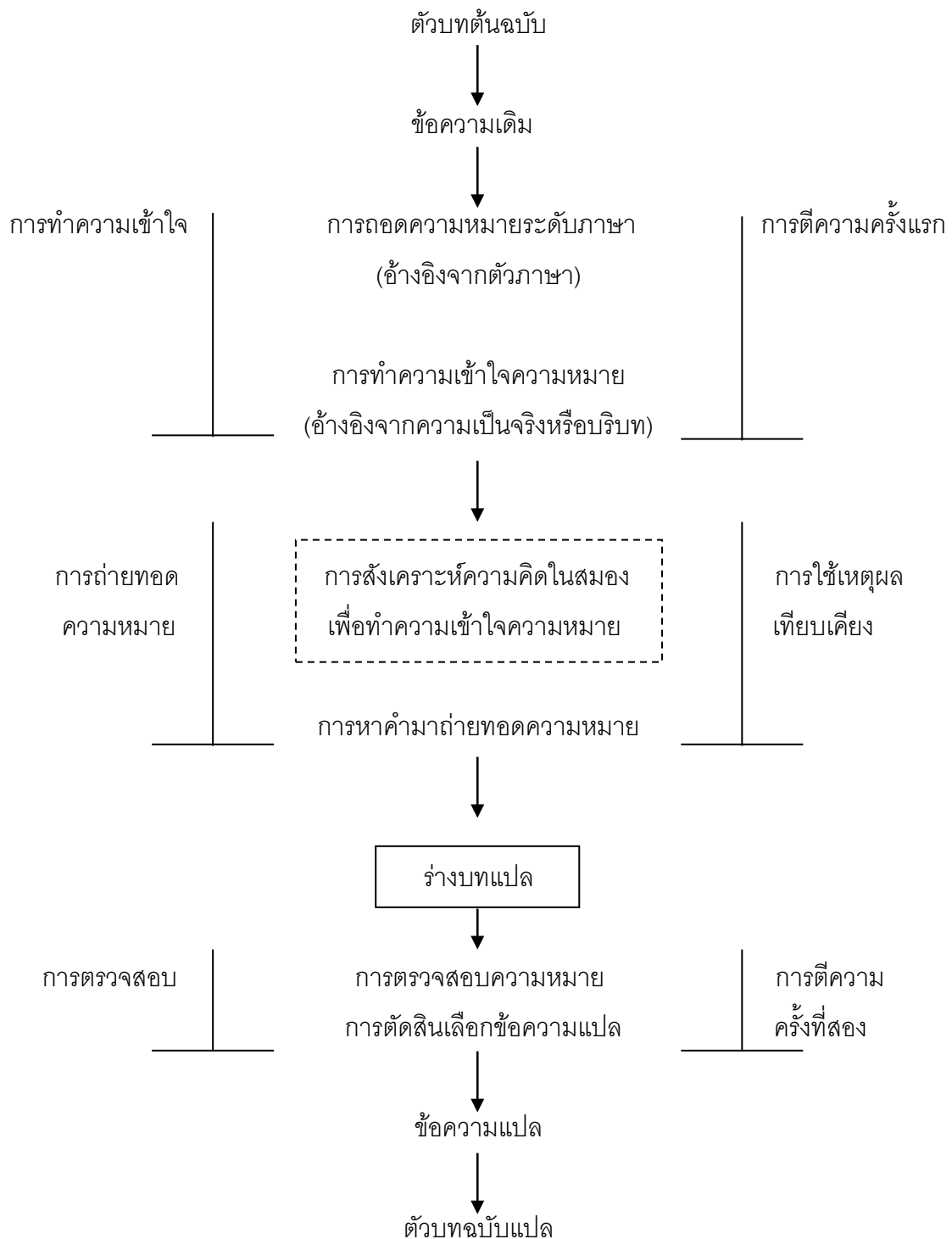
2.1 การใช้เหตุผลเทียบเคียง (Analogical Reasoning) เป็นการเทียบมโนทัศน์ที่คล้ายกันระหว่างภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง เพื่อหาความหมายระดับวาทกรรมในสถานการณ์การสื่อสารของต้นฉบับผ่านการเชื่อมโยง (association) การหาเหตุผล (deduction) หรือการอนุมาน (inference) จากประสบการณ์ของผู้แปล

2.2 การถ่ายทอดความหมาย (Reverbalization) เป็นการนำความหมายในระดับวาทกรรมที่ได้มาถ่ายทอดในภาษาปลายทางโดยเลือกใช้รูปแบบและโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาปลายทางที่เหมาะสมโดยไม่ยึดติดกับรูปภาษาเดิม

3. การตรวจสอบความหมาย (Verification)

การตรวจสอบความหมายถือเป็นขั้นตอนในการตรวจสอบบทแปล เป็นการตีความครั้งที่สองหลังจากผ่านการถ่ายทอดความหมายแล้ว เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของบทแปล

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการแปลตามแนวทางการแปลของฌ็อง เดอลิล

แนวทางการแปลของเดอลิล ยังกล่าวถึงการจัดการทางภาษา (Manipulation of language) ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายของตัวบทต้นฉบับที่ผู้เขียนต้องการสื่อ หรือเรียกว่า ทักษะในการวิเคราะห์ตีความ และความสามารถในการถ่ายทอดโดยการเรียบเรียงข้อความใหม่ในอีกภาษาหนึ่ง หรือเรียกว่า เทคนิคการเขียน การจัดการทางภาษาแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. การสังเกตขนบของรูปแบบทางภาษา (Observing conventions of form)

ขนบของรูปแบบทางภาษาในที่นี้หมายถึงกฎเกณฑ์ต่างๆ ในการเขียนที่เป็นมาตรฐานซึ่งมีความแตกต่างกันระหว่างภาษาหนึ่งกับอีกภาษาหนึ่ง เช่น การย่อคำที่ใช้กันทั่วไป เช่น คำนำหน้า การใช้หน่วยของเวลาและการวัด รูปแบบตัวเลข สัญลักษณ์ต่างๆ การใช้ตัวอักษรใหญ่สำหรับชื่อเรียกวิสามานยนาม ชื่อสถานที่และชื่อทางประวัติศาสตร์ การแบ่งคำ การสะกดคำ การเว้นวรรคและการใช้เครื่องหมายอื่นๆ รหัสต่างๆ และกฎไวยากรณ์ การใช้ขนบของรูปแบบทางภาษาผิดอาจทำให้ความหมายเปลี่ยนไปจากต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงควรทำความเข้าใจให้ถูกต้องและระมัดระวังในการแปลเพื่อความหมายเดิมตามต้นฉบับเอาไว้

2. การวิเคราะห์ตีความ (Performing interpretive analysis)

ตัวบทแต่ละส่วนต้องการระดับการตีความที่ต่างกัน แม้ผู้แปลจะมีความรู้ทางภาษาแต่การถ่ายทอดความหมายออกมาในภาษาปลายทางยังคงทำได้ยาก การวิเคราะห์ตีความตัวบทนั้นสามารถแบ่งย่อยออกเป็น 3 ระดับได้ดังนี้

2.1 การถ่ายทอดคำที่มีความหมายเดียว (Transfer of monosemous words) คำเหล่านี้สามารถเข้าใจและถ่ายทอดออกมาได้โดยไม่ต้องใช้ความรู้หรือการตีความและไม่ต้องคำนึงถึงบริบทหรือสถานการณ์ คำที่มีความหมายเดียว ได้แก่ ชื่อเฉพาะ ตัวเลข คำศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

2.2 การถ่ายทอดความหมายที่มีสมมูลภาพจากระบบทางภาษา (Retrieval of standard equivalents from the linguistic system) การตีความในระดับนี้ใช้กับคำหรือข้อความที่ความหมายในระดับวาทกรรมไม่เปลี่ยนไปจากความหมายประจำคำ ผู้แปลต้องพิจารณาบริบทเพื่อเทียบความหมายตามพจนานุกรมประกอบกับความรู้ของผู้แปลและเลือกใช้คำที่เหมาะสมกับสถานการณ์

2.3 การตีความเชิงลึก (Re-creation in context) ใช้สำหรับคำหรือข้อความที่มีความหมายแตกต่างไปจากความหมายประจำคำ ผู้แปลต้องเข้าใจบริบทเพื่อ

หาความหมายเฉพาะที่เกิดขึ้นในสถานการณ์นั้นๆ ตามเจตนาของผู้เขียน ผู้แปลไม่อาจใช้ความสามารถทางภาษาได้เพียงอย่างเดียว เนื่องจากคำและข้อความเหล่านี้ไม่มีสมมูลภาพทางภาษา จึงต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อสรรหาคำและข้อความที่สามารถถ่ายทอดความหมายในระดับวาทกรรมได้เข้ากับสถานการณ์และตรงกับต้นฉบับ

3. การตีความวัจนลีลา (Interpreting style)

วัจนลีลาเป็นรูปแบบเฉพาะทางภาษาของตัวบท ปัจจัยที่กำหนดวัจนลีลาคือผู้เขียน หัวข้อ (subject) ตัวบ่งชี้ (vector) เช่น ชนิดของตัวบท (genre) ภาษาที่ใช้ เป็นต้น และผู้รับสารปลายทาง นอกเหนือจากการรักษาขนบของรูปแบบทางภาษา การตีความและถ่ายทอดออกมาในภาษาปลายทาง การแปลยังต้องรักษาวัจนลีลาของต้นฉบับเอาไว้ตามชนิดของตัวบท เพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลเกิดอารมณ์ตอบสนองเช่นเดียวกับการอ่านตัวบทต้นฉบับ

4. การรักษาเอกภาพของตัวบท (Preserving textual organicity)

การแปลจะสามารถรักษาเอกภาพของตัวบทไว้ได้จากการเชื่อมโยงประโยคเข้าด้วยกันเพื่อแสดงเจตนาในการสื่อสาร เช่น เป็นการโต้แย้ง การบรรยาย การเล่าเรื่องหรือเป็นข้อเท็จจริง โดยการเรียบเรียงความคิดอย่างเป็นระบบและใช้คำเชื่อมที่แสดงความสัมพันธ์ของประโยคที่เหมาะสม

การศึกษาแนวทางการแปลแบบตีความของเดอลิลจะช่วยวิเคราะห์แนวทางการแปลอุปมาของผู้แปลว่ามีขั้นตอนในการทำความเข้าใจตัวบท การตีความและการถ่ายทอดออกมาเป็นตัวบทแปลอย่างมีหลักการอย่างไร ผู้แปลตัดสินใจเลือกข้อความแปลนั้นเพราะมีความเหมาะสมกับภาษาปลายทาง สังคมและวัฒนธรรมอย่างไร และผู้แปลมีระดับในการจัดการทางภาษาอย่างไรในการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

2.1.3 แนวทางการแปลของมิลเดรด แอล ลาร์สัน (Mildred L. Larson)

คำหนึ่งคำอาจมีความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย ความหมายแรก (primary sense) จะสามารถรู้ได้เมื่อคำนั้นอยู่โดดๆ และมักหมายถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรม ในขณะที่ความหมายรอง (secondary meanings หรือ secondary senses) จะรู้ได้เมื่อมีบริบทประกอบ โดยปกติแล้วคนที่มีความรู้ทางภาษาอย่างดีจะรู้ได้ในทันทีว่าคำๆ นั้นมีความหมายตามความหมายแรกหรือความหมายรองได้จากคำอื่นๆ ที่ใช้ร่วมกัน การแปลคำที่มีความหมายแรกนั้นง่ายกว่าคำที่มีความหมายรองหลากหลาย เพราะมักมีคำในภาษาต้นทางที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำในภาษาปลายทาง

การหาความหมายที่หลากหลายของคำอาจซับซ้อนยุ่งยากแต่เป็นประโยชน์ในกรณีที่มีข้อมูลและคำอธิบายความหมายของคำๆ นั้นไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์หาความหมาย ขั้นตอนแรกเริ่มด้วยการเก็บข้อมูลจากการหาตัวอย่างการใช้คำๆ นั้นให้มากที่สุด จากนั้นจึงจำแนกประเภทของการใช้คำออกเป็นกลุ่มโดยแบ่งการใช้คำนั้นตามกลุ่มคำที่มักเกิดร่วมด้วยตามรูปแบบทางไวยากรณ์ เช่น ใช้เป็นคำกริยาเหมือนกัน หรือเป็นคำนามเหมือนกัน นำตัวอย่างเหล่านั้นไปจัดกลุ่มใหม่ตามประเภทของคำที่คำๆ นั้นมักเกิดคู่ด้วย แล้วให้ความหมายคำนั้นโดยดูจากคำประเภทต่างๆ ที่คำนั้นเกิดคู่ด้วย การวิเคราะห์นี้ทำเพื่อช่วยหาความหมายในภาษาปลายทาง

บางครั้งคำๆ เดียวกันสามารถใช้ในบริบทที่ต่างกันและมีความหมายต่างกันด้วย การแปลคำที่มีความหมายรองหลายความหมายนี้สามารถทำได้ด้วยการใช้คำใหม่ที่มีความหมายตรงตัวกล่าวถึงสิ่งเดิม วิธีนี้จะช่วยให้เห็นความแตกต่างของความหมายของคำนั้นอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นและจะช่วยให้ผู้แปลเลือกคำแปลในภาษาปลายทางได้ง่ายขึ้น

อย่างไรก็ตามเมื่อขาดบริบทที่พอเพียงอาจทำให้เกิดความคลุมเครือได้ในหลายกรณีและนำไปสู่การแปลผิดได้ เพราะว่ามีบริบทมักจะเป็นตัวบ่งชี้ความหมายที่ถูกต้องของคำนั้นๆ รวมทั้งความหมายรองด้วย

นอกจากนี้แนวทางการแปลนี้ยังกล่าวถึงการแปลหน่วยคำที่มีความหมายแฝง (Figurative senses) ซึ่งความหมายแฝงในที่นี้มีความสัมพันธ์กับความหมายแรกด้วย ได้แก่การแปล นามนัย (Metonymy) คือการเปรียบเทียบโดยใช้สิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกัน และอติพจน์ (Synecdoche) คือการเปรียบเทียบโดยการใช้ส่วนย่อยแทนส่วนทั้งหมด ซึ่งเป็นประเภทของโวหารภาพพจน์ (Figure of speech) โดยมีวิธีการแปล 3 วิธี ดังนี้

1. แปลโดยละทิ้งความหมายแฝงและเลือกใช้คำที่สื่อความหมายตรงๆ ในภาษาปลายทาง

2. แปลโดยเก็บคำในภาษาต้นทางไว้และอธิบายความหมายเพิ่มเติม การแปลแบบนี้เหมาะกับการแปลกวีนิพนธ์เพื่อเก็บรักษาอรรถรสของตัวบทเอาไว้
3. แปลโดยแทนคำหรือข้อความที่มีความหมายแฝงในภาษาต้นทางด้วยคำหรือข้อความที่มีความหมายแฝงในภาษาปลายทาง โดยยังคงรักษาความหมายเดิมเอาไว้

การศึกษาแนวทางการแปลของลาร์สันจะช่วยให้ผู้วิจัยได้กรอบการศึกษาวិธีการแปลโวหารภาพพจน์ ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในงานวิจัยนี้ อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้วการแปลโวหารภาพพจน์อาจไม่ได้มีเพียง 3 วิธีดังเช่นแนวทางของลาร์สัน ซึ่งผู้วิจัยจะศึกษาต่อไปเมื่อวิเคราะห์ลักษณะการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่องพันธุหมาบ้าแล้ว

2.1.4 ทฤษฎีการแปลวรรณกรรม

การแปลวรรณกรรม คือ การถ่ายทอดความหมายและวรรณศิลป์จากตัวบทภาษาหนึ่งไปเป็นตัวบทอีกภาษาหนึ่งให้ถึงระดับการสร้างสรรคของนักประพันธ์ โดยยังรักษาบริบททางวัฒนธรรมในต้นฉบับภาษาเดิมและคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปลเสมอ (วัลยา: 2545) ขั้นตอนในการทำงานแปลแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1) การทำความเข้าใจต้นฉบับ

การแปลวรรณกรรม ผู้แปลต้องศึกษาเรื่องที่จะแปลโดยละเอียด ทั้งประวัติผู้แต่งวรรณกรรม กลวิธีการแต่งและลีลาการเขียน บริบททางวัฒนธรรมและสังคมของวรรณกรรม โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร มิติเวลาและสถานที่ในเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์ความหมายรวม ความหมายแฝง ความหมายเชิงสัญลักษณ์ ความหมายเชิงเปรียบเทียบของเรื่อง เพื่อที่จะตีความได้ถูกต้องครบถ้วนตามต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้แปลยังต้องระมัดระวังในการเลือกต้นฉบับที่ใช้ในการแปลว่ามีเนื้อความครบถ้วนถูกต้องและตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่น่าเชื่อถือ

2) การถ่ายทอดความหมาย / การแปล

ผู้แปลต้องคำนึงถึงภาษาที่จะใช้ถ่ายทอดความหมายให้สอดคล้องกับภาษาต้นฉบับ บริบททางสังคมและวัฒนธรรมและผู้อ่านบทแปล

2.1) การพิจารณาการใช้ภาษาต้นฉบับและภาษาที่ใช้ในการแปล

ผู้แปลต้องพิจารณาภาษาที่ผู้แปลใช้ว่าเป็นภาษาเก่ามากเพียงใด และหากแปลตามนั้นแล้วผู้อ่านจะเข้าใจหรือไม่ เพราะผู้อ่านเป็นผู้อ่านในยุคปัจจุบัน ภาษาเก่าที่ใช้ อาจไม่ได้เทียบกันโดยตรงตามยุคสมัยของภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปล ซึ่งผู้แปลควรเลือกใช้ภาษาแปลของยุคสมัยที่รักษาความเป็นภาษาเก่าไว้ แต่ในขณะเดียวกันก็สามารถถ่ายทอดให้ผู้อ่านยุคปัจจุบันเข้าใจได้

ในวรรณกรรม ผู้เขียนใช้ทั้งภาษาเขียนในส่วนบรรยายเรื่องและภาษาพูดในช่วงบทสนทนา ผู้แปลต้องจับน้ำเสียงของผู้เขียนและถ่ายทอดน้ำเสียงนั้นในภาษาปลายทางให้ได้ในระดับเดียวกัน ส่วนการแปลภาษาพูด ผู้แปลต้องพิจารณาภูมิหลังของตัวละคร อารมณ์ สถานการณ์ในการพูดและถ่ายทอดวัตถุประสงค์ในการพูดของตัวละครนั้นให้ตรงกับต้นฉบับ

นอกจากนี้วรรณกรรมยังมีข้อความที่มีความหมายหลายนัย ผู้แปลต้องถ่ายทอดข้อความเหล่านั้นให้มีความหมายหลายนัยเหมือนต้นฉบับ หากต้นฉบับมีความกำกวม ผู้แปลก็ต้องแปลให้กำกวมเช่นกัน หรือหากผู้เขียนใช้อุปุคณ์ ผู้แปลก็ต้องแปลโดยเก็บอุปุคณ์นั้นไว้เช่นกัน เพื่อให้ผู้อ่านบทแปลทราบว่าต้นฉบับมีลักษณะการเขียนอย่างไร ไม่ควรที่จะแปลเก็บแต่ความหมายโดยละทิ้งสำนวนการเขียนของผู้เขียน

ก่อนแปลแต่ละย่อหน้าผู้แปลควรอ่านต้นฉบับทบทวนเพื่อพิจารณาว่าสื่ออารมณ์ใดและแปลโดยคำนึงถึงการเลือกใช้เสียงที่สื่ออารมณ์เช่นเดียวกันกับต้นฉบับ

2.2) การคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรม

เนื่องจากการแปลวรรณกรรมเกิดจากการที่ผู้แปลต้องการให้ผู้อ่านชาติเดียวกันกับตนได้รู้จักวัฒนธรรมของชาติอื่น การรักษาบริบททางวัฒนธรรมในวรรณกรรมต่างประเทศเอาไว้จึงเป็นสิ่งจำเป็น ผู้แปลสามารถถ่ายทอดได้โดยการใช้เชิงอรรถและการแปลขยายความ การแปลวรรณกรรมต่างประเทศมักมีสิ่งที่เป็นวัฒนธรรมเฉพาะในภาษาต้นฉบับ เช่น ชื่อบุคคล คำนำหน้า คำเรียก สกุลเงิน ภาพพจน์ต่างๆ เทพเจ้า สัตว์ในเทพนิยาย สำนวน คำพังเพยและภาษิต เป็นต้น เป็นข้อมูลทางวัฒนธรรมที่ควรเก็บไว้เมื่อแปล ส่วนการแปลสำนวน คำพังเพยและภาษิต รองศาสตราจารย์ ดร.วิลยา วิวัฒน์ศร (2545) ได้กล่าวไว้ว่า

“เรื่องสำนวน คำพังเพยและภาษิตนี้ หากมีความหมายตรงกับสำนวน คำพังเพยและภาษิตไทย จะใช้ของไทยได้ในกรณีที่ว่า สำนวน คำพังเพยและภาษิตไทย ไม่ได้กล่าวถึงสัตว์หรือพันธุ์ไม้ที่มีเฉพาะในเขตร้อน ไม่ได้กล่าวถึงสิ่งของที่มีเฉพาะในวัฒนธรรมไทย ตัวอย่างเช่น หากสำนวนฝรั่งเศสว่า “เกิดจากแม่ไก่ก็ย่อมชอบคุ้ยเขี่ย” และสำนวนอังกฤษว่า “ไก่แก่ขันอย่างไร ไก่อ่อนก็ขันอย่างนั้น” ก็ควรแปลไปตามนั้น ไม่ต้องยกสำนวนไทยที่ว่า “ดูช้างให้ดูหาง ดูนางให้ดูแม่” ซึ่งมีความหมายตรงกันมาแทน เพราะตัวละครชาวฝรั่งเศสคงไม่อ้างช้างเป็นแน่”

การแปลขยายความควรเป็นการขยายความสั้นๆ เพื่อรักษาบริบททางวัฒนธรรม ไม่ควรยาวเกินมิฉะนั้นจะทำให้ลีลาของผู้เขียนเสียไป หากบริบททางวัฒนธรรมนั้นต้องได้รับการอธิบายขยายความ ผู้แปลอาจใช้เชิงอรรถที่มีพื้นที่มากกว่า

2.3) การคำนึงถึงผู้อ่าน

ผู้แปลต้องทำให้ผู้อ่านเข้าใจบทแปลโดยไม่สะดุดโดยใช้โครงสร้างตามหลักไวยากรณ์ภาษาไทยอย่างถูกต้อง อย่างไรก็ตามผู้แปลสามารถใช้คำภาษาต่างประเทศและคำสแลงได้เพราะบางครั้งไม่สามารถหาคำแทนในภาษาไทยทางได้ การแปลบริบททางวัฒนธรรมในปัจจุบันอาจคงบริบททางวัฒนธรรมของภาษาต้นทางไว้ได้โดยที่ผู้อ่านบทแปลยังคงเข้าใจได้ เพราะวิทยาการที่ก้าวหน้าและการถ่ายทอดความรู้ทำให้ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอื่นมากขึ้น

3) การตรวจสอบและแก้ไขโดยผู้แปล

เมื่อผู้แปลถ่ายทอดต้นฉบับออกมาเป็นบทแปลแล้ว ควรทิ้งระยะเวลาและกลับมาอ่านบทแปลอีกครั้งเพื่อให้แน่ใจได้ว่าผู้อ่านจะเข้าใจตามที่ผู้แปลต้องการ และบทแปลนั้นสื่อความตรงตามต้นฉบับจริง

วิธีการแก้ไขบทแปลสามารถทำได้ดังนี้

3.1) เปรียบเทียบกับต้นฉบับภาษาเดิม ผู้แปลอาจแก้ไขบทแปลนั้นให้ตรงตามต้นฉบับด้วยการเทียบเคียงกับต้นฉบับโดยใช้รูปประโยคที่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

3.2) ตรวจสอบการใช้คำ ผู้แปลต้องเก็บคำของนักเขียนไว้โดยการหาคำในภาษาไทยที่อยู่ในระดับเดียวกันและสามารถใช้ได้ในสถานการณ์เดียวกัน เช่น หากจากการอ่านวรรณคดีภาษาไทยเรื่องอื่นๆ เพื่อหาคำที่ใช้ในบริบทเดียวกัน

3.3) ตรวจสอบรูปประโยค เพื่อพิจารณาว่าบทแปลนั้นใช้รูปประโยคถูกต้องตามหลักภาษาไทยหรือไม่

3.4) เกลาสำนวนภาษา ทำได้โดยการอ่านออกเสียงฉบับแปลหรืออ่านเสียงดังอยู่ในใจเพื่อฟังการทอดจังหวะของคำ วลีและประโยค ว่าสื่ออารมณ์ตรงตามสถานการณ์หรือไม่ สังเกตการใช้คำซ้ำๆ ที่ผู้แปลมักใช้จนชินโดยมิได้ตั้งใจ

การตรวจสอบและแก้ไขนี้ ผู้แปลสามารถทำได้หลายรอบเพื่อให้บทแปลออกมาดีที่สุด

4) การตรวจแก้โดยบรรณาธิการต้นฉบับแปล

บทบาทของบรรณาธิการมีความสำคัญเป็นผู้สื่อสารกับผู้แปล เพราะเป็นผู้ตั้งคำถามกับผู้แปล ทำให้ผู้แปลทราบได้ว่าบทแปลนั้นสื่อความหมายได้ตรงตามความหมายของนักเขียนหรือไม่ บรรณาธิการที่ไม่รู้ภาษาต้นฉบับจะช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงต่อความหมายต้นฉบับได้ดี

เพราะไม่ติดกับโครงสร้างภาษาต้นฉบับซึ่งแตกต่างจากโครงสร้างทางภาษาของบทแปลและจะสังเกตเห็นประโยคแปลที่ยังติดอยู่กับโครงสร้างภาษาเดิมได้ทันที

การศึกษาทฤษฎีการแปลวรรณกรรมจะช่วยให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการทำความเข้าใจและวิเคราะห์ขั้นตอนการแปลนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบ้า* ได้อย่างมีระบบและเป็นขั้นตอนมากขึ้น ทั้งนี้โดยทั่วไปแล้วการแปลวรรณกรรมแต่ละเรื่องของนักแปลแต่ละคน อาจมีขั้นตอนที่คล้ายคลึงหรือแตกต่างกันออกไปได้ ซึ่งผู้วิจัยจะสามารถทราบได้หากได้ข้อมูลเหล่านี้จากผู้แปลและสามารถนำทฤษฎีนี้มาศึกษาเทียบเคียงกับการปฏิบัติจริงของผู้แปล

2.2 การศึกษาเรื่องอุปมา

2.2.1 ลักษณะของอุปมา

โวหารอุปมา (Simile) เป็นคำนาม หมายถึง สิ่งหรือข้อความที่ยกมาเปรียบ มักใช้เข้ากับอุปไมย ในประโยคเช่น เรื่องนี้มีอุปมาฉันใด อุปไมยก็ฉันนั้น (ราชบัณฑิตยสถาน: 2542)

สิทธา พินิจภูวดลและคนอื่นๆ (2516: 167-173) กล่าวว่า อุปมา หรือการเปรียบเทียบ สิ่งๆ ที่เหมือนกัน คือ การนำสิ่งที่มีลักษณะเหมือนกันมาเปรียบเทียบกัน โดยนำสิ่งที่เคยรู้จักมาแล้ว ใช้เป็นสื่อเชื่อมความคิดหรือเป็นการช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพสิ่งที่พูดได้ชัดเจนยิ่งขึ้น การเปรียบเทียบแบบนี้มักใช้คำเชื่อม เช่น เหมือน ดุจ รวากับ ปาน ประดุจ ประหนึ่ง ดัง เช่น เป็นต้น

วาณิช จรุงกิจอนันต์ ให้ความหมายเกี่ยวกับภาพพจน์แบบอุปมาไว้ว่าเป็นการเปรียบเทียบ สิ่งๆ ที่เหมือนกันโดยมีคำเชื่อมโยง เช่น ดุจ ดัง เช่น ปาน รว ประหนึ่ง เพียง เทียบ เป็นต้น (นพรัตน์: 2532)

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2545: 399) ให้ความหมายอุปมาว่า เป็นภาพพจน์ที่นำเอาสิ่งต่างกัน 2 สิ่งมาเปรียบเทียบกันโดยใช้คำเชื่อม “like” “as” หรือ “than” หรืออาจใช้กริยา “appear” หรือ “seem” แต่ถ้าสิ่งที้นำมาเปรียบเทียบกันนั้นเป็นพวกเดียวกัน เช่น “New York is like London.” “เชียงใหม่เหมือนกับกรุงเทพฯ” ไม่เรียกว่าเป็นอุปมา แต่เป็นการเปรียบเทียบธรรมดา

ในหนังสือ *A Handbook to Literature* ตีพิมพ์ครั้งที่ 6 ให้ความหมายอุปมาว่า เป็นภาพพจน์ที่กล่าวถึงความคล้ายคลึงกันของสองสิ่งๆ ที่ต่างกัน โดยส่วนมากมักมีคำเชื่อม เช่น “as” หรือ “like” หรืออาจใช้คำกริยา “compare” “liken” หรือ “resemble” ในการเปรียบเทียบ เช่น “A dungeon horrible, on all sides around. / As one great furnace flamed...” เป็นการเปรียบเทียบ dungeon (นรก) กับ the great furnace (เตาเผาขนาดใหญ่) ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องของความร้อน (Holman: 1992)

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอให้คำจำกัดความอุปมาไว้ว่าเป็นการเปรียบเทียบความคล้ายคลึงในแง่ใดแง่หนึ่งของ 2 สิ่งที่แตกต่างกัน โดยใช้คำเชื่อม เหมือน ดุจ ประดุจ ดัง ปาน รว รวกับ ประหนึ่ง ผู้วิจัยจะคัดเลือกอุปมาที่มีคำเชื่อมเหล่านี้จากนวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* โดยชาติ กอบจิตติ เพื่อนำไปศึกษาวิธีการแปลอุปมาโดยมาร์เซล บาร์ง จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

การแปลอุปมาสามารถทำได้ง่ายหากสิ่งที้นำมาเปรียบเทียบมีนัยความหมายเหมือนกันทั้งในภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง เช่น พันขาวราวกับไข่มุก teeth white as pearls แต่หากมี

นัยความหมายแตกต่างกัน ผู้แปลต้องทำความเข้าใจนัยของการเปรียบเทียบให้ถูกต้องก่อนแปล เพราะในบางกรณีอาจแปลแบบคำต่อคำไม่ได้ ผู้แปลสามารถแยกพิจารณารูปแบบการเปรียบเทียบออกเป็น 3 ประเภท (สุพรรณิ, 2546) ดังนี้

- 1) เปรียบตามหลักสากล (Universal) เป็นการเปรียบเทียบที่เข้าใจได้ทุกชาติทุกภาษา ผู้แปลสามารถแปลแบบคำต่อคำได้ เช่น การเปรียบผู้หญิงสวยกับดอกไม้
- 2) เปรียบตามวัฒนธรรม (Cultural) แต่ละวัฒนธรรมย่อมมีความแตกต่างกัน การเปรียบเทียบจึงมีความแตกต่างกันเพราะพื้นฐานทางความคิดและสภาพแวดล้อมต่างกัน หากนัยความหมายเหมือนกันก็สามารถแปลแบบคำต่อคำได้ แต่หากต่างกัน อาจแปลแบบคำต่อคำได้ในตัวบทต้องมีบริบทที่บ่งชี้ความหมายที่ถูกต้องอยู่ด้วย หรืออาจแปลโดยเพิ่มการอธิบายความหมายการเปรียบนั้น หรืออาจแปลโดยเก็บแต่ความหมาย ไม่ได้รักษาการเปรียบนั้นไว้
- 3) เปรียบตามความคิดส่วนตัวของผู้เขียน (Subjective) มักพบในงานวรรณกรรม ความเปรียบประเภทนี้ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เขียนและวัฒนธรรมในประเทศของผู้เขียน ผู้แปลความแปลตรงๆ เพื่อรักษาความคิดและประเด็นที่ผู้เขียนต้องการสื่อ แต่หากความเปรียบนั้นไม่สำคัญต่อเนื้อเรื่อง ผู้แปลสามารถแปลโดยเก็บแต่ความหมายได้

อุปมาในนวนิยายเรื่อง พันธุ์หมาบ้า ประกอบด้วยประเภทต่างๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น การศึกษาแนวทางการแปลอุปมานี้จะช่วยให้ผู้วิจัยมองเห็นความแตกต่างของความเปรียบแต่ละประเภทและทราบถึงแนวทางการแปลความเปรียบแต่ละประเภท เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ทฤษฎีการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่องนี้ได้อย่างมีระบบยิ่งขึ้น

2.2.2 ทฤษฎีเชิงภาษาศาสตร์

การศึกษารหัสศาสตร์เป็นการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีเหตุผลและสามารถพิสูจน์ได้ อุดมวโรตม์ลิกขิตต์ (2513) ได้ให้คำจำกัดความของภาษาศาสตร์ไว้ว่า ภาษาศาสตร์คือ วิทยาศาสตร์ทางภาษา มีการตั้งสมมุติฐานพิสูจน์หลักเกณฑ์และกฎต่างๆ ที่เกี่ยวกับโครงสร้างและลักษณะของภาษาแต่ละภาษา ส่วนวิลโลววรรณ ฆนิษฐานันท์ (2521) กล่าวถึงการศึกษาภาษาศาสตร์ว่าเป็น การศึกษาภาษาเชิงวิเคราะห์ค้นคว้า เป็นความพยายามที่จะตอบคำถามต่างๆ เกี่ยวกับภาษา ด้วยเหตุนี้การศึกษารหัสศาสตร์จะช่วยในการวิเคราะห์ภาษาต้นฉบับและภาษาปลายทาง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาการแปลอุปมาในงานวิจัยนี้ ในการแปลผู้แปลต้องศึกษาทั้งคำและความหมายของภาษาต้นทางและภาษาปลายทาง รวมทั้งศึกษาความแตกต่างทางโครงสร้างทางภาษาของ 2 ภาษา เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับและแปลออกมาในภาษาปลายทางอย่างถูกต้องครบถ้วน

คำ (Word) เป็นหน่วยอิสระที่เล็กที่สุดที่มีความหมาย ไม่สามารถแบ่งแยกให้เล็กลงไปอีก การเว้นวรรคระหว่างคำในบางภาษา เช่นภาษาอังกฤษ จะช่วยให้สังเกตคำได้ง่าย ต่างจากภาษาไทยที่เขียนคำติดต่อกันไป และมีการเว้นวรรคเมื่อจบประโยค

ในทางภาษาศาสตร์ ความหมายของคำแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) ความหมายอ้างอิง (Referential meaning) เป็นความหมายตรงตัวตามรูปภาษา เป็นความหมายที่ให้ข้อมูลว่ากล่าวถึงอะไรหรือหมายถึงอะไร
- 2) ความหมายเชิงสังคม (Social meaning) เป็นความหมายหรือข้อมูลของผู้ส่งสารที่แสดงออกมากับตัวรูปภาษา เช่น อายุ เพศ การศึกษา ฐานะทางสังคม เป็นต้น การแสดงออกด้านการใช้ภาษาในที่นี้ได้แก่ สำเนียงการพูด คำศัพท์ที่ใช้ (คำศัพท์เฉพาะถิ่น / เฉพาะกลุ่ม)
- 3) ความหมายเชิงจิตวิสัย (Affective meaning) เป็นความหมายที่บอกอารมณ์ความรู้สึก ทัศนคติของผู้ส่งสารที่มีต่อผู้รับสารหรือเรื่องที่กำลังกล่าวถึง ซึ่งอาจทราบได้จากน้ำเสียง การเลือกใช้คำหรือประโยค

นอกจากความหมายทั้ง 3 ประเภทแล้วยังมีความหมายโดยเจตนา ซึ่งผู้ส่งสารอาจไม่ได้ต้องการสื่อความหมายตามรูปภาษา แต่แฝงเจตนาอื่น ๆ หรือในทางตรงกันข้ามคือผู้ส่งสารต้องการสื่อความหมายตามรูปภาษา แต่ผู้รับสารกลับคิดว่าผู้ส่งสารมีเจตนาอย่างอื่นแอบแฝง นอกจากการศึกษาเรื่องคำแล้ว การศึกษาโครงสร้างก็มีความสำคัญเช่นกัน

2.2.2.1 ไวยากรณ์โครงสร้างภาษาไทย

แม้ว่าวิจิตรนภฏพงศ์ นักภาษาศาสตร์โครงสร้างของไทยจะเน้นการศึกษาโครงสร้างของภาษาพูด แต่ผู้วิจัยเห็นว่ามีการใช้ภาษาพูดในการดำเนินเรื่องในนวนิยายเรื่องพันธุหมาบ้าเป็นส่วนมาก จึงน่าจะนำการศึกษาไวยากรณ์โครงสร้างนี้ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การแปลอุปมาได้ การศึกษาไวยากรณ์โครงสร้างภาษาไทยให้ความสนใจรูปภาษามากกว่าความหมาย เพราะสามารถสังเกตเห็นได้ชัดเจน โดยแบ่งประโยคตามความหมายของประโยคและสถานการณ์ที่ใช้ ออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

- 1) ประโยคเริ่ม คือ ประโยคที่ใช้เริ่มต้นบทสนทนาได้ ผู้ฟังเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องอาศัยคำพูดที่มาก่อน
- 2) ประโยคไม่เริ่ม คือ ประโยคที่ใช้เริ่มต้นบทสนทนาไม่ได้ ต้องใช้เป็นประโยคตาม

เธอเคยไปเชียงใหม่ไหม

ประโยคเริ่ม

เคยไป

ประโยคไม่เริ่ม

เงินอยู่ที่ไหน

ประโยคเริ่ม

ในลิ้นชัก

ประโยคไม่เริ่ม

และแบ่งประโยคตามโครงสร้างเป็น 4 ประเภท (วิจิตรนภฏ: 2520) ดังนี้

- 1) ประโยคสามัญ คือ ประโยคซึ่งมีส่วนประกอบเพียงส่วนเดียวหรือหลายส่วนเรียงกัน เป็นแบบโครงสร้างของประโยคเริ่มหรือเป็นแบบโครงสร้างของประโยคไม่เริ่มก็ได้ แต่จะไม่มีส่วนใดเป็นอนุพากย์ (clause)
- 2) ประโยคซับซ้อน คือ ประโยคที่ประกอบด้วยอนุพากย์ต่างชนิดกัน 2 อนุพากย์ขึ้นไป ประโยคซับซ้อนอาจมีโครงสร้างอย่างเดียวกันกับประโยคสามัญหรืออาจมีโครงสร้างต่างออกไป ประโยคซับซ้อนอาจเป็นประโยคเริ่มหรือประโยคไม่เริ่มก็ได้
- 3) ประโยคผสม คือ ประโยคที่ประกอบด้วยอนุพากย์หลักตั้งแต่ 2 อนุพากย์ขึ้นไป ไม่สามารถวิเคราะห์หรือออกเป็นแบบโครงสร้างต่างๆ ได้ ประโยคผสมอาจเป็นประโยคเริ่มหรือประโยคไม่เริ่มก็ได้
- 4) ประโยคเชื่อม คือ ประโยคสามัญชนิดประโยคเริ่ม ซึ่งขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม

น้องหลับแล้วหรือ

ประโยคสามัญ

ช่วยบอกแดงด้วยว่าฉันจะไปงานคืนนี้

ประโยคซับซ้อน

เธอจะไปกับฉันหรือว่าจะอยู่ที่นี้
ถ้าเขาไม่มาละ

ประโยคผสม
ประโยคเชื่อม

(2544: 144-145)

นอกจากนี้วิจิตรนัยยังแบ่งประเภทของวลี ซึ่งเป็นส่วนของประโยค ตามหน้าที่และความหมายออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. นามวลี ทำหน้าที่เป็นหน่วยประธาน หน่วยกรรมตรง หน่วยกรรมรอง และหน่วยนามเดี่ยว
2. กริยาวลี ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม หน่วยสกรรม และหน่วยทวิกรรม
3. พิเศษวลี ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมพิเศษ
4. สถานวลี ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบอกสถานที่
5. กาลวลี ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมบอกเวลา

วิจิตรนัยให้คำจำกัดความ อนุพากย์ (clause) ว่าเป็นประโยคสามัญที่ลดฐานะลงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยคใหญ่ (2544: 150) และแบ่งตามหน้าที่ออกเป็น 4 ประเภท คือ อนุพากย์นาม อนุพากย์คุณศัพท์ อนุพากย์วิเศษณ์ และอนุพากย์หลัก

การวิเคราะห์ประโยคทำได้โดยระบุหน่วยโครงสร้างในประโยคโดยใช้อักษรย่อระบุหน้าที่ และเว้นวรรคเพื่อระบุขอบเขตของแต่ละหน่วยหน้าที่ เช่น

ป หมายถึง ประธาน
อ หมายถึง อกรรมกริยา
ส หมายถึง สกรรมกริยา
ท หมายถึง กริยาทวิกรรม
ต หมายถึง กรรมตรง
ร หมายถึง กรรมรอง
พ หมายถึง หน่วยเสริมพิเศษ
ถ หมายถึง หน่วยเสริมบอกสถานที่
ว หมายถึง หน่วยเสริมบอกเวลา

แม่ ให้ ของ ตำรวจ

ป ท ต ร

คนซีเกียจ ใคร จะอยากให้ รางวัล

ร ป ท ต

เพื่อน จะขอยืม รถคันนี้ พรุ่งนี้

ป ส ต ว

2.2.2.2 ไวยากรณ์โครงสร้างภาษาอังกฤษ

ดับเบิลยู เนลสัน ฟรานซิส (W. Nelson Francis) (2544: 132) ให้คำจำกัดความภาษาศาสตร์โครงสร้างไว้ว่า “ภาษาศาสตร์โครงสร้าง คือภาษาศาสตร์ที่ให้ความสนใจเป็นอันดับแรกกับการค้นพบและพรรณนาความสัมพันธ์และรูปแบบทั้งหลายที่ประกอบกันเป็นโครงสร้างที่ซับซ้อนของภาษาต่างๆ การพรรณนาต้องทำอย่างกระชับและถูกต้องมากที่สุด”

ไวยากรณ์โครงสร้างเน้นภาษาพูด ชาร์ลส์ ซี ฟรีส (Charles C. Fries) (2544: 133) อธิบาย “ประโยค” (Sentence) ว่าเป็นถ้อยคำที่เล็กสุดและอยู่ลำพังได้ หรือก็คือ หน่วยที่ประกอบด้วยชนิดของคำ (form classes) การวิเคราะห์จะใช้หน่วยถ้อยคำ (utterance unit) เป็นหลัก เพราะในภาษาพูดบางครั้งไม่มีกริยา จึงไม่นับว่าเป็นประโยค แต่เป็นหน่วยถ้อยคำได้เพราะสื่อความได้สมบูรณ์

ในภาษาอังกฤษเราสามารถสังเกตสัญญาณทางโครงสร้าง (structural signals) ซึ่งแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางโครงสร้างและทำให้แบ่งชนิดของคำได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

- A) Woggles ugged diggles
- B) Uggs woggled diggs
- C) Woggs diggled uggles

แม้จะไม่ทราบความหมายของคำเหล่านี้ แต่เราสามารถทราบได้ว่าคำว่า woggles, uggs, woggs เป็นนาม เพราะอยู่ในตำแหน่งของนามในภาษาอังกฤษ และคำว่า ugged, woggled, diggled เป็นกริยา เมื่อดูตามบริบท

การวิเคราะห์ไวยากรณ์โครงสร้างหน่วยประชิด (Immediate constituents) ฟรีสเสนอให้ใช้เส้นตัดเพื่อแสดงความชัดเจนของหน่วยสร้าง ดังนี้

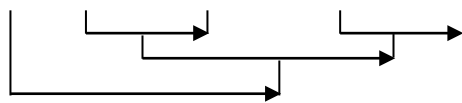
The king | of England's empire
The king of England's | empire

A heavy box | to lift
A box | too heavy to lift

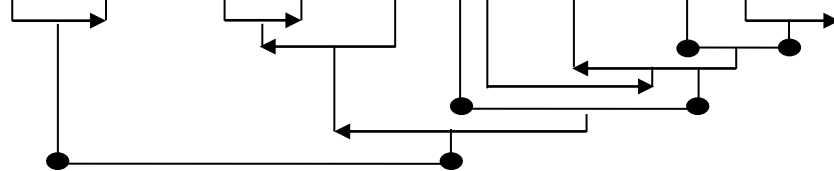
หน่วยสร้างแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ หน่วยสร้างเข้าศูนย์ ซึ่งเป็นหน่วยสร้างที่ประกอบด้วยส่วนหลักที่ขาดไม่ได้และส่วนขยายที่อาจมีหรือไม่มีก็ได้ หน่วยสร้างไร้ศูนย์ ซึ่งเป็นหน่วยสร้างที่มีส่วนประกอบเท่ากัน ไม่สามารถตัดส่วนใดออกได้ และหน่วยสร้างรวม ซึ่งเป็นหน่วยสร้างที่มีส่วนประกอบเท่าเทียมกันและอาจเชื่อมด้วยคำเชื่อม การระบุประเภทของหน่วยสร้างให้ชัดเจนยิ่งขึ้น สามารถทำได้ดังนี้

- หน่วยสร้างเข้าศูนย์ →
- หน่วยสร้างไร้ศูนย์ ●
- หน่วยสร้างรวม -----

The most well-known faculty member.

My colleagues are having lunch at a restaurant near our university.

I like durians and mangosteens but my daughter likes apples and cherries.

การวิเคราะห์หน่วยสร้างเช่นนี้เป็นแบบทวิภาคลักษณะ (binary feature) คือ หน่วยสร้างทุกหน่วยต้องประกอบด้วยส่วนประกอบ 2 ส่วนเท่านั้น ไม่สามารถมีมากกว่าหรือน้อยกว่า ด้วยเหตุนี้ บางครั้งการวิเคราะห์แบบนี้อาจไม่สอดคล้องกับความรู้สึกของเจ้าของภาษา และยังต้องนำความหมายทางภาษาเข้ามาร่วมพิจารณาด้วย

การศึกษาคำและโครงสร้างประโยคทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะช่วยให้ผู้วิจัยนำไปใช้ในการวิเคราะห์การแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษได้โดยอาศัยความเข้าใจความแตกต่างของจำนวนคำ ความหมายของคำและโครงสร้างประโยคของภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ต่างกัน โดยคำนึงถึงการรักษาความหมายดั้งเดิมของภาษาต้นฉบับเอาไว้ให้ใกล้เคียงมากที่สุด

ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกศึกษาลักษณะของอุปมาและทฤษฎีเชิงภาษาศาสตร์ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปมาที่มาร์เซล บาร์งใช้ในนวนิยายเรื่อง พันธุ์หมาบ้า เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่ากลวิธีการแปลอุปมาอาจขึ้นอยู่กับประเภทของอุปมา และการแก้ปัญหาการ

แปลนั้น ต้องเข้าใจความหมายของคำและโครงสร้างทางไวยากรณ์ของภาษาต้นทางและภาษาปลายทางให้ดีเสียก่อน ซึ่งมีผลต่อการรักษาความหมายและโครงสร้างของตัวบทต้นฉบับเอาไว้ หรือการแปลอาจเปลี่ยนแปลงตัวบทไปด้วยเหตุผลบางประการ เมื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้เป็นพื้นฐานแล้ว จึงจะวิเคราะห์ความหมายและโครงสร้างของอุปมานั้นๆ ได้ เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างตัวบทต้นฉบับกับฉบับแปล

บทที่ 3: รายงานการค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัย

3.1 การวิเคราะห์ตัวบท

ในบทวิเคราะห์นี้ผู้วิจัยขอนำทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ของนอร์ดมาใช้ในการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ ทั้งองค์ประกอบภายนอกตัวบท และองค์ประกอบภายในตัวบท เพื่อศึกษาทำความเข้าใจแง่มุมต่างๆ ของตัวบทให้ชัดเจน

3.1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบท

3.1.1.1 ผู้ส่งสาร

ผู้ส่งสารในนวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* คือ ชาติ กอบจิตติ เป็นนักเขียนชาวไทย เกิดวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2497 ที่จังหวัดสมุทรสาคร หลังจากเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนปทุมคงคาในกรุงเทพฯ ได้เข้าเรียนต่อที่วิทยาลัยเพาะช่างในสาขาภาพพิมพ์ ชาติ กอบจิตติ เคยได้รับรางวัลช่อการะเกด ในปี พ.ศ. 2522 จากเรื่องสั้น *ผู้แพ้* ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2525 จากนวนิยายเรื่อง *คำพิพากษา* และประจำปี พ.ศ. 2537 จากนวนิยายเรื่อง *เวลา* และเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ประจำปี พ.ศ. 2547

ผลงานของชาติ กอบจิตติ ได้รับคำวิจารณ์ว่ามีลักษณะร่วมกับวรรณกรรมสากล ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา เช่น อังกฤษ จีน ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เยอรมัน และมลายู ชาติ กอบจิตติ เลี้ยงชีพด้วยการเป็นนักเขียน เขาตั้งสำนักพิมพ์หอนขึ้นเพื่อพิมพ์ผลงานของตัวเอง แม้ว่านักเขียนท่านนี้จะมีผลงานไม่มากนักเมื่อเทียบกับระยะเวลาการเป็นนักเขียน แต่ผลงานที่นำเสนอ ก็ได้ให้แง่คิดต่อสังคมและมีคุณค่าทางวรรณศิลป์ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเขียนรุ่นใหม่

3.1.1.2 เจตนาของผู้ส่งสาร

การวิเคราะห์องค์ประกอบนี้ ผู้วิจัยมองจากตัวผู้ส่งสารว่าต้องการให้ตัวบทนี้บรรลุวัตถุประสงค์อะไร ซึ่งผู้เขียนได้กล่าวไว้บางส่วนในตอนต้นของนวนิยายฉบับรวมเล่มปกแข็ง ในบท 'ความใน' เนื่องจากก่อนที่นวนิยายเรื่องนี้จะได้รับการตีพิมพ์รวมเล่ม นวนิยายเรื่องนี้เคยได้รับการตีพิมพ์เป็นตอนๆ ลงในนิตยสารมาก่อน ผู้เขียนได้รับเสียงวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ นาน ทำให้ผู้เขียนต้อง "เกริ่นนำ" เอาไว้ในฉบับรวมเล่มก่อนเข้าสู่เนื้อเรื่อง เนื่องด้วยผู้เขียนใช้พฤติกรรมของคนจริงๆ มาเขียนเป็นนวนิยาย จึงมีผู้อ่านหลายคนสงสัยว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนได้ขอร้องให้ผู้อ่านใช้วิจารณญาณในการอ่าน เพราะว่าตัวละครในเรื่องไม่ใช่ต้นแบบที่ดีใน

การดำเนินชีวิต ผู้เขียนเพียงต้องการให้ผู้อ่านได้ทราบไว้เป็นอุทธาหรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อ่านที่ยังอยู่ในวัยรุ่น หากดำเนินชีวิตผิดพลาดไปแม้เพียงครั้งเดียว อาจทำให้ชีวิตหักเหไปในทางที่ต้องมาเสียใจในภายหลังได้ (ชาติ: 2546) กล่าวได้ว่านวนิยายเรื่องนี้ไม่เพียงแต่ให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน แต่ยังให้ข้อคิดที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

3.1.1.3 ผู้รับสาร

นอร์ดี กล่าวไว้ว่า ผู้รับสารมี 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้รับสารตัวบทต้นฉบับและผู้รับสารงานแปล ผู้รับสารตัวบทต้นฉบับของนวนิยายเรื่องนี้ คือ นักอ่านทั่วไปที่สามารถอ่านภาษาไทยได้ เนื่องจากนวนิยายเรื่องนี้ได้รับการตีพิมพ์ลงในนิตยสาร *ลลนา* และต่อมาจึงได้รับการตีพิมพ์รวมเล่ม จึงทำให้มีกลุ่มผู้อ่านหลากหลาย สามารถอ่านได้ทุกเพศทุกวัย แต่เนื้อหาและการใช้ภาษาอาจไม่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนที่ต้องการการชี้นำที่ถูกต้อง เพื่อไม่ให้นำพฤติกรรมของตัวละครไปปฏิบัติตาม

ส่วนผู้รับสารงานแปล อาจเป็นได้ทั้งคนไทยที่ต้องการอ่านฉบับแปลและชาวต่างชาติทั่วไปที่มีความสนใจในนวนิยายไทยและสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้ ผู้แปลต้องกล่าวถึงผู้รับสารงานแปลแตกต่างจากผู้รับสารตัวบทต้นฉบับ เพื่อช่วยให้ผู้รับสารงานแปลได้รับผลเช่นเดียวกับผู้รับสารตัวบทต้นฉบับ เนื่องจากผู้รับสารงานแปลมีความแตกต่างทางด้านภาษา สังคมและวัฒนธรรม

3.1.1.4 สื่อที่ใช้

สื่อที่ผู้เขียนใช้ในการนำเนื้อเรื่องไปสู่ผู้รับสาร คือ การเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ในรูปแบบนวนิยาย ซึ่งเดิมได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในนิตยสาร *ลลนา* ตั้งแต่ฉบับปักษ์แรกของเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2528 จนถึงปักษ์แรกของเดือนธันวาคม พ.ศ. 2530 และได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มหลายครั้ง ฉบับที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาคือฉบับรวมเล่มปกแข็ง มีจำนวน 725 หน้า และฉบับแปล มีจำนวน 510 หน้า การใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นตัวกลางอาจส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นๆ เช่น การใช้ภาษากลุ่มผู้รับสาร เป็นต้น

3.1.1.4 สถานที่

สถานที่ที่ผลิตตัวบทและสถานที่รับสารอาจแตกต่างกันได้ นวนิยายเรื่องนี้ตีพิมพ์ในประเทศไทยและมีคนไทยเป็นผู้รับสาร ส่วนฉบับแปลได้รับการตีพิมพ์ในประเทศไทยเช่นเดียวกัน แต่ผู้รับสารอาจเป็นชาวต่างชาติในประเทศไทยหรือประเทศอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมองว่าในปัจจุบันเทคโนโลยีการสื่อสารช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงสื่อได้ง่ายขึ้น ไม่จำกัดอยู่แต่เพียงว่า

สถานที่ผลิตสื่อเป็นตัวบ่งบอกสถานที่ที่ผู้รับสารอยู่ ผู้อ่านในประเทศหนึ่งอาจสั่งซื้อนวนิยายผ่านทางอินเทอร์เน็ตจากอีกประเทศหนึ่งได้

3.1.1.6 เวลา

เวลาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการแปล เมื่อเวลาเปลี่ยนไป ความนิยมต่างๆ อาจเปลี่ยนไป เช่น ประเภทของตัวบทที่นิยมใช้ ความนิยมในการใช้คำ หรือความหมายของคำอาจเปลี่ยนไปตามสมัยนิยม ผู้แปลต้องตัดสินใจว่าจะเลือกแปลโดยรักษาลักษณะของต้นฉบับไว้ หรือแปลให้เข้ากับยุคสมัยของผู้รับสาร เพื่อให้ผู้รับสารเข้าใจได้ดีขึ้นแต่อาจเสียอรรถรสดั้งเดิมของต้นฉบับ

นวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบัว* ได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ. 2530 และได้รับการแปลในปี พ.ศ. 2545 แม้ต้นฉบับจะได้รับการตีพิมพ์เมื่อ 25 ปีที่แล้ว แต่ภาษาไทยที่ใช้ในต้นฉบับไม่ได้แตกต่างจากภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันนัก ผู้แปลจึงไม่ต้องเน้นความแตกต่างทางด้านภาษาระหว่างยุคสมัย

3.1.1.7 จุดประสงค์ในการสื่อสาร

จุดประสงค์ในการสื่อสาร คือ สาเหตุในการผลิตสื่อ โดยตั้งคำถามว่า เขียนเพื่ออะไร เนื่องในโอกาสอะไร ทั้งนี้จุดประสงค์ในการสื่อสารจะเกี่ยวข้องกับหน้าที่ของตัวบท ผู้เขียนนวนิยายเรื่องนี้ต้องการถ่ายทอดประสบการณ์จากการสังเกตพฤติกรรม การกระทำและการถูกกระทำของคนจริงๆ และถ่ายทอดให้ผู้อ่านได้ข้อคิดที่ดีไปใช้และเรียนรู้สิ่งไม่ดีไว้เตือนตนโดยไม่ต้องลงมือกระทำด้วยตนเอง

3.1.1.8 หน้าที่ตัวบท

หน้าที่ตัวบท หมายถึง หน้าที่ในการสื่อสารของตัวบท ซึ่งอาจเปลี่ยนไปได้เมื่อได้รับการแปล หน้าที่ตัวบทของนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบัว* คือการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียน แม้ว่าผู้เขียนจะกล่าวไว้ว่านวนิยายเรื่องนี้ “เป็นนวนิยายที่ผมใช้จินตนาการน้อยที่สุด เพราะมีบรรทัดแห่งความจริงให้ไต่ตามอยู่แล้ว แต่กลับมุ่งไปที่รูปแบบ เพื่อนำมันมาปรับใช้ในการตั้งเนื้อหาส่วนต่างๆ ที่ยังค้างค้างอยู่ในความทรงจำ ออกมาให้ครบถ้วน” (ชาติ: 2546, 10) นวนิยายเรื่องนี้ไม่ได้เขียนขึ้นจากเรื่องจริง แต่ผู้เขียนใช้เพื่อนๆ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีตัวตนอยู่จริงเป็นต้นแบบตัวละคร และใช้เค้าโครงของความจริงมาเรียบเรียงในรูปแบบของนวนิยาย ตัวละครหนึ่งจึงมีบุคลิกลักษณะของบุคคลจริงหลายๆ คนรวมกัน หรือผู้เขียนแต่งเติมเรื่องต่างๆ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

3.1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายในตัวบท

3.1.2.1 หัวข้อเรื่องของตัวบท

ผู้วิจัยศึกษาตัวบทนวนิยายและพบว่าหัวข้อเรื่องของตัวบท หรือ ประเด็นหลักของตัวบทที่ผู้เขียนกล่าวถึงในตัวบทนี้ คือ การใช้ชีวิตอิสระอย่างคึกคะนองของวัยรุ่นกับกลุ่มเพื่อน สนุกสนานอยู่กับสิ่งเสพติด และบทสรุปของชีวิตของตัวละครเหล่านั้น หัวข้อเรื่องนี้แสดงให้เห็นได้จากชื่อเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* ซึ่งผู้เขียนกล่าวถึงสาเหตุการเลือกใช้ชื่อนี้ไว้ว่า “เพราะเรื่องนี้มันมีคำหยาบเยอะ ก็บอกกันเสียแต่ชื่อเรื่องเลยว่ามันหยาบนะ รับได้ก็รับ รับไม่ได้ก็ไม่ต้องอ่าน” (ชาติ: 2546, 698) ส่วนชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ *Mad Dogs & Co* ก็ให้ความหมายเช่นเดียวกันกับชื่อภาษาไทย สื่อให้เห็นว่าประเด็นหลักของตัวบทนี้กล่าวถึงการพูดคุยถึงเรื่องราวของเพื่อนฝูง จึงมีการใช้คำหยาบอยู่ตลอดทั้งเรื่อง ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบถึงข้อนี้จึงแสดงให้เห็นตั้งแต่ชื่อเรื่อง เพื่อให้ผู้อ่านตัดสินใจว่าจะอ่านหรือไม่อ่าน

3.1.2.2 เนื้อหา

เนื้อหา คือ สิ่งที่ผู้เขียนกล่าวถึงในตัวบท อาจกล่าวถึงได้มากกว่าหนึ่งอย่างและอาจเกี่ยวข้อหรือไม่เกี่ยวข้อกัน ในนวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* นี้ ผู้เขียนเล่าเรื่องผ่านตัวละคร โดยให้ตัวละครเล่าเรื่องพูดคุยกันและเล่าเรื่องตัวละครอื่นๆ อีกที จึงมีเรื่องย่อยๆ ซ้อนอยู่ในเรื่องหลัก โดยเริ่มเรื่องจากการที่ ชวน หรือ ชวนซ์ ผู้ซึ่งเป็นนักเขียน เดินทางไปหา อี๊ด หรือ อี๊ดโต้ ที่ภูเก็ต เพื่อหาข้อมูลในการเขียนหนังสือ เมื่อทั้งสองพบกัน จึงมีการพูดคุยเล่าเรื่องราวต่างๆ

อี๊ด เด็กหนุ่มที่เคยหนีคดียิงคน ต้องออกจากบ้าน ออกจากโรงเรียน ใช้ชีวิตหลบๆ ซ่อนๆ ทำงานในย่านราตรีจนกระทั่งติดยา แม้คู่มือจะยอมถอนพิษ แต่ในที่สุดอี๊ดก็หนีไม่พ้นถูกจำคุก ข้อหาฆาตกรรม แก่ และเพื่อนๆ ที่พ่อกำทำให้เขาเลิกเล่นยาโดยเด็ดขาด และได้เรียนรู้การทำกระเป๋าน้ำจืดจากแก่ ถึงแม้เพื่อนกลุ่มนี้จะใช้ชีวิตอิสระ สนุกสนานเฮฮากันในวงเหล้าไปวันๆ แต่ก็มีความจริงใจให้กัน ไม่เอาเปรียบกัน เมื่อร้านที่พ่อกำเลิกกิจการไป อี๊ดจึงต้องกลับไปอยู่บ้านพ่อ

พ่อของอี๊ดแต่งงานใหม่ ทำให้อี๊ดรู้สึกอึดอัดเมื่อต้องอยู่บ้านกับครอบครัวใหม่ของพ่อ เขาต้องการยื่นอยู่ได้ด้วยกำลังของตัวเอง ว่างวันนั้นอี๊ดทำกระเป๋าน้ำจืดไปฝากขายที่ร้านชาลูน เขาได้พบทั้งเพื่อนเก่าและเพื่อนใหม่ที่นี่ จึงย้ายออกจากบ้านมาอยู่กับเพื่อนๆ เมื่อร้านเลิกกิจการ เพราะเพื่อนกินที่ร้านต่างแหวะเวียนมากันเยอะขึ้นจนค้าขายไม่ได้ อี๊ดจึงลงไปภูเก็ต

อี๊ดต้องการเปิดร้านขายของที่ระลึกเป็นของตัวเอง ในระหว่างหาที่ทางสร้างร้าน เขาจึงไปช่วยทัตดูแลร้านอาหาร

ทัย เกิดในครอบครัวคนจีน เตี้ยของทัยวางแนวทางชีวิตให้ต้องทำการค้า แต่ทัยรักการเล่นดนตรี เมื่อเตี้ยคัดค้าน เขาจึงหนีออกจากบ้าน ทัยไปอาศัยอยู่กับ ย้ง ซึ่งเป็นเพื่อนของพี่ชาย เขาเริ่มทำเสื้อผ้าเป็นธุรกิจของตัวเองร่วมกับย้ง แต่ในระหว่างที่เขาต้องไปเป็นทหาร ย้งกลับโกงเขา ทัยกลับมาหาเตี้ยเมื่อได้ข่าวว่าเตี้ยเป็นมะเร็ง เมื่อสิ้นเตี้ย ทัยได้รับร้านทองเป็นมรดก แต่เขายกให้พี่สาวเป็นคนดูแล ส่วนตัวเขาออกมาใช้ชีวิตอิสระ ตระเวนเล่นดนตรีไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งแก่ เพื่อนของอ้อด พาเขามาหาเพื่อน ๆ ที่พัทยา ทัยเริ่มอยากทำร้านอาหารเล็กๆ แก่จึงแนะนำให้ไปหาที่ที่ภูเก็ต ทัยจึงกลับไปทำงานที่บ้านเพื่อหาทุนไปเปิดร้าน

ในที่สุดทัยก็มีร้านอาหารเป็นของตัวเอง โดยมีล้านเป็นผู้ช่วยออกแบบ ทัยได้ตาเป็นภรรยา และช่วยดูแลร้าน ในระหว่างที่ตาไปคลอดลูกที่กรุงเทพฯ ทัยมีความสัมพันธ์กับเด็กในร้าน ทำให้ทัยทะเลาะกับตาและเริ่มหันไปติดกัญชา อ้อดได้ฟังมาภูเก็ตเพื่อหาที่เปิดร้านจึงต้องช่วยทัยดูแลร้านเพื่อให้ทัยมีเงินพอสำหรับจ่ายค่าเสียหายให้แม่ของเด็กคนนั้น เมื่อทำสำเร็จ ทัยจึงกลับไปรับตาและลูกที่กรุงเทพฯ แต่ตายังคงระแวงทัยอยู่ตลอดเวลา ทัยจึงระบายออกด้วยการเสพกัญชา การกระทำเช่นนี้ทำให้ทัยเริ่มเปลี่ยนไป ตาทนพฤติกรรมเช่นนี้ไม่ได้เมื่อลูกได้เห็นพ่อของตัวเองเสพกัญชา จึงพาลูกหนีกลับไปอยู่กรุงเทพฯ ด้วยความเสียใจ ทัยจึงเลิกเอาใจใส่ดูแลร้าน แม่อ้อดได้จะพยายามเตือนก็ตาม ทัยตัดสินใจขึ้นไปหาตาและลูก ทั้งร้านไว้ให้อ้อดได้และชวนช้วนดูแล ตั้งใจจะเลิกเสพกัญชาอย่างเด็ดขาด เพื่อครอบครัว เมื่อคิดถึงอนาคตของลูก ทัยจึงกลับไปทำงานที่ร้านทองและให้คนมาเช่าร้านอาหารไป

นอกจากนี้ในเรื่องยังมีเรื่องราวของเพื่อนคนอื่นๆ เช่น ล้าน ชวนช้วน แก่ สาลี เล็กฮิป แทรกอยู่ในแต่ละบทด้วย

3.1.2.3 เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ

ผู้เขียนต้องทราบบว่าผู้อ่านคือใคร จึงจะคาดเดาได้ว่าผู้อ่านควรมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนมากน้อยเพียงใด ต้องอธิบายเพิ่มเติมมากน้อยเพียงใดเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ เมื่อผู้แปลแปลนวนิยายเรื่องนี้ให้ผู้อ่านต่างวัฒนธรรมอ่าน จำเป็นต้องระมัดระวังการแปลต้นฉบับ เนื่องจากผู้อ่านเป็นคนละกลุ่มและมีความรู้พื้นฐานต่างกัน ดังเช่นการแปลการเปรียบเทียบในนวนิยายเรื่องนี้ การใช้สำนวนเปรียบสิ่งหนึ่งกับสิ่งหนึ่งอาจเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ดีในวัฒนธรรมไทย แต่หากผู้อ่านเป็นชาวต่างชาติต่างวัฒนธรรม อาจไม่ได้เปรียบเทียบสิ่งนั้นเช่นเดียวกับที่เปรียบเทียบในวัฒนธรรมไทย ผู้แปลอาจเลือกแปลตามต้นฉบับได้หากมองว่าการเปรียบเทียบนั้น ผู้อ่านบทแปลสามารถเข้าใจได้ หรือเลือกแปลโดยเปลี่ยนสิ่งที่เปรียบเทียบเป็นสิ่งที่อื่นที่จะทำให้ผู้อ่านบทแปลเข้าใจและเห็นภาพได้ดีกว่า หรือแปลตามต้นฉบับแต่มีการอธิบายเพิ่มเติม เพราะผู้อ่านบทแปลอาจไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่ต้นฉบับใช้ในการเปรียบเทียบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิจารณญาณของ

ผู้แปลว่าควรแปลการเปรียบเทียบไหนด้วยวิธีการแปลแบบใด เพื่อนำสารจากต้นฉบับไปสู่ผู้รับสารงานแปลได้ใกล้เคียงกับสารจากต้นฉบับมากที่สุด

3.1.2.4 โครงสร้างของตัวบท

นวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* ที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาเป็นฉบับปกแข็ง เล่มเดียวจบ ต้นฉบับภาษาไทยมีจำนวน 725 หน้า แบ่งเป็นบท 'ความใน' บท 'นำเรื่อง' และเนื้อเรื่อง 12 บท ส่วนท้ายของหนังสือเป็นภาคผนวก ซึ่งประกอบด้วยเรื่องจริงที่ผู้เขียนต้องการบอกผู้อ่าน และบทสัมภาษณ์ชวนหัวกับเด็กฮิป ซึ่งเป็นบุคคลจริงที่ผู้เขียนใช้เป็นต้นแบบตัวละครในนวนิยาย

เนื้อหาในแต่ละบทอาจมีโครงสร้างหลักและโครงสร้างรองซ้อนกันอยู่ เช่นบทที่ 4 เมื่อฮึดได้ออกจากคุก โครงสร้างใหญ่กล่าวถึงเหตุการณ์หลังจากฮึดได้ออกจากคุก จึงได้มาพบกับทัยเรื่องราวของทัยจึงเป็นโครงสร้างเล็กอยู่ในเรื่องของฮึดได้อีกทีหนึ่ง หากเนื้อหาของโครงสร้างเล็กแตกต่างจากเนื้อหาของโครงสร้างหลัก ผู้แปลต้องวิเคราะห์โครงสร้างของตัวบทเพื่อให้ทราบถึงชนิดและหน้าที่ของตัวบทนั้น แต่ในนวนิยายเรื่องนี้มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน ผู้แปลจึงไม่ต้องแปลด้วยวิธีที่แตกต่างจากโครงสร้างหลัก เพราะโครงสร้างรองก็เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับชีวิตของตัวละครตัวหนึ่งเช่นเดียวกันกับโครงสร้างหลักที่บอกเล่าเรื่องราวชีวิตของตัวละครหลัก

3.1.2.5 อวัจนภาษาในตัวบท

อวัจนภาษา คือ สัญลักษณ์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษา เช่น การย่อหน้า การเว้นวรรค การใช้เครื่องหมายต่างๆ การใช้อวัจนภาษาในแต่ละภาษาอาจแตกต่างกันได้ ดังเช่นในนวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* ฉบับภาษาไทย ผู้เขียนมักจะขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อมีบทพูด แต่ฉบับแปลผู้แปลอาจรวมบทพูดนั้นไว้ในย่อหน้าที่เป็นบทบรรยาย เช่น

หลังจากที่เตี้ยของเขารับรู้เรื่อง สิ่งที่ได้รับก็คือการเขี่ยนตีซ้ำสอง และ
ไม่ว่าทัยจะอ่อนวอนขอร้องเตี้ยอย่างไร เตี้ยของเขาก็ยืนยั้นอยู่อย่างเดียว
“ลื้อไม่ต้องเรียนอีกต่อไปแล้ว”

(ชาติ: 2546, 183)

When his pa found out what had happened, Thai received a second flogging. And no matter how much he pleaded and implored, his father would only maintain, “You don’t need to go to school again.”

(Chart Translated by Barang: 2002, 128)

นอกจากนี้ผู้เขียนยังมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอน (?) หลังประโยคที่เป็นคำถาม ตามลักษณะประโยคคำถามในภาษาอังกฤษ ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ (-) หน้าประโยคที่เป็นความคิดของตัวละคร และใช้จุดไข่ปลา (...) หน้าหรือหลังประโยค เพื่อแสดงการเว้นช่วงความคิดหรือคำพูดของตัวละคร ลักษณะการใช้เครื่องหมายเหล่านี้ บทแปลไม่ได้เก็บเอาไว้ทั้งหมด แต่ผู้แปลเลือกใช้เครื่องหมายตามขนบของภาษาปลายทาง

3.1.2.6 ศัพท์

องค์ประกอบภายนอกและภายในตัวบทมีผลต่อการเลือกใช้คำศัพท์ ดังเช่นหัวข้อเรื่องของนวนิยายเรื่องนี้ ทำให้ผู้เขียนเลือกใช้ภาษาพูดที่เข้าใจง่าย ใช้คำหยาบหรือคำศัพท์บางคำที่เป็นศัพท์เฉพาะกลุ่ม ซึ่งผู้เขียนได้แสดงเจตนาไว้ในตอนท้ายของนวนิยาย โดยไม่เจาะจงว่าผู้อ่านจะเป็นใคร แต่ผู้อ่านจะต้องยอมรับการใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าวในนวนิยายได้ การเลือกใช้คำศัพท์เช่นนี้ เพื่อให้เข้ากับเนื้อหาที่เป็นการเล่าเรื่องของเพื่อนฝูงที่สนิทสนมกัน เนื่องจากการใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นตัวกลาง จึงทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ภาษา ดังที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ในบท ‘ความใน’ ว่า “ภาษาในเรื่องนี้จึงเต็มไปด้วยถ้อยคำที่แข็งกระด้าง คำหยาบ คำด่าทออันหยาบคาย เท่าที่กรอบของการตีพิมพ์จะอนุญาตให้ บางคำก็ทำให้กรอบนั้นโป่งตุงออกไปบ้าง” (ชาติ: 2546, 10) แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนก็พยายามใช้คำที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุดเท่าที่กรอบของสื่อประเภทนี้จะยินยอม

ผู้วิจัยพบว่าผู้แปลพยายามใช้คำศัพท์ในฉบับแปลโดยรักษาระดับเอาไว้ให้ใกล้เคียงกับระดับภาษาของต้นฉบับภาษาไทย แม้จะต้องปรับเปลี่ยนบ้าง ไม่สามารถแปลตรงตัวได้ทุกคำ เนื่องจากความแตกต่างทางด้านภาษา เช่น “กล้วย ของกูนานๆ หนไวย้ กูมันพวกล้มสมัครเล่น ไม่ใช่พวกล้มอาชีพ” (ชาติ: 2546, 28) “For fuck’s sake! Once in a while. I’m just an amateur tumbler, you know, not a pro.” (Chart translated by Barang: 2002, 13)

3.1.2.7 โครงสร้างประโยค

โครงสร้างประโยคในต้นฉบับภาษาไทย มีทั้งประโยคสั้นและประโยคยาว แต่ไม่ใช่ประโยคซับซ้อน แสดงให้เห็นว่าเนื้อเรื่องเป็นเรื่องที่ไม่ยาก สามารถอ่านและติดตามได้ง่าย แต่ในบทแปลบางตอนที่ต้นฉบับแยกเป็นประโยคย่อยๆ แต่ผู้แปลอาจเชื่อมประโยคย่อยๆ เหล่านั้นด้วยการใช้ comma (,) หรือ semicolon (;) ต่อไปเรื่อยๆ เช่น “...พ่อติดหมู ลูกติดเนื้อ” (ชาติ: 2546, 29) “Father addicted to pork; son addicted to grass.” (Chart translated by Barang: 2002, 14) สังเกตได้ว่าภาษาไทยแยกเป็นประโยคความเดียว (simple sentence) 2 ประโยค แต่ภาษาอังกฤษ ผู้แปลนำประโยคมาเชื่อมกันด้วยเครื่องหมายหรืออาจเป็นคำเชื่อมอื่นๆ จึง

กลายเป็นประโยคความรวม (compound sentence) ประโยคในบทแปลจึงยาวและซับซ้อนมากกว่า

3.1.2.8 องค์ประกอบพิเศษ

ผู้อ่านสามารถสังเกตการใช้องค์ประกอบพิเศษในตัวบทที่เป็นลายลักษณ์อักษรได้จากการใช้น้ำเสียง การเน้น ท่วงทำนอง จังหวะ ในภาษาไทยอาจไม่เห็นชัดเจน ต้องอาศัยบริบทและการอธิบายของผู้เขียน แต่ในภาษาอังกฤษ การใช้องค์ประกอบพิเศษจะเห็นได้ชัด เช่น การใช้ตัวอักษรตัวใหญ่เพื่อเน้นความ แสดงอารมณ์หรือแสดงน้ำเสียงของผู้พูด เช่น 'พ่ิล้าน พ่อเสียแล้ว กลับบ้านด่วน อ้อย' (ชาติ: 2546, 542) 'LARN. FATHER DEAD. HURRY BACK HOME. OY.' (Chart translated by Barang: 2002, 384) หากอ่านในภาษาไทย ผู้อ่านอาจตีความน้ำเสียงได้หลายแบบ แต่ในฉบับแปลที่ใช้ตัวอักษรใหญ่ ทำให้ผู้อ่านทราบถึงอารมณ์ของผู้พูดและความสำคัญของเรื่องที่พูด

3.2 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลอุปมา

เนื่องจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีคำและโครงสร้างประโยคที่แตกต่างกัน ผู้แปลจึงต้องใช้กลวิธีหลากหลายในการแปลอุปมา เพื่อให้ผลงานแปลที่ได้มีความใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด จากการศึกษาแนวทางและทฤษฎีการแปลโวหารภาพพจน์ของ มิลเดรด แอล ลาร์สัน ทำให้ได้สมมติฐานกลวิธีการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ 3 แบบ ดังนี้

- 1) การแปลโดยใช้โวหารภาพพจน์ที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ
- 2) การแปลแบบเก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับและมีคำอธิบายเพิ่มเติม
- 3) การแปลแบบเก็บความหมายโดยไม่เก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับ

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์ตัวอย่างทั้งหมด ผู้วิจัยพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลอุปมา มากกว่า 3 วิธีตามที่ตั้งสมมติฐานไว้ โดยสามารถจำแนกออกมาได้ 4 วิธี ดังนี้

- 1) การแปลโดยใช้โวหารภาพพจน์ที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ (59 อุปมา)
- 2) การแปลแบบเก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับและมีคำอธิบายเพิ่มเติม (4 อุปมา)
- 3) การแปลโดยเก็บความหมายได้ใกล้เคียงกับความหมายของโวหารภาพพจน์ในต้นฉบับ (20 อุปมา)
- 4) การแปลโดยไม่เก็บโวหารภาพพจน์และความหมายเปลี่ยนไปจากความหมายในต้นฉบับ (5 อุปมา)

และยังพบว่าอุปมาบางตอนไม่ได้รับการแปล ผู้วิจัยจึงไม่รวมเป็นหนึ่งในกลวิธีการแปลเมื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการแปลและอุปมาแล้ว ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างอุปมาจากนวนิยายเรื่อง *พันธุ์หมาบ้า* ออกมาตามคำนิยามที่ได้ให้ไว้ในบทที่ 2 และนำมาวิเคราะห์กลวิธีการแปลโดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่ศึกษาในงานวิจัยนี้

- 1) การแปลโดยใช้โวหารภาพพจน์ที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ

ผู้วิจัยพบว่า การแปลแบบนี้ ผู้แปลรักษาทั้งรูปแบบและความหมายของอุปมาไว้ตามต้นฉบับ อุปมาส่วนใหญ่ที่พบในเรื่องนี้ เป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่เป็นสากล หากเป็นการเปรียบเทียบตามวัฒนธรรมหรือตามความคิดของผู้เขียน มักจะมีบริบทอธิบายความเปรียบนั้นอยู่ในตัวบท เช่น ในสวนแห่งนั้นจึงเหมือนสวนสวรรค์ ผู้เข้าสถิตไม่ต้องทำงานทำการ มีแต่กินกับเมาและนอน (หน้า 69) The plantation was like a heavenly garden whose denizens had

no need to work. They did nothing except eat, get drunk, and sleep. (Page 42) ผู้เขียนอธิบายการเปรียบนั้นไว้ในต้นฉบับแล้วว่าเหตุใดจึงเปรียบสวนแห่งนั้นเหมือนสวนสวรรค์ ผู้แปลสามารถแปลตรงตัวตามต้นฉบับได้โดยไม่ต้องอธิบายเพิ่มเติม ดังนั้นจึงสังเกตได้ว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบนี้กับอุปมาส่วนใหญ่ที่พบในเนื้อเรื่อง (38 อุปมา) ได้แก่ตัวอย่างต่อไปนี้

<p>"...มันเดินไปไม่ถึงทะเลหรอก ประมาณจากนี้ถึงกลางถนนนั่น มันนอนกลางทรายลงว่ายนน้ำเหมือนเด็ก ๆ มือแม่-งก็วัททรายเหมือนว่ายนน้ำทรายฟุ้ง (หน้า 31)</p>	<p>He didn't quite make it to the sea. He walked from just about here to the middle of road over there, and then he laid down on the sand and started to swim like a child. His fuckin' hands sent sand flyin' as he swam breaststroke across dune. (Page 15)</p>
<p>"...ตอนที่มันไปอยู่บ้านเมียมันนะ พวกเราไม่มีใครอยากยุ่งกับมัน เกลียดเมียมัน เมียแม่-งเพี้ยน แม่ยายมันก็ไม่อยากให้คบกับพวกเราไปหาที่ไรแม่-งบอกไม่อยู่ทุกที่ ใหล้านแม่-งก็บ้าทนอยู่ได้ไงไม่รู้ บ้านแม่-งยังกะคุก..." น้ำเสียงของอ้ออดโด้เหมือนมีโมโห (หน้า 32)</p>	<p>"When he went to stay at his wife's place, none of us wanted to have anythin' to do with him. We hate her. She's fuckin' nuts. His mother-in-law didn't want him to hang out with us either. Whenever we went to see him, they always told us he wasn't in. And Larn's fuckin' crazy too. I don't know how the hell he could stand livin' with 'm.The goddamn house was like a jail." There was anger in his voice. (Page 16)</p>
<p>"มึงไปอยู่ทำไม ชุมพร?" ชวนชวนถามด้วยความอยากรู้ แต่เขาไม่รู้ว่าคำถามนี้มันมีคมเหมือนมีดมาทิ่มแทงเพื่อน ถ้าเขารู้เขาคงไม่ถาม (หน้า 48)</p>	<p>Chuanhua asked, "Why did you go to Chumphon?"--not knowing that the question was as sharp as a knife and that it cut his friend to the quick. Had he known, he'd never have asked. (Page 28)</p>

<p>ในคอแห้งผาก น้ำลายเหนียวเหมือนกาว เขา ส่ายส่ายตาหาร้านกาแฟ แล้วจึงเดินตรงไปยัง ร้านแรกที่มองเห็น เลื่อนนั่งโต๊ะในสุด หันหลังให้ นอกร้าน สั่งน้ำส้มและน้ำแข็งเปล่า (หน้า 57)</p>	<p>His throat was parched. His saliva was as sticky as glue. He looked around for a coffee shop, saw one and walked straight to it, sat at the innermost table with his back to the street and ordered a bottle of orange pop and a glass full of ice. (Page 33)</p>
<p>...อืดหัวกระเป่าเข้าไป เขาเลี้ยงยืนแอบชิดฝา ด้านทางเข้า กวาดสายตามองหาเพื่อน จากโต๊ะ นี้ ไปโต๊ะนั้น โต๊ะโน้น ไม่มีใครให้ความสนใจเขา ดังว่าเขาเป็นเพียงอากาศธาตุที่ไม่มีตัวตน (หน้า 64)</p>	<p>Ort carrying his bag, went inside. He stood discreetly against the wall by the entrance, his gaze searching for his friend at the nearest table, then the next, and the next. No one paid attention to him, as if he was a whiff of air without substance. (Page 38)</p>
<p>สิบกว่าวันหลังเขาทำอืดไปหลังสวน เข้าไปอยู่ ในสวนของพี่ชาย อยู่ในกระท่อมกลางสวน มี เพื่อนๆ ติดตามไปอีกหลายคน ทองทิวใช้เงินที่ ได้มาจากโต๊ะบิลเลียดจนเกลี้ยง ในสวนแห่งนั้น จึงเหมือนสวนสวรรค์ ผู้เข้าสถิตไม่ต้องทำงาน ทำการ มีแต่กินกับเมาและนอน (หน้า 69)</p>	<p>For the remaining ten days, Thongthiu took Ort to Lang Suan, where his elder brother owned a plantation. They stayed in a hut in the middle of it. Several friends went there too. Thongthiu spent all of the money he had earned at the snooker tables. The plantation was like a heavenly garden whose denizens had no need to work. They did nothing except eat, get drunk, and sleep. (Page 42)</p>
<p>สักครู่หนึ่งไฟในบาร์เปิดสว่างขึ้น นักเที่ยว กลางคืนค่อยทยอยออก เหมือนค้างคาวเกรง กลัวแสงสว่าง บางคู่โอบกอดกันออกไป บาง กลุ่มเดินออกไปไร้หญิงสาว บางคู่ยังอหะอะกัน ไม่สร้าง ยืนอยู่ตามหลังตามุม ลังเลก่อน ตัดสินใจ (หน้า 104)</p>	<p>A moment later, the lights in the bar brightened. The nighthawks began to file out like bats scared of daylight. Some couples left in each other's arms, other people left in male-only groups, while some still-cooing couples stood in</p>

	<p>the corners, hesitating before making up their minds where to go. (Page 69)</p>
<p>แดงไม่ออกความเห็น เขาถามลูกน้องเขาว่า "เอ็งสองคนจะเอาไงล่ะ?" "แล้วแต่พี่ก็แล้วกัน พี่ว่ายังไงผมเอาตามนั้น" หนุ่มที่ปากเจ้พูดออกมา ทำทางเหมือนแมวเคล้าขาเจ้าของ (หน้า 110)</p>	<p>Daeng didn't express his opinion. He asked his underlings, "How do you want to play this?" "Up to you, really. I'll do whatever you say, sir," the young man with the swollen lips replied, acting like a cat rubbing against his owner's legs. (Page 72-73)</p>
<p>เมื่อถึงเวลา ศัตรูของอ็อตโตได้สำแดงเดช มันเริ่มเรียกร้องสิ่งที่เคยได้รับ แรกทีเดียวมันเตือนมาด้วยความรู้สึกอยาก ไม่ผิดกับแมวมาเคล้าแข้งขาเมื่อถึงเวลาอาหาร แต่อ็อตโตก็ยังไม่ยอมตามใจมัน มันจึงค่อยเพิ่มมาตรการลงโทษ ปวดเป็นริ้วๆ ตามข้อตามกระดูก ปวดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ปวดไปทั่วทั้งตัวจนสุดจะทนทน เหมือนว่าแมวตัวนั้นได้กลับกลายเป็นเสือกำยำเข้าขย้ำขยี้อ็อตโต (หน้า 171)</p>	<p>In time, Otto's foe displayed its might. It began by demanding what it was used to receiving. At first, it came to warn him through a sense of craving, the way a cat walks up to you and rubs itself hard against your legs come meal-time. But Otto refused to humor it, so it gradually stepped up to punishment, through jolts of pain in joints and bones. The pain slowly grew and spread to the whole body, soon becoming unbearable, as if the cat had turned into a hefty tiger crushing Otto to bits. (Page 119)</p>
<p>ทัยมักจะแอบออกมาเล่นกีตาร์กับเพื่อนๆ เสมอด้วยว่าเป็นความสุขเพียงอย่างเดียวที่เขาเหลืออยู่ การร่วมเล่น ร่วมร้องพูดคุยกันกลายเป็นเรื่องราวขึ้นมา เมื่อมีคนในกลุ่มออกความเห็นขึ้นมาว่า "เราน่าจะตั้งวงกัน" ประโยคนี้นี้เองเสมือนแสงสว่างส่องวาบเข้า</p>	<p>Thai often sneaked out to play the guitar with his friends as it was the only happiness left to him. Playing, singing and talking together took a new dimension when one of his friends suggested that they should set up their own band. It was like a beam of</p>

<p>มาในมุมมืด เป็นประโยคที่นำความหวังมาให้เขา (หน้า 192)</p>	<p>light hitting a dark corner, bringing him hope. (Page 134)</p>
<p>"พอกันทีเดียว ต่อไปนี้ผมจะไม่ยอมทีเดียวอีกแล้ว อย่าบังคับผมเลย ชีวิตผม ผมขอเถอะเดียว" เขา ละล่ำละล้าขึ้นมาจากกันบึ้งโดยไม่ได้ไตร่ตรอง เขาปล่อยมือทั้งสองข้างของเดี่ยวแล้วก็ร้องไห้โฮออกมา...ร้องออกมาเหมือนเด็ก ๆ (หน้า 201)</p>	<p>"It's over, Pa. From now on, I won't submit to you any longer. You can't force me. It's my life. I want it back, you hear." He let go of his father's hands and burst out crying--crying like a child. (Page 141)</p>
<p>กิจการรุดหน้าไปทุกวัน เงินก็ไหลเข้ามาไม่ขาดสาย รวากับว่ามันไหลมาจากแอ่งที่ไม่มีวันเหือดแห้ง (หน้า 222)</p>	<p>The business made progress by the day. Money poured in like it flowed out of a well that would never dry up. (Page 156-157)</p>
<p>...เมื่อมาอยู่ร่วมบ้านกันในระยาะแรกนั้น พี่สาวนอนร้องไห้ไม่เว้นวัน ข้าวปลาไม่ยอมแตะ แม่ก็นั้นแหละเป็นผู้คอยปลอบโลมให้คลายจากความเสียใจ นานวันความเสียใจค่อยคลายหายไปจนคืนกลับสู่ปรกติ และค่าของความเสียใจนั้นได้ตีกลับเข้าไปทดแทนในจิตใจ กลายเป็นคนเข้มแข็ง ไม่เคยพูดถึงเรื่องที่ผ่านมาอีกเลย มุ่งมูแต่ทำงานเพียงอย่างเดียว จนในระยาะหลังๆ นี้กลายเป็นกำลังสำคัญในร้าน เธอทำงานเยี่ยงผู้ชายคนหนึ่งที่เป็นหัวหน้าครอบครัว (หน้า 254)</p>	<p>When she first joined the household, his sister lay moping for days and wouldn't eat. It was Mom again who coaxed her out of her sorrow. With time her sorrow faded away and she returned to normal, but the price she paid for the sorrow in her heart was that she couldn't talk about what had happened and dedicated herself entirely to work. She worked like a man in charge of a family. (Page 181)</p>
<p>"น่าจะเอากีตาร์มาด้วย" อี๊ดได้พูดกับทัยถึงตอนนี้เขาสื่อสารกันทางอารมณ์ได้ อี๊ดได้รู้ว่าทั้งแก่และเขาอยากฟังเพลง แล้วนั่งคิดอะไรไปเรื่อยเปื่อย "ก่อนออกมาก็คิด แต่กลัวมันจะร้อน" "รักยังกะลูกเขี้ยวนะ" อี๊ดได้ยิ้มเย้า (หน้า 257)</p>	<p>"You should've brought your guitar along," Otto said to Thai. Their moods were attuned to each other. Otto knew that Kae would like to listen to songs and let his thoughts drift. "I thought about it before we left, but I</p>

	<p>was afraid it'd be too hot."</p> <p>"You love it like your child, don't you?"</p> <p>Otto smiled teasingly. (Page 183-184)</p>
<p>ชวนชิวควักเหล้าแบนที่เหลื้อออกมาวางบนโต๊ะ "ยกที่สองเริ่ม...ชก!" เขาบอกสำลึเหมือน กรรมการเตือนนักมวย สำลึกำหมัดชกลมวี๊ด วาด แล้วหัวเราะลั่น (หน้า 263)</p>	<p>Chuanchua pulled the flask of liquor out of his pocket and put it on the table.</p> <p>"Second round starting now--go for it!"</p> <p>he told Samlee like a referee to a boxer.</p> <p>Samlee jabbed at the air twice then burst out laughing. (Page 188)</p>
<p>ไปถึงโรงพยาบาล ล้างแผลเย็บแผลเสร็จ เรียบร้อย ก็เดินไปเยี่ยมไอ้เม็ตขุ่น แม่-งนอน เหมอบๆ กะโหลกแตกไปเกือบหัวนี้วมั้ง พอเห็น หน้ากู มันบอก เฮ้ย อี๊ดได้ ดูดบุหรืนอกมัย กูก็ บอกเอาสิ ไหนอยู่ไหนละ แม่-ง บอกมึงล้วงเอาสิ อยู่ที่กระเป๋าทูเนี่ย มันชี้ที่หัวมัน หัวมันเจาะไว้ เหมือนกระเป๋าสื่อเลยนะมึง" (หน้า 271)</p>	<p>At the hospital, they dressed my wounds and stitched me up. This done, I walked over to see Met Khanun. The fucker was stretched out flat. He had a five-inch crack in his skull. As soon as he saw my face, he told me, 'Hey, Otto, you smoke foreign cigarettes, don't you?' I told him, 'Why not? Where are they?' The fucker said to me, ' Get 'm for me. They are in my head pocket.' He pointed at his ow head. His head was split open like a shirt pocket, you know. (Page 195)</p>
<p>"เฮอ...เอาแค่นี้ก่อน กลับมาแล้วค่อยว่ากันอีกที พวกมึงนี่คุยกันเหมือนเด็ก ๆ คุยกันตั้งนานไม่ เห็นรู้เรื่องรู้อ่าว (หน้า 293)</p>	<p>"Great--let's leave it at that for now and take it up from here when you're back.</p> <p>You guys talk like kids, talk just for the sake of talking-- (Page 210)</p>

<p>"อย่าไปเลย...เชื่อแม่เถอะ หากินไกลบ้านไกล ช่อง มันไม่ค่อยดี พลาดพลังไปจะลำบาก" น้ำเสียงของแม่เน้นมึมราวกับสายน้ำกำลังไหลริน "...อีกอย่าง บ้านเราก็เหลือแต่ผู้หญิง" (หน้า 299)</p>	<p>"Don't go. Believe me. It isn't good earning a living far away from home. If something happens, you'll be in trouble." His mother's voice was as cool as a running brook. "Besides, there're only women left in this house." (Page 214)</p>
<p>เรื่องที่พูดคุยส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับ บังกะโลและร้านของแก ซึ่งทัยเป็นคนถาม เพราะความอยากรู้ไม่ผิดกับนักเรียนใหม่ที่ซ่าง ซักซ่างถามครู ยนต์เองก็เหมือนครูที่ไม่เคยปิดบังลูกศิษย์ เขาเล่าให้ฟังจนหมดทุกซอก ไม่เว้นแม่แต่รายได้ของตัวเองที่ควรจะปิดลับไว้ บางขณะเขาแนะนำในเรื่องที่ทัยไม่ได้ถาม (หน้า 340)</p>	<p>They talked mostly about Yon's bungalows and shop. Thai was asking questions out of curiosity, no different from a new student plying his teacher with questions. Yon was like a teacher who kept nothing hidden from his students. He told him everything, even his own income, which he should have kept secret. At times he even made suggestions about things Thai hadn't asked about. (Page 244)</p>
<p>ระหว่างนั้น ล่านก็นั่งกระสับกระส่ายคอยฟัง คอยเสริมให้ทัย ด้วยท่าทางของล่านนั้น เหมือนกับคนคงแก่เรียน เพราะแว่นสายตาดำหนาตะช่วยยให้มองเห็นเป็นอย่งนั้น ทั้งยังพูดจากเป็นหลักเป็นฐาน มีหลักการ ตามแบบฉบับของเขาในเวลามีสติครบถ้วน เหล่านี้ช่วยให้ล่านดูเป็นคนน่าเชื่อถือ เป็นเพื่อนของทัยคนแรกที่แม่พอใจเป็นพิเศษ (หน้า 350)</p>	<p>Meanwhile, Larn sat listening restlessly, helping Thai explain things, looking for all the world like a learned scholar because his thick glasses gave him that kind of look. He spoke authoritatively, with solid arguments, as was his way when he was sober. This helped him look trustworthy. He was the first of Thai's friends his mother especially approved of. (Page 252)</p>
<p>"ช่วยอะไรแม่ ช่วยกินเบียร์หรือ...หนูช่วยเองก็ได้" อ้อยพูดกับแม่ เหมือนแม่เป็นเพื่อน "แกอย่ารินะ ฉันจะบอกให้" สีหน้าของแม่กลับดู</p>	<p>"Help him doing what, mom? Drinking beer? I can do that myself," Oy said to her mother as if her mother was her</p>

<p>วาวขึ้นจนลูกสาวไม่กล้าสบตา กระทั่งแม่เดินเข้าห้องไป (หน้า 357-358)</p>	<p>friend. "Now don't you get started, I'm warning you." The mother's face grew fierce, so her daughter dared not look her in the eye, until the mother walked over to her room. (Page 258)</p>
<p>...ระหว่างที่อยู่พัทยา อัดได้นี้ก็อยู่เสมอว่าตัวเองไม่ได้ติดมันเลย มีมันไว้เป็นของเล่น เป็นของแก้ลมเหลวเท่านั้น ยามใดที่เบื่อการเมาอย่างอื่นที่ก่อกวนใจของเหล่า เขาก็จะเข้าหามันเพื่อปรามไว้ เปลี่ยนอาการมาเป็นแบบนุ่มนวล สุขุม ช่างคิด คืบไต่ที่เขาต้องการใด โผนเฮฮาก็จะไม่เฉียดเข้าหามัน เขาไม่ได้ดูมันทุกวันอย่างเขาเป็นเอาตาย เทียบกับคนอื่นแล้ว เขายังคิดว่าตัวเองเป็นแค่ 'มือสมัครเล่น' แต่ไม่เคยคิดว่า 'มือสมัครเล่น' จะมาเรียกร้องในตอนที่ไม่ใช่ของให้ อาจเป็นเพราะตอนที่ม่ของมันนั้น ใจมันคิดว่าเมื่อใดก็ได้ จึงไม่หงุดหงิดห่วงหา --ไม่มีไว้! อัดได้ตะโกนบอกมัน แต่มันก็ยังไมยอมเชื่อ คอยกระวนกระวายทวงถาม ยิ่งสนใจมันมาก มันก็ยิ่งถามเข้าซ้ำ เหมือนเด็ก ๆ บางคนที่มีแต่คำถามกวนใจ ในที่สุดเมื่อเลิกสนใจ มันจึงค่อยราไป (หน้า 401)</p>	<p>All the time he was in Pattaya, Otto told himself he wasn't addicted. It was merely to go with booze. When he had enough of the boisterous drunkenness of alcohol, he'd go to it to impede drunkenness and smooth it over to make it judicious and reflective. On nights when he wanted to be energetic, he didn't go to it. He didn't smoke it every day as if his life depended on it. Compared to the others, he still thought of himself as an amateur. But he had never thought the amateur would want it now at a time when there was none. It might be because when there was some, he thought he might have it anytime so he didn't feel irritated and want it. He thought about going out to buy some booze to subdue his craving and get rid of the feeling for good, but when he reminded himself that he had told himself earlier that evening he had to start all over again, he decided he should start with this.</p>

	<p>This was not Pattaya. This was his father's house. Think about how his father would feel if he went out of the house at this time of night to get some booze and returned drunk while everybody was asleep.</p> <p>Maybe his father wouldn't say anything because he was a grownup now and he had earned his money, but Otto was sure his father would be unhappy enough in the past as it was.</p> <p>'There isn't any, for fuck's sake!' Otto shouted at it.</p> <p>But it still wouldn't believe him and kept bothering him.</p> <p>The more he paid attention to it, the more it went on demanding, like a child pestering with endless questions, and it was only when his heart stopped listening that it quieted down. (Page 288)</p>
<p>ชั้นบนร้านชาลูนเป็นเสมือนสโมสรของเพื่อน มาปลดปล่อยตัวเองหลังจากหมดภาระ อันน่าเบื่อหน่ายจากงานประจำวัน</p> <p>จำเป็นคนมีเพื่อนมาก เพื่อนแต่ละคนของเขาที่ เรียงเข้ามาหาที่ร้านนั้น ต่อมาก็กลายเป็นเพื่อน ของอ็อตโตได้ไปด้วย (หน้า 417)</p>	<p>The top floor of the Saloon shop was like a club for friends to come and relax once the boring duties of the day's work were over.</p> <p>Ja had many friends and each friend that came to see him at the shop would later become a friend of Otto's. (Page 301)</p>

<p>การมาเจอกันครั้งนี้ฮ็อตโต้สังเกตเห็นว่า ทัยดูดู กัญชาหนักกว่าที่เคยเจอกันเมื่อครั้งพัทยา เขา ไม่รู้สาเหตุใดทำให้ทัยลุ่มหลงกับกัญชาได้ถึง ขนาดนี้ หรือ มันอาจจะ 'ติดลึก' เสียแล้ว? ยิ่งวันใดที่พี่เปิดเข้าฝั่ง ถ้าแกไม่ร่วมเล่นไฟก็จะ พาทัยขึ้นไปสถิตบน 'บ้องฮิลล์' ตลอดบ่าย แล้ว พากลับมาร้านในตอนเย็นเหมือนมาโยน ซากศพทิ้งไว้ให้ฮ็อตโต้เยียวยา (หน้า 466)</p>	<p>Meeting him this time, Otto noticed that Thai smoked pot much more than when they had met in Pattaya. He didn't know the reason why Thai had fallen for the stuff so much. Or was it that he was thinking too much? Even more so when Puet came over, if he didn't play cards he'd take Thai to Bong Hill for the whole afternoon and return with him in the evening as if bestowing a corpse for Otto to nurse. (Page 340)</p>
<p>ฮ็อตโต้รู้สึกว่ในความคิดของแทนนั้นคงจะมอง เขาเหมือนเทวดา เพราะเขาเป็นคนมาจาก กรุงเทพฯ แทนซักถามอยู่ทุกเมื่อเชื่อกัน จน บางครั้งเขาเองรู้สึกรำคาญ (หน้า 468-469)</p>	<p>Otto thought that in Thean's eyes he must look like a god because he had just come from Bangkok, the paradise city Thaen had not set foot in since he was born, so that he kept asking questions all the time to the point that Otto sometimes got fed up. (Page 341)</p>
<p>ทันทีที่เก็บของเข้าร้านเรียบร้อย พ่อก็ออกปาก ให้เขาพาไปหาพ่อของแทน ตามหาจนเจอ แล้ว พ่อก็ฝากฝังเขากับพ่อของแทน ราวกับว่าเขา เป็นเด็กยังไม่ประสีประสา 'ช่วยดูๆ มันหน่อยนะ อะไรไม่ดีก็ตักเตือนมัน จะ ดูกล่าวอะไรมัน ผมอนุญาต นี่ก็เสียว่าเป็นลูก เป็นหลาน' (หน้า 495)</p>	<p>As soon as the goods were stored inside the shop, his father asked him to take him to see Thaen's father. They went to look for him and found him, and his father entrusted him to Thaen's father as if he were innocent child. "Keep an eye on him, please, warn him when he does somethin' wrong. I allow you to give him a dressin' down. Think of him as your own son." (Page 362)</p>

<p>ฤดูมรสุมจากไปอย่างเงียบๆ ชายหาดและบังกะโลเริ่มส่งเสียงคึกคัก นักท่องเที่ยวต่างทยอยเข้ามาแต่มีสีสันให้ร้าน รวงที่เคยเงียบเหงา ค่อยฟื้นคืนทีละน้อย เหมือนไม้หลังฝนที่ได้แดดแรก ต่างสลัดกิ่ง สลัดใบด้วยความสดชื่น ถึงฤดูผลิบานแล้ว ดอกดอลลาร์กำลังจะบาน (หน้า 504)</p>	<p>The monsoon season left quietly. The beaches and the bungalows began to be noisy with life. Progressively the tourists came to add color to them. The shops that had been quiet began to wake up little by little, like trees after the rain under the first rays of sun that sprout branches and leaves blooming with freshness, for a new spring. The dollar flowers were in bloom. (Page 368-369)</p>
<p>ที่ทัยทนอดอึดอยู่ได้ทุกวันนี้ก็เพราะรู้ว่าตารักเขา ถ้าไม่รัก เธอคงไม่เฝ้าหวังเฝ้าหวงเขาไว้ ความรัก ที่เธอมีต่อเขาเป็นเสมือนยาช่วยรักษา ความรู้สึกไม่ดีที่เขามีต่อเธอ และถ้าเขาไม่ เป็นฝ่ายผิดเสียตั้งแต่แรก เธอก็คงไม่เป็นเช่นนี้ (หน้า 506)</p>	<p>If Thai stood his uneasiness it was because he knew Ta loved him. If she didn't love him, she wouldn't be possessive. The love she had for him was like drug to treat the bad feeling he had for her, and if he hadn't been in the wrong to begin with, she probably wouldn't be the way she was. (Page 370)</p>
<p>...เมื่อสำลีและฮ็อตโต้พาลำนมาถึงบ้านแล้ว ก็ ให้รู้สึกหมดหน้าที่ เหมือนดังผู้คุมคุมนักโทษ มาส่งถึงเรือนจำแล้ว จึงถึงคราวต้องไป พักผ่อนกันให้คลายเครียด ต่างคนต่างแยกย้าย ไปหาความสุขใส่ตัว (หน้า 528)</p>	<p>When Samlee and Otto had taken Larn back to his house, they felt they had done their duty, like guards who take prisoners to jail, and it was time for them to rest and get rid of their tensions, so they each went their separate way in pursuit of their own fun. (Page 386)</p>

<p>--ดูตกัณฐา</p> <p>นึกถึงตรงนี้ ชวนชั่วจึงเข้าใจได้ว่า เขาคงพิวส์ขาดตั้งแต่ตอนนั้น จดจำอะไรไม่ได้ ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าเข้ามาอนในบังกะโลนี้ได้อย่างไร รู้แต่ว่า ขณะนี้ภายในลำคอเจ็บระบมไปหมด แสบแห้งราวกับว่าเมื่อคืนเขากลิ่นกองไฟเข้าไปทั้งกอง ไซ้ว่าอาการเช่นนี้จะเพิ่งเคยเกิดกับเขาเป็นครั้งแรกที่นี้ก็หาไม่ มันเคยเกิดขึ้นกับเขาหลายครั้งหลายคราจนไม่อยากจะนับ รู้ก็รู้ว่ามันเกิดจากการดื่มจัด สูบบุหรี่มาก พุดมาก ตื่นเช้าขึ้นก็จะมีอาการเช่นนี้ทุกครั้งไป (หน้า 544)</p>	<p>'Smoking grass.' As Chuanchua thought of this, he began to understand that he must have gone out like a light, and since then, he couldn't remember a thing. He didn't even know how he came to sleep in this bungalow. He only knew that, right now, his throat ached all over. It was parched as if he had swallowed a whole bonfire last night. This wasn't the first time he had experienced this kind of symptom. It had happened to him so many times he didn't want to start counting. He was fully aware the causes of it stemmed from excessive drinking, smoking and talking, and he always felt like this the next morning. (Page 397)</p>
<p>"ไม่มีตังค์"</p> <p>ฮึดโต๊ะเอื้อมมือไปตบกระเป๋ากางเกง เหลยลุกพรวดขึ้นไวปานลึง</p> <p>"นั่งลง ไม่เอาของมึงหรอก" น้ำเสียงของเขาอ่อนลง เหลยจึงยอมนั่ง (หน้า 555)</p>	<p>"I'm broke."</p> <p>Otto reached out a hand and tapped on the kid's trouser pocket. Leui jumped up, fast as a monkey. "Sit down. I won't take your money," Otto said kindly. (Page 406)</p>
<p>ครั้งหนึ่งเมื่อปลายฤดูท่องเที่ยวปีนี้เอง เขากินเห็ดเมากับพืชนต์และพวกฝรั่งบนบ้องฮิลล์ในระหว่างที่ฤทธิ์เห็ดเริ่มขึ้นกับคนอื่นแล้ว เขายังไม่รู้สิกรู้สา จึงดูตกัณฐาเข้าไป ราววันจนถึงที่สุดของอารมณ์แล้ว รู้สึกเหมือนมีใครมาเรียกอยู่นอกวง ใครคนนั้นต้องการคุยกับเขาเป็นการส่วนตัว เขาจึงลุกออกนอกวง เดินตามไป แล้วก็มาพบตัวเองนั่งอยู่บนลานหินตรงหน้าผา บน</p>	<p>Once, at the end of the tourist season that year, he ate toadstools with Yon and a few farangs on Bong Hill. While the others were already high, he remained sober, so he smoked grass. As he was enjoying his smoke, he felt as if there was someone calling him from outside, someone who wanted to talk to him</p>

<p>ลานหินรุ่มรื้นด้วยร่มเงาของไม้ใหญ่ เบื้องล่าง เป็นโขดหินซับซ้อน บางก้อนแช่อยู่ในทะเล ดูดั่ง เกาะเล็กเกาะน้อยผุดอยู่ทั่วไป (หน้า 571)</p>	<p>personally. So, he got up, left the party and followed that man. He finally found himself sitting on a stone yard in front of a cliff. The stone yerd was shaded by big trees. Below there were lines of rocks. Some of them sank under the sea, and looked like small islands scattered all around. (Page 418)</p>
<p>"กูบอกให้มึงเก็บของก่อนขึ้นไปไง ไป ไป เก็บของก่อน เดี่ยวไม่ทันรถ มึงไม่ยอมไปหรือไงวะ" อี๊ดโต้บ่นอย่างหัวเสีย ท่าทางของเขาราวกับ ผู้ใหญ่กำลังดุเด็กดื้อ (หน้า 575)</p>	<p>I told you to pack your gear before you went up there. Go. Go! Pack your things or you'll miss the coach. Don't you wanna go?" Otto grumbled, looking pissed off, like an adult berating a stubborn child. (Page 422)</p>
<p>ส่วนอี๊ดโต้ กิจการของมันเป็นวันดีคืนขึ้น ตามลำดับ ประสบการณ์จากปีที่แล้วสอนมันให้ยืนอยู่บนขาตัวเองได้ ไม่จำเป็นต้องมีคนคอยประคับประคอง เหมือนเด็กหัดเดิน แม้ปีนี้จะเพิ่งจะเป็นปีที่สองของมันเท่านั้นเอง แต่มันก็สามารถเดินไปไหนอย่างสง่าผ่าเผยในระดับเจ้าของกิจการ แต่โดยเนื้อแห่งความภูมิใจแล้ว ไม่ได้ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน มันสามารถหัวเราะได้เต็มเสียง ยามเมื่อนั่งอยู่ในวงของผู้มีกิจการด้วยกัน (หน้า 589)</p>	<p>As for Otto, his business was growing day by day. Last year's experience had taught him how to stand on his own feet, with no need for anyone to support him like a toddler. Although this was only the second year for him, he could walk tall as a business owner. Of course, in terms of income, there are businesses and then there are businesses, but in terms of pride, no one held a candle to him. He could laugh loudly when he sat among his fellow businessmen. (Page 432)</p>

<p>...ความมืดภายนอกค่อยๆ ไรยตัวลงหนาที่บ มากขึ้น มากขึ้น ตามหน้าที่ของมัน ใน ขณะเดียวกันภาพเคลื่อนไหวข้างทางก็ค่อยๆ เลื่อนลงๆ นุ่มนวลเหมือนดั่งการเปลี่ยนฉาก ละครอันแนบเนียนของมืออาชีพ ไม่นานนัก สองข้างทางก็เต็มไปด้วยความมืดเข้ามาแทนที่ (หน้า 602)</p>	<p>Outside, darkness slowly grew thicker as was its duty while motion along both sides of the road faded out ever so gently, like a smooth shifting of scene carried out by a professional. Before long, the roadsides were replaced by total darkness. (Page 442)</p>
<p>ได้เหล้าแล้วก็ขึ้นโทบีวกลับทางเดิม พันจากร ร้านได้ไม่ถึงร้อยเมตรฝนก็เทลงมา หนักหนา อย่างกับเทตากลั่นเยี่ยวไว้นมนาน แต่ฮ็อต โต๊ะไม่คิดจะหวนกลับ (หน้า 655)</p>	<p>Now he had the bottle, he rode Toby back the same way. He hadn't gone more than a hundred yards when rain began to fall so hard it seemed some god had gone without peeing for a long time, but Otto didn't think of turning back. (Page 481)</p>
<p>ชวนชั่วคราวเศษเห็ดในมือเพื่อนมาพลิกดู สีของ มันตรงที่ขาดออกจากกันเป็นสีน้ำเงินคราม คล้ำๆ คล้ายเขียวคล้ำของรอยช้ำบนเนื้อคน ตรงแผลนั้นมียางสีน้ำเงินเข้มปริม เป็นดั่งลิ่ม เลือดปิดปากแผล (หน้า 671)</p>	<p>Chuanhua took the mushroom pieces from his friend to have a close look. The flesh of it was dark blue, almost like a bruise on somebody's skin. It was like clotted blood over a wound. (Page 493)</p>
<p>เขาคิดอยู่เสมอว่า เขาทำงานตลอดเวลา สิ่งที่ เห็น สิ่งที่ได้กระทำลงไป มันกลายเป็นตัวอักษร อยู่ในสมองแล้ว รอคอยวันเวลาอันเหมาะสม เพื่อจะหยิบมันออกมาใช้เท่านั้นเอง ถึงเวลานั้น มันจะหลั่งไหลมาไม่หยุดหย่อน เป็นดั่งเช่น น้ำป่าที่ไหลบ่าลงสู่เบื้องล่าง (หน้า 692)</p>	<p>He figured he was working all the time. What he saw he turned instantly into so many words in his brain. He was just waiting for the right moment to pick up those words and put them down on paper. Until then, they flowed continuously like a wild stream running down a mountain slope. (Page 508)</p>

นอกจากนี้การแปลด้วยกลวิธีนี้ยังพบว่ามีการเพิ่มคำเข้าไปในบทแปล ในกรณีที่ดินฉบับ
ภาษาไทยมีการละคำ เพราะเป็นลักษณะของภาษาพูดในภาษาไทยและผู้อ่านสามารถเข้าใจ
ความหมายได้ แต่ในภาษาอังกฤษไม่สามารถละคำได้เหมือนภาษาไทย เพราะจะทำให้ผู้อ่านไม่

เข้าใจหรือทำให้ประโยคเป็นประโยคไม่สมบูรณ์ ภาษาอังกฤษแตกต่างจากภาษาไทยที่ต้องมีคำกำกับไว้เพื่อให้ทราบว่ากล่าวถึงอะไร เช่น ในภาษาไทยอาจพูดได้ว่า “จะไปไหน” โดยไม่มีประธาน แต่ในภาษาอังกฤษ ต้องใส่ประธานเข้าไปเพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ เช่น “Where are you going?” ใส่คำว่า you เข้าไปเพื่อระบุว่าผู้พูดถามใคร ผู้แปลอาจเพิ่มประธาน กริยาหรือกรรม เข้าไปเพื่อให้เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ เพราะว่าในภาษาไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาพูด มักพบว่ามีการละประธานของประโยค แต่ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจได้ว่าพูดถึงใคร ต่างจากภาษาอังกฤษที่จะต้องมีการกำกับเพื่อให้ทราบว่าใครเป็นผู้กระทำในประโยคนี้

สังเกตได้ว่าผู้แปลเติมประธาน หรือ กริยาช่วย เข้าไปในบทแปลบางตอน ซึ่งการเพิ่มคำในลักษณะนี้เข้าไปไม่ส่งผลต่อบทแปล เพราะไม่ได้เปลี่ยนความหมายดั้งเดิมของต้นฉบับ และโครงสร้างการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับสิ่งหนึ่งยังคงอยู่เหมือนเดิม ไม่ได้เปลี่ยนแปลงความหมายของการเปรียบเทียบหรือเปลี่ยนการเปรียบเทียบนั้นให้กลายเป็นประโยคที่ไม่มีการเปรียบเทียบ การเพิ่มคำเหล่านี้ทำให้ประโยคภาษาอังกฤษเป็นประโยคที่สมบูรณ์ ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ การแปลด้วยกลวิธีนี้ พบทั้งหมด 12 อุปมา ดังต่อไปนี้

<p>ร้านแกมีผู้หญิงหากินอยู่ด้วยคนหนึ่ง พวกตกรุ่น มาจาsstหีบนั้นแหละมั้ง ไทรมยังกะศพ ตอน ก่อนอาหารค่ำ ผู้หญิงคนนี้จะเดินแจกเนื้อ ตามโต๊ะ (หน้า 43)</p>	<p>There was a hooker at the shop, probably a has-been from Sattahip-- worn down like a corpse she was. Before the dinner was served, she walked from table to table, handing out grass. (Page 24)</p>
---	--

ผู้แปลเพิ่มประธานและกริยาช่วย she was เข้าไป เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>เขาต้องการออกจากที่นี่ให้เร็วที่สุด ไม่ต้องการ ตกอยู่ในสายตาของผู้คน อาการถิ้นตระหนก โทมเข้าใส่เขาอีก ตลอดเวลาที่เดินทางมา อาการถิ้นมันจับเขาทั้งร่างกายและจิตใจ เขาต้อง แก่ล้งฟุบหลับมาเกือบตลอดบนรถประจำทาง มันเป็นการเดินทางครั้งแรกที่ทุกข์ทรมาน ทุรนทุ</p>	<p>He wanted to be out of here as soon as possible, out of sight of all these people. Panic took hold of him again. All the time he had been traveling, he had suffered from the same condition, both physically and mentally. He had had to pretend to</p>
--	---

<p>ราย ราวกับนั่งมาในนรก (หน้า 67)</p>	<p>be asleep for most of the trip on the coach. It was the first trip in his life he has spent in torture and torment as if he had been sitting through hell. (Page 40-41)</p>
---	---

ผู้แปลเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>ยิ่งดิ้นคนพวกนั้นก็ยิ่งรัดแน่นยิ่งขึ้น มันอึดอัดทับทิวี่มาในความรู้สึก ดังว่าจะสิ้นใจเสียให้ได้เหมือนใกล้จะจมน้ำตายเข้ามาทุกขณะ แกรวบรวมกำลังครั้งสุดท้าย ดิ้นสุดแรงเกิด จึงพ้นจากวงแขนที่รัดรั้งไว้ ความรู้สึกเหมือนทะลิ่งขึ้นเหนือผิวน้ำ หายใจโล่ง (หน้า 77-78)</p>	<p>The more he struggled, the tighter he was held. He was choking to the point he felt he was about to stop breathing, as if he were on the verge of drowning. He gathered his last resources for a desperate fling with all his might, and suddenly broke free from the stranglehold. It was as if he had burst through the water surface for a greedy lungful of air. (Page 48)</p>
---	--

ผู้แปลเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>"ปืนล่ะพี่?" อืดถามเสียงเบา "ตอนนี้ยังไม่มี เอาไว้ก่อน อย่างลือไม่ต้องใช้ก็ได้ นี่หว่า มีไว้เดี๋ยวคนอื่นเขาก็มายืมเอาไปใช้อีก" แดง เดียร์เรสท์หัวเราะในลำคอ อืดเดินลงจากแพลตฟอร์มแดง เดียร์เรสท์ เขา รู้สึกซาไปทั้งหน้าเหมือนโดนตบมาหมาดๆ ตั้งแต่มีเรื่อง อืดสงสัยแล้วว่าแดง เดียร์เรสท์ไม่ได้</p>	<p>"How about a gun?" Ort asked in a low voice. "There's none available right now. Just wait. Actually, you don't deserve one. If you had one, someone else might help himself to it again." Daeng Dearest gave out a throaty laugh.</p>
--	--

<p>ให้ความสนิทชิดเชื้อกับเขาเหมือนก่อน (หน้า 126)</p>	<p>Ort walked down from Daeng Dearest's apartment. He felt his whole face growing numb as if he had just been slapped.</p> <p>Since his faux pas Ort had noticed Daeng Dearest wasn't close to him as before. (Page 84)</p>
---	--

ผู้แปลเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>อืดได้ค่อยๆ รูดตัวลงไปกับเชือก ลงสู่บ่อน้ำที่มีมืดมิดเบื้องล่าง...</p> <p>ระหว่างรูดโรยลง คู้งมือสองข้างเสียดถูกับเชือกในล่อนจนแสบร้อน ข้อไขว่ปวดปลาบไปทุกข้อ เนื้อตัวไถเถือกกับผิวซีเมนต์ข้างบ่อตลอดลง</p> <p>ราวกำลังร่วงลงอเวจีปานนั้น</p> <p>ความทุกข์ทรมานที่ได้รับครั้งนี้ ดูประหนึ่งว่า 'ผง' มันกำลังทวงสิทธิของมัน สิทธิที่ครั้งหนึ่งมันเคยให้ความสุขสมกับอืดได้ (หน้า 173)</p>	<p>He slowly slid down the rope into the dark well below. In the process, his palms chafed against the nylon rope till they smarted. Searing pain shot through his every joint. The cement wall of the well ploughed into his flesh as if he was descending into hell.</p> <p>Given the suffering he experienced this time, it was as though the heroin was asserting its rights--the rights it had earned by once providing Otto with happiness. (Page 121)</p>
---	---

ผู้แปลเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>...นอกเหนือจากความสุขที่ร้านๆ นี้ได้ให้กับคนทั้งสองแล้ว มันยังยื่นความสนิทสนมซึ่งกันและกัน ให้กับทั้งสองด้วย</p> <p>ช่วงเวลาที่ทำร้าน ทั้งคู่นอนนอนด้วยกันเกือบทุกคืนวันอย่างกับว่าเป็นเงาให้กัน (หน้า 349)</p>	<p>The shop hadn't merely brought happiness to the two of them; it had made them close to each other. While it was being built, they had lived together almost every single day and night as if they were each other's shadow. (Page 252)</p>
--	---

ผู้แปลเพิ่มประธานและกริยาช่วย they were เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>...เช้าวันนี้จึงเป็นเช้าที่เงียบเหงา ไม่มีเสียงหัวเราะให้กัน ไม่มีคำพูดหยอกล้อที่มแทงอย่างเคยมี แม้แต่ไก่อ๊แก่ซึ่งเคยเป็นคนสนุกสนาน ก็กลายเป็นคนเงียบขรึมอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ต่างเก็บของกันอย่างเงียบๆ ประหนึ่งว่ากำลังบรรจุเก็บอดีตของตัวเอง เกรงว่าเสียงพูดคุยกับจำทำให้อดีตทกใจหายวับไป (หน้า 391)</p>	<p>The morning was quiet and lonely. There were no laughs at one another, no teasing as there used to be. Even Kae who was always funny was withdrawn as he had never been. They each kept things without a word as if they were gathering their own pasts and were afraid the sound of their voices would scare the past and make it disappear. (Page 281)</p>
--	--

ผู้แปลเพิ่มประธานและกริยาช่วย they were เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>สำลี เล็กฮิป และชวนชัว มาเยี่ยมกันพร้อมหน้าในตอนกลางวัน พวกเขาอดูอาการคนไข้อย่างพิถีพิถระระห์ แล้วถามไถ่ในที่ว่า 'พอจะวางไม้ขาช่วยเดินนี้ได้ไหม'</p> <p>ฮ็อดโต้ก็พาช็อดตอบไปว่า 'ได้ เคยลองดูแล้ว แต่ต้องเดินช้าเหมือนผีดิบ' (หน้า 441)</p>	<p>Samlee, Lit'l Hip and Chuanchua came to see him together one afternoon. They studied carefully his condition and pressed him with questions to find out if he could walk with both his legs. Otto unsuspectingly told them he could, but he</p>
--	--

	had to walk slow as if he was the living dead. (Page 319)
--	---

ผู้แปลเพิ่มประธานและกริยาช่วย he was เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์
ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>เพียงแค่ว่าคิดก็คร้ามไปหมด ต้องกลับไป เผชิญหน้าแม่ ครั้งนี้ไม่มีพ่ออยู่ด้วย ไม่มีใครคอย ปกป้องให้แอบอิง นึกเห็นภาพแม่จะพูดอะไร บ่น อะไรให้ได้ยิน ให้เจ็บซ้ำซ้ำอีก ก็กลัวลานขึ้นมา จนใจสั่น เงินทองก็ไม่มีติดตัว จะกลับไปมอง หน้าแม่ได้อย่างไร อารมณ์ความรู้สึกตอนนี้สับสนวนเวียน ไม่ สามารถยึดเหนี่ยวอะไรไว้เป็นหลักได้ เหมือน ลอยคว้างอยู่กลางทะเลเพียงลำพัง งุนงง เรื่องพ่อมาด่วนจากไป หวาดกลัวเรื่องจะต้อง กลับบ้าน ละล้าละลังตัดสินใจไม่ถูก (หน้า 525)</p>	<p>The mere thought scared him. He had to go back to face his mother. This time his father wouldn't be there, there would be no one to lean on for protection. He thought he could hear what his mother would say, how she'd attack him to make him hurt, again and again. He was so petrified his heart shivered. He didn't have any money on him, how could he go back and look his mother in the face? He was now in a turmoil of thoughts and emotions, unable to find anything to grab hold of, as if he was floating wildly all alone in the middle of the sea, not quite believing his father's sudden death, frightened of having to go back home, in frantic indecision, unable to make up his mind at all. (Page 384)</p>
--	--

ผู้แปลเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตาม
โครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>สองปีเต็มที่เขาไม่เคยมีความสุข จมอยู่แต่ใน ตรมแห่งความทุกข์กังวล อันเนื่องมาจากการ เฝ้าระวังของตา ราวนักโทษรอดอยอิสระ</p>	<p>He had lived unhappily for two full years, sinking into a pit of despair and anxiety caused by Ta's jealousy, as if he was a</p>
---	--

<p>หาความสุขได้ก็แค่เมากัญชา คลายอารมณ์หมดไปวันๆ เพื่อรอคอยวันนี้ ต่อไปนี้คงไม่มีอะไรมาถ่วงระหว่างเขากับตาอีก ชีวิตคู่คงจะพบกับความสุขเสียที่ หมดเรื่องร้าย เมฆหมอกผ่านพ้นแล้ว (หน้า 588)</p>	<p>prisoner waiting for freedom. He had found solace in getting himself high on dope, both to relieve his feelings and to kill time while waiting with bated breath for today. From now on, there'd be no obstacles between him and Ta, and their married life would go on happily. The storm clouds were completely gone. (Page 431)</p>
---	---

ผู้แปลเพิ่มประธานและกริยาช่วย he was เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

<p>"มะ หนูช่วยเอง พี่จะได้พักผ่อน" เธอดึงบ้องจากมือพี่แล้วยัดกัญชาใส่ จูดสูบที่ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อนเลยในชีวิตนี้</p> <p>พี่ปล่อยเธอ เห็นเป็นเรื่องตลก</p> <p>ครั้นตาสูบควันเข้าไปในลำคอ นั้น ให้ความรู้สึกแสบคอ</p> <p>ตั้งว่ากลิ่นใบมีดคมวิบลงไป แสบจนสุดทน</p> <p>ถึงกับสำลักแล้วไอออกมา หน้าตาแดงก่ำ น้ำตาไหล (หน้า 593)</p>	<p>"Let me help you then, so you can have a rest." She pulled the pipe out of Thai's hand, stuffed it with grass, lit it and sucked on it, though she had never done so in her life.</p> <p>Thai let her, amused.</p> <p>But when Ta drew the smoke into her throat, she felt it burn as if she had swallowed a razor blade. It was so painful she choked and coughed. Her face flushed and tears flowed. (Page 435)</p>
--	--

ผู้แปลเพิ่มประธาน she เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

นางรักลูกสะใภ้คนนี้เหมือนลูกตัวเอง มันเป็นคนอดทน เป็นคนสู้คนหนึ่ง (หน้า 615)	She loved this daughter-in-law as if she was her own child. She was patient and she was also a fighter. (Page 451)
--	--

ผู้แปลเพิ่มประธานและกริยาช่วย she was เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคสมบูรณ์ ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบการแปลโดยใช้คำเปรียบเทียบที่ไม่ตรงกับคำที่ต้นฉบับใช้แบบคำต่อคำ แต่ความหมายของคำที่ผู้แปลเลือกใช้ สามารถสื่อความหมายได้เช่นเดียวกับความหมายตามต้นฉบับ พบทั้งหมด 4 อุปมาดังนี้

บางครั้งมันส่งเสียงคร่ำครวญครวญราวกับคนป่วยไอด้วยฤทธิ์วัณโรค แรงลมที่พัดลงมาแผ่วเบาเต็มที เทบว่าไม่สามารถทำให้ควันบุหรี่ที่ลอยขึ้นไปนั้นแตกกระจายได้ (หน้า 63)	Sometimes, they retched and groaned like consumptive patients caught in catarrhal fits. The wind they blew down was so faint it hardly scattered the rising billows of cigarette smoke. (Page 38)
--	---

ผู้แปลใช้คำว่า catarrhal fits ซึ่งแปลว่า อาการของวัณโรค แม้จะไม่ได้แปลกริยา ไอ ว่า cough ในภาษาอังกฤษ แต่การเลือกใช้คำว่า caught in catarrhal fits ก็แสดงนัยของการไอได้เช่นกัน เพราะว่าคนที่ป่วยเป็นวัณโรคก็มีอาการไอร่วมด้วย

อีอดหันมองทางเดินหน้าบาร์ เป็นทางเดินแคบๆ ตามไฟสีแดงหัวไว้ให้พอเห็นทาง ขณะนี้เงียบเงียบ เห็นแต่ทางเดินสีแดงคล้ำ คล้ายอาบด้วยสีเลือด (หน้า 99)	Ort turned to look at the passageway in front of the bar. It was a narrow dark-red tunnel seemingly soaked in blood. (Page 65)
---	--

คำว่า ทางเดิน ในต้นฉบับ มีความหมายต่างจากคำว่า tunnel ซึ่งแปลว่าอุโมงค์ให้ ความหมายว่าเป็นทางที่ขุดลงไปใต้ดินหรือในภูเขา ให้ภาพว่าเป็นทางมืดแคบ และผู้แปลใช้คำว่า blood แทนคำว่า สีเลือด ไม่ได้แปลว่า color of blood ทำให้บทแปลสั้น กระชับ สามารถเก็บ ความหมายของการเปรียบเทียบสีได้เช่นเดียวกัน

<p>ทั้ยรู้สึกถึงน้ำหนักของโทบีที่กดทับลงมา มันช่างมากมายมหาศาลราวกับน้ำหนักของภูเขาทั้งลูก และขาของตัวเองยามนี้ก็ช่างใหญ่โตเกินกว่าจะบังคับให้เคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วได้ (หน้า 565-566)</p>	<p>Thai could feel the weight of Toby pressing down on him like that of a whole mountain. And his legs right now were so large he was unable to force them to move quickly. (Page 414)</p>
--	--

ผู้แปลไม่ได้แปลคำว่า มากมายมหาศาล แต่การเปรียบเทียบน้ำหนักกับ a whole mountain ซึ่งเป็นการเปรียบกับสิ่งที่เป็นสากล เพราะ ภูเขา ให้นัยของสิ่งที่มีขนาดใหญ่โตและอาจหมายถึงสิ่งที่มีน้ำหนักมาก สื่อให้ผู้อ่านทราบได้ว่าเป็นการเปรียบว่าน้ำหนักของโทบีนั้นหนักมาก ราวกับน้ำหนักของภูเขาทั้งลูก

<p>ยามนี้ใบหน้าของอ็อตโตที่หันมารอคำตอบจากเขา มันยื่นเข้ามา ดูใหญ่โตเหมือนยักษ์มาร (หน้า 566)</p>	<p>Right now, Otto's face, as it turned to wait for an answer from him, bulged out enormously like a giant's. (Page 415)</p>
---	--

คำว่า ยักษ์มาร ประกอบด้วย 2 คำ คือ ยักษ์ กับ มาร แต่ความหมายหลักอยู่ที่คำว่า ยักษ์ เพราะคำว่า มาร เป็นเพียงคำสร้อยที่คนไทยมักใช้ต่อจากคำว่า ยักษ์ ไม่ได้มีความหมายที่สำคัญ และเมื่อพิจารณาจากความหมายที่ใช้ในการเปรียบเทียบ ผู้เขียนเปรียบเทียบเพียงขนาดที่ใหญ่โตของใบหน้าเหมือนขนาดใบหน้าของยักษ์ หรืออาจให้ความหมายว่าใบหน้าน่าเกลียดน่ากลัวเหมือนยักษ์ร่วมด้วย การแปลแต่เพียงคำว่า ยักษ์ จึงสามารถเก็บความได้เพียงพอ

ในภาษาไทยมีเพียงคำว่า ยักษ์มาร ในการเปรียบ ไม่ได้ใช้คำว่า ใบหน้าของยักษ์มาร เพราะผู้อ่านสามารถเข้าใจได้เองว่าการเปรียบเทียบนี้เป็นการเปรียบเทียบกับอะไรกับอะไร ในที่นี้ ผู้แปลตีความให้ว่าต้นฉบับต้องการเปรียบเทียบขนาดใบหน้าของอ็อตโตกับขนาดใบหน้าของยักษ์มาร จึงใส่ 's หลังคำว่า giant เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่า เป็นการเปรียบกับขนาดใบหน้า ไม่ได้เปรียบกับยักษ์ทั้งตัว ดังนั้นฉบับแปลจึงไม่ได้เสียความหมายดั้งเดิมของต้นฉบับไป

ผู้วิจัยยังพบว่าการแปลอุปมาด้วยกลวิธีนี้ ผู้แปลยังมีวิธีจัดการกับบทแปลหลายๆ วิธี โดยที่ยังสามารถรักษาโครงสร้างอุปมาและความหมายตามต้นฉบับเอาไว้ได้ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่าง 5 อุปมา ต่อไปนี้

<p>...คืนนั้นทองทิวพาอ๊อดท่องราตรีด้วยเงินจากการพนัน เขาใช้เงินอย่างไม่นึกว่ามันเป็นเงินเปรอปรนความสุขให้อ๊อดเต็มคราบ เต็มอยากเท่าที่ผู้ชายพึงอยาก เขาต้องการให้อ๊อดคลายเรื่องทุกขหรือ น้อยก็ชั่วครู่ขณะอ๊อดค่อยคลายจากกังวลที่ตามติดมาเหมือนเงา มันหายไปด้วยฤทธิ์ของเบียร์ ด้วยเสียงของเพลง ด้วยไออุ่นจากเรือนกายของหญิงสาว (หน้า 73)</p>	<p>That evening, Thongthiu took Ort out for a night on the town on his earnings from gambling. He used money as if it had gone out of fashion on order to answer Ort's every need--the needs of a kind every man yearns to fulfill. He wanted Ort to forget all of his troubles, at least for a while. Progressively, the worries that had dogged Ort like shadows eased off and finally vanished under the power of beer, song and the warmth of young flesh. (Page 45)</p>
---	---

ประโยคในต้นฉบับ คือ “อ๊อดค่อยคลายจากกังวลที่ตามติดมา**เหมือนเงา**” ประโยคบทแปล คือ “Progressively, the worries that had dogged Ort **like shadows** eased off” ซึ่งยังคงเปรียบเทียบกังวลเป็นดังเงาตามต้นฉบับ แต่เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างของประโยค จะพบว่าต้นฉบับมี “อ๊อด” เป็นประธานของประโยค แต่บทแปลนำ “the worries” ขึ้นมาเป็นประธานของประโยคแทน แม้ความหมายในบทแปลจะไม่ได้เปลี่ยนไป แต่การนำคำอื่นขึ้นมาเป็นประธานทำให้น้ำหนักการเน้นเปลี่ยนไป จากเดิมเน้นที่ “อ๊อด” กลายเป็นเน้นที่ “the worries”

<p>ถ้าชีวิตช่วงก่อนนั้นเปรียบเสมือนว่าเขาจมอยู่ในนรกร้อน ชีวิตช่วงนี้ของเขาคงไม่ผิดกับกำลังเย็นรื่นอยู่บนสวรรค์ถึงแม้ว่า บางครั้งจะมีหย่อนๆ ขาดๆ อยู่บ้างในเรื่องเงินๆ ทองๆ เขาก็ยังคงมีความสุข อย่างชนิดที่คนมีสตางค์บางคนไม่เคยได้พานพบความสุขอย่างที่ว่าพวกเขาสุขกัน (หน้า 176)</p>	<p>If his former life had been like a scorching fall into hell, his present life was a refreshing stroll through heaven. Although there were times when he was short of money, he was happy with a kind of happiness few well-off people experience in the course of their lives. (Page 123)</p>
---	---

ประโยคในต้นฉบับ คือ “ชีวิตช่วงก่อนนั้น**เปรียบเสมือนว่าเขาจมอยู่ในนรกร้อน**” ประโยคบทแปล คือ “his former life had been **like a scorching fall into hell**” ซึ่งเก็บความหมายการเปรียบชีวิตช่วงก่อนกับนรกไว้เหมือนต้นฉบับ แต่ผู้แปลเปลี่ยนประโยค “**เขาจมอยู่**

ในนกร้อน” ให้เป็นนามวลี “a scorching fall into hell” ซึ่งมีคำนามหลักอยู่ที่คำว่า “fall” ซึ่งแปลว่า ตกลงไป

<p>"เฮ้ย!" เขาแกล้งแผดเสียง ท้ายสะดุ้งสุดตัว กระโจนขึ้นไปยืนบนเนิน อืดโตหัวเราะเมื่อเห็นเพื่อนตกใจได้ขนาดนั้น "เฮ้ยอย่าเล่น กูเมา" คลายจากตกใจแล้วท้ายจึง สรรพากับเพื่อน สติกลับมาหาเขาอีกครั้งหนึ่ง มันมาเป็นระลอกคลื่นเหมือนคลื่นพัดเข้าหาฝั่ง มาแล้วก็หายไป ได้สติแล้วจึงเดินลงจาก เนิน (หน้า 569)</p>	<p>"Hey!" he shouted at the top of his voice. Thai jumped onto the raised-up ground with a start. Otto laughed when he saw his friend so startled. "Hey, don't pull my leg. I'm tanked," Thai began to confess to his friend as he recovered from his fright. He came to his senses once again, like ripples shoved ashore only to vanish again. After a moment, he walked away. (Page 417)</p>
--	---

บทแปลเก็บความหมายการเปรียบเทียบสติกับคลื่นได้ตามต้นฉบับ แต่ผู้แปลนำประโยคที่แยกกัน 2 ประโยคในต้นฉบับมารวมกันเป็นประโยคเดียว ต้นฉบับมีคำว่า ระลอกคลื่น และ คลื่น ซึ่งมีความหมายเหมือนกัน ผู้แปลจึงรวบให้เหลือคำเดียว

สติกลับมาหาเขาอีกครั้งหนึ่ง

He came to his senses once again,

มันมาเป็นระลอกคลื่นเหมือนคลื่นพัดเข้าหาฝั่ง มาแล้วก็หายไป

like ripples shoved ashore only to vanish again.

การที่ผู้แปลไม่ได้แปล “มันมาเป็นระลอกคลื่น” ทำให้บทแปลไม่ต้องใช้คำซ้ำซ้อน และทำให้บทแปลสั้นกระชับขึ้น

<p>สองปีที่ผ่านมาแต่ความทุกข์ตรม นอนไม่เคยหลับเต็มตา หวาดผวาแม้ในความฝัน ตกใจตื่นก็เหวี่ยงหา เกรงว่าเขาจะไม่อยู่ข้างกาย ทุกครั้งที่เขาห่างหายไปนานกว่าเหตุ ก็ให้นึกแต่ว่า เขาคงแอบไปสมสู่กับเด็กสาวคนนั้น นึกถึงภาพที่</p>	<p>She had lived in torment for the past two years. She found it hard to sleep. She was frightened even in her dreams. She'd wake up with a start and look around for him, afraid he wasn't by her side. Whenever he</p>
--	--

<p>เขาป็นใจให้หญิงอื่น ก็ได้แต่สะอื้นกุ่มอยู่ในอก แม้เขาจะบอกว่าไม่ยุ่งไม่สูงสิงกันแล้ว แต่เธอก็ห้ามใจไม่ให้คิดไม่ได้ ยิ่งพี๊ดมาบอกว่าเห็นเขาเดินด้วยกันที่นั่น นั่งคุยด้วยกันที่นี่ ยิ่งนึกซังน้ำหน้าที่เขาเป็นคนโกหก ไร้สัจจะ ในอกรุ่มสุมแต่ความมกัลดกุ่มยั้งนั้งไม่ติด เหมือนคนเป็นโรคประสาท เปื่อหน่ายเวลาที่ผ่านมาไปวันๆ คิดอยู่เสมอว่า จะต้องจับให้ได้คาหนังคาเขา จะได้สิ้นสุดกันเสียที (หน้า 590)</p>	<p>was absent for too long a while without explanation, she'd think he had sneaked out to sleep with the girl. Imagining her husband in another woman's arms made her sob and feel depressed. Though he had told her the affair was over, she still couldn't stop worrying. And when she heard the two of them had been seen walking or sitting together here and there, she loathed him for being a liar who couldn't keep his promise. Her heart was heavy with stress. Like a neurotic, she couldn't sit or stand still. Fed up with each passing day, she kept thinking she must catch him red-handed and everything would come to an end. (Page 432-433)</p>
---	--

ประโยคในต้นฉบับ คือ “ยั้งนั้งไม่ติด **เหมือนคนเป็นโรคประสาท**” ประโยคในบทแปล คือ “**Like a neurotic**, she couldn't sit or stand still.” ผู้แปลนำส่วนอุปมา “Like a neurotic” ขึ้นต้นประโยคและตามด้วยภาคแสดงของประโยค แม้จะไม่ได้เปลี่ยนความหมายของการเปรียบเทียบ แต่ทำให้น้ำหนักการเน้นมาอยู่ที่ส่วนอุปมามากกว่ากริยาอาการของประธาน และผู้แปลยังเพิ่มประธาน she เพื่อให้ทราบว่าใครเป็นผู้กระทำของประโยคและทำให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

<p>"นั่นไงมาแล้ว!" ชาวหัวขี้มือเมื่อสายตาเห็นฮ็อตโต้โผล่เข้ามา ฮ็อตโต้ยกขวดเหล้าชูขึ้นพร้อมแยกเขี้ยวยิ้ม ทั้งเนื้อทั้งตัวเปียกโชก ทั้งโต๊ะส่งเสียงเฮขึ้นพร้อมกันขณะที่ฮ็อตโต้ยกเหล้าขึ้น ตั้งกับว่าเขาเป็นคนกล้าผู้กำชัยชนะกลับมาจากสงคราม ภายในโต๊ะไม่มีใครเชื่อว่าฮ็อตโต้จะชี้</p>	<p>"Here he is!" Chuanchua shouted, pointing when he caught sight of Otto. Otto brandished the bottle with a grin on his face. He was absolutely drenched. The whole table cheered as he raised the bottle like a daring victor back from the battlefield. (Page 482)</p>
---	--

มอเตอริไซค์มาท่ามกลางท่าฝนอันหนักหน่วง เช่นนี้ (หน้า 656)	
--	--

ประโยคหลังคำเชื่อมอุปมาในต้นฉบับ คือ “เขาเป็นคนที่กล้าผู้กำชัยชนะกลับมาจากสงคราม” แต่ว่าหลังคำเชื่อมอุปมาในบทแปล ผู้แปลเปลี่ยนจากประโยคเป็นคำนาม “a daring victor back from the battlefield” โดยไม่ได้แปล “เขาเป็น” เพราะว่าคำเชื่อมอุปมาที่ผู้แปลเลือกใช้คือคำว่า like ซึ่งตามด้วยคำนาม ไม่สามารถต่อด้วยประโยคได้ การแปลเช่นนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายของต้นฉบับเสียไป แต่ทำให้บทแปลสั้นกระชับมากขึ้น อย่างไรก็ตาม สังเกตได้ว่าต้นฉบับมีคำอธิบายว่าเหตุใดจึงอุปมาออดิโด้จะชื่อกับคนกล้าผู้กำชัยชนะกลับมาจากสงคราม (ภายในโต๊ะไม่มีใครเชื่อว่าออดิโด้จะชื่อกับคนกล้าผู้กำชัยชนะกลับมาจากสงครามเช่นนี้) แต่ในบทแปล ผู้แปลไม่ได้แปลส่วนนี้

กล่าวได้ว่ากลวิธีการแปลอุปมาโดยรักษาไว้ทั้งโวหารภาพพจน์และความหมายของอุปมา จะใช้สำหรับอุปมาที่มีความหมายเป็นสากล หรือมีคำอธิบายเพิ่มเติมในกรณีที่เป็นอุปมาตามวัฒนธรรมหรือตามความคิดของผู้เขียน โดยที่อุปมานั้นต้องเป็นการเปรียบเทียบตรงไปตรงมา มีความหมายตามคำที่เห็น ไม่มีความหมายแฝง และเมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้ว สามารถเรียงประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ในภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ ไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนโครงสร้างการเปรียบเทียบแบบอุปมาให้เป็นโวหารภาพพจน์ชนิดอื่น หรือไม่ใช้โวหารภาพพจน์เลย หรือต้องแปลโดยใช้คำที่มีความหมายแตกต่างจากคำที่ต้นฉบับใช้

2) การแปลแบบเก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับและมีคำอธิบายเพิ่มเติม

การแปลด้วยกลวิธีนี้ ผู้แปลยังคงรักษารูปแบบการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งของอุปมาไว้ และมีการเพิ่มคำ วลี หรือประโยคที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของอุปมานั้นได้ดียิ่งขึ้น การแปลอุปมาเป็นภาษาอังกฤษตามต้นฉบับแบบคำต่อคำอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของการเปรียบเทียบนั้นแตกต่างไปจากความหมายในต้นฉบับ เช่น ผู้อ่านอาจไม่เข้าใจการอุปมาเปรียบเทียบในต้นฉบับ ผู้แปลจึงต้องใส่คำเพิ่มเข้าไปเพื่อให้การเปรียบเทียบนั้นชัดเจนยิ่งขึ้นว่าต้นฉบับต้องการเปรียบอะไรกับอะไร หรือการเปรียบเทียบนั้นอาจมีความหมายอย่างอื่นแฝงอยู่ ผู้แปลจึงตีความอุปมานั้นๆ และอธิบายความหมายที่แท้จริงในบทแปล ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลนี้กับตัวอย่าง 4 อุปมา ดังนี้

<p>ทัยเหลียวมองแม่ เห็นสายตาแม่บอกกับเขาว่า ให้เตี้ยพักผ่อนเถอะ</p> <p>"ไม่มีอะไรแล้วเตี้ย เล่าให้เตี้ยฟังหมดแล้วนี่ เอาไว้พรุ่งนี้ผมไปดูไฉ่ยังแล้วจะมาบอกเตี้ย เตี้ยนอนพักเถอะ"</p> <p>สีหน้าที่มีชีวิตชีวาของเตี้ยดับวูบลง เหมือนว่าสวิตช์ในร่างกายนั้นปิดพลังงานส่งมา (หน้า 235)</p>	<p>Thai turned to look at his mother and read the message in her eyes, Let him get some rest.</p> <p>"There's nothing else, Pa. I've told you everything. Let's leave it to tomorrow, okay? I'll go see Yong and I'll come to tell you about it. You get some rest now."</p> <p>The lively expression on Pa's face left as if a switch in his body had cut the power off, and was replaced by the drained look of the sick. (Page 167)</p>
--	--

ประโยคในต้นฉบับ คือ “สีหน้าที่มีชีวิตชีวาของเตี้ยดับวูบลง **เหมือนว่าสวิตช์ในร่างกายนั้นปิดพลังงานส่งมา**” ประโยคในฉบับแปล คือ “The lively expression on Pa's face left as if a switch in his body had cut the power off, and was replaced by the drained look of the sick.” ผู้แปลใส่คำอธิบายการเปรียบเทียบเพิ่มเติม “and was replaced by the drained look of the sick” ซึ่งเป็นการตีความของผู้แปลว่า หลังจากสีหน้าที่มีชีวิตชีวาของเตี้ยหายไป สีหน้าของคนป่วยก็เข้ามาแทนที่ ทั้งๆ ที่ต้นฉบับไม่ได้กล่าวไว้

<p>ตอนนั้นแม่-งเหมือนแบบอะไรละ เหมือนช่องแตกนะ พอด่านซาถูแตก ต่างคนต่างหาที่อยู่ส่วนใหญ่แล้วมันก็ไหลมาที่ร้านที่ลิโดนั่นแหละ ไฉ่ล้านนี่มาด้วยกันทั้งนั้นแหละ..." (หน้า 423)</p>	<p>At the time, it was like what?-- like a fuckin' brothel busted by the cops. As soon as the Saloon shop went burst, everybody tried to find a new place. Mostly they went to the shop at the Lido, they all came together--" (Page 305)</p>
--	---

ต้นฉบับเปรียบเทียบว่า “เหมือนช่องแตก” แต่ฉบับแปลมีคำอธิบายอุปมาเพิ่มเติม ฉบับแปลใช้คำว่า “a fuckin' brothel busted by the cops” ซึ่งต้นฉบับไม่มีการอธิบายว่าช่องแตกเนื่องจากอะไร แต่ผู้แปลตีความและเพิ่มเหตุผลเข้าไปว่าช่องแตกเพราะตำรวจบุกเข้าไป เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะคำว่า bust สามารถตีความได้หลายประการ เช่น ทำให้แตก

ออก ทำให้ระเบิด จับกุม เป็นต้น ผู้แปลจึงต้องใส่เหตุผลว่าช่องแตกเนื่องจากอะไร เพื่อไม่ให้ผู้อ่านเข้าใจผิด

<p>'--ยัดแม่-งโรงพยาบาลนี่หว่า เขาตะโกนบอกตัวเอง ทันทีนั้นก็รู้สึกเจ็บระบมไปทั้งตัว มองดูขาที่ถูกผ้าพันไว้จนเหมือนมัมมี่ ถูกยึดโยงไว้จนขยับไม่ได้ก็ยิ่งงุนงง (หน้า 432)</p>	<p>'That's a fucking hospital!' he shouted to himself. That's when he realized he was feeling sore all over his body. He looked at his legs. They were wrapped up like the legs of a mummy and strapped so that they couldn't move. His bewilderment increased. (Page 312)</p>
---	--

ต้นฉบับเปรียบเทียบว่า ขาที่ถูกผ้าพันไว้เหมือนมัมมี่ แต่ในฉบับแปล ผู้แปลเพิ่มคำว่า the legs of เข้าไปเพื่อขยายความอุปมา ผู้แปลตีความให้แล้วว่าสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับมัมมี่คือขาที่ถูกพันผ้าไว้ จึงเติมคำว่า the legs of เข้าไป แม้ต้นฉบับจะไม่มีก็ตาม เพราะผู้อ่านต้นฉบับสามารถเข้าใจการเปรียบเทียบนี้ได้โดยไม่ต้องใส่คำที่เฉพาะเจาะจงว่าเป็นส่วนใดของมัมมี่

<p>ผมสยายราวปีศาจร้าย นวดเคราหรือมแสร์ริม ของมันเพิ่มความน่าเกลียดน่ากลัว มันเสยะยิม เผยฟันซี่โตเกือบเท่าจอบ เหลืองคล้ำคราบบุหรื ส่งกลิ่นคุ้งออกมา (หน้า 566)</p>	<p>His long hair hung loose like the mane of a demon. His sparse beard and moustache added to the horror of his looks. (Page 415)</p>
---	---

ต้นฉบับเปรียบเทียบว่า “ผมสยายราวปีศาจร้าย” แม้ว่าต้นฉบับจะเป็นการเปรียบเทียบผมที่สยายกับปีศาจร้าย แต่ผู้แปลตีความว่าเป็นการเปรียบเทียบเฉพาะส่วนผมของปีศาจร้าย จึงเติมคำว่า the mane of ซึ่งแปลว่าผม เข้าไปในบทแปล

กลวิธีการแปลแบบนี้พบไม่มากในนวนิยายเรื่องนี้ แต่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านฉบับแปลในกรณีที่ผู้แปลสามารถตีความได้ถูกต้อง จากตัวอย่างที่นำมาศึกษา พบว่าผู้แปลพยายามเพิ่มคำอธิบายเข้าไปในบทแปลโดยให้เป็นส่วนขยายรวมอยู่ในประโยคเดียวกับอุปมา อย่างไรก็ตามการใส่คำอธิบายเพิ่มเติมขึ้นอยู่กับการตีความของผู้แปล ซึ่งมีโอกาสที่จะไม่ตรงกับความหมายที่แท้จริงในต้นฉบับ

3) การแปลโดยเก็บความหมายได้ใกล้เคียงกับความหมายของโวหารภาพพจน์ในต้นฉบับ การแปลโดยเก็บความหมายได้ใกล้เคียงกับความหมายของอุปมาในต้นฉบับ คือ กลวิธีที่ผู้แปลแปลโดยใช้คำที่มีความหมายทำนองเดียวกันกับความหมายของอุปมาในต้นฉบับ แต่คำที่นำมาใช้ในบทแปลนั้น แตกต่างจากคำในต้นฉบับ เนื่องมาจากการเลือกใช้คำที่มีความหมายทำนองเดียวกับคำที่ต้นฉบับ ไม่ได้ใช้คำที่มีความหมายตามตัวตรงตามคำที่ปรากฏในต้นฉบับ หรืออาจเกิดจากการวิธีการแปลของผู้แปลที่แปลแบบคำต่อคำ แล้วนำคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นประโยคที่สละสลวย ทำให้คำหลักที่เป็นสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบนั้นเปลี่ยนไป

ลักษณะของอุปมาที่ได้รับการแปลด้วยกลวิธีนี้ มีทั้งแบบที่แปลออกมาแล้วมีคำเชื่อมแสดงอุปมา เช่น like หรือ as if และแบบที่แปลออกมาแล้วแต่ผู้แปลไม่ได้ใช้คำเชื่อม ทำให้การเปรียบเทียบเป็นการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ (metaphore) อุปมาที่ได้รับการแปลแล้วมีคำเชื่อมแสดงอุปมา พบทั้งหมด 14 อุปมา ดังนี้

<p>ห่างจากร้านอาหารมาเล็กน้อย เป็นร้านเล็กๆดูจากภายนอกพอจะรู้ว่าเป็นร้านขายของที่ระลึกสำหรับนักท่องเที่ยว ลักษณะของร้านดูง่าย ๆ คล้ายกับกระท้อสำหรับอยู่อาศัย ลานลูกรังหน้าร้านมีมอเตอร์ไซค์โกโรโกโสยืนเรียงกะเท่เร่ตากพายุฝน (หน้า 17)</p>	<p>A short distance from the food shop was a small gift shop that sold souvenirs to tourists. It was so simple it looked like an ordinary hut. On the red-earth landing in front of it, an ancient motorcycle stood basking in the rain, leaning on one side. (Page 6)</p>
---	--

ต้นฉบับเป็นอุปมาเปรียบเทียบร้านกับกระท้อสำหรับอยู่อาศัย ฉบับแปลเป็นการเปรียบเทียบ shop กับ hut ซึ่งมีความหมายตรงกันและเป็นคำนามทั้งคู่เช่นกัน แต่บทแปลเปลี่ยนความหมายคำขยายจากคำว่า สำหรับอยู่อาศัย เป็นคำว่า ordinary แปลว่า ธรรมดา ไม่ได้ขยายความว่าเป็น hut สำหรับอยู่อาศัยเช่นเดียวกับต้นฉบับ แต่ความหมายโดยรวมคือการเปรียบเทียบกับกระท้อ ยังคงปรากฏอยู่ในบทแปล

<p> อื๊ดได้ไม่เคยนึกปรารถนาจะรื้อฟื้นเหตุการณ์ ครั้งนั้นขึ้นมาอีกเลย เขาพยายามลืมมัน ตลอดเวลา พยายามฝังมันให้ตายสนิทไปจาก ความทรงจำ แต่ความทรงจำของเขาเป็น เสมือนศพที่ไม่มีวันตาย ยิ่งโกยกลบดินลงไป ก็ยิ่งเหมือนปลุกร่างนั้นให้ลุกขึ้นมาทุกครั้ง แม้ เมื่อเขาเหนื่อยอ่อน เดินหนีจากไป มันก็ยัง ติดตามเขาตลอดเวลา คราใดที่เขาเผลอเหลือว หลังกลับ ร่างนั้นก็เข้าหลอกหลอนเขาทันที (หน้า 49) </p>	<p> Otto wanted to forget some past events. He had always tried to wipe them from his memory, but his memory of them was like a corpse that wouldn't lie still. The more earth he dug to bury it under, the more the body was pushed to the surface. Whenever he walked exhausted, there it was, following him, and if he allowed himself to turn around, it would be there. (Page 28) </p>
---	---

ต้นฉบับเปรียบเทียบความทรงจำกับศพที่ไม่มีวันตาย ในขณะที่ฉบับแปลเปรียบเทียบ
 memory กับ a corpse that wouldn't lie still คำหลักที่นำมาเปรียบเทียบคือ ความทรงจำกับศพ
 memory กับ corpse ซึ่งเป็นคำนามทั้งคู่ แต่ส่วนขยายคือ ที่ไม่มีวันตาย กับ that wouldn't lie still
 ซึ่งแปลว่า ไม่อยู่นิ่ง แม้จะไม่ได้แปลตรงๆ ว่าไม่มีวันตาย แต่การใช้คำว่าไม่อยู่นิ่ง สามารถสื่อได้
 เช่นเดียวกันว่าเป็นสิ่งที่ยังมีชีวิต สามารถเคลื่อนไหวได้

<p> พัดลมสามใบบนเพดานหมุนเอียงเชิงเหมือน แรงคนชราป่วย (หน้า 63) </p>	<p> Three fans whirled on the ceiling, slugging like doddering old men. (Page 38) </p>
--	--

ต้นฉบับเปรียบเทียบการหมุนของพัดลมกับแรงของคนชราที่ป่วยอยู่ หากสังเกตจาก
 โครงสร้างการวางส่วนขยาย คำว่า คนชราป่วย เป็นส่วนขยายของคำว่า แรง ซึ่งเป็นคำนาม แต่ใน
 ภาษาอังกฤษเป็นการเปรียบเทียบ slugging กับ men ที่มีคำว่า doddering old เป็นส่วนขยาย ซึ่ง
 บรรยายลักษณะของผู้ชายสูงวัยที่มีอาการสั่น ซึ่งไม่ตรงกับคำว่า ป่วย ในต้นฉบับเสียทีเดียว ดังนั้น
 ฉบับแปลจึงเปลี่ยนการเปรียบเทียบจากคำว่า แรง ไปเป็น men ซึ่งมีความหมายต่างกัน อย่างไรก็ตาม
 หากอ่านความหมายโดยรวม บทแปลยังสามารถรักษาการเปรียบเทียบได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ เพราะ
 ยังคงเปรียบเกี่ยวกับคนชรา แม้การสลับตำแหน่งคำจะทำให้การเน้นเปลี่ยนไป

<p>"งานเลิกแล้วหรือ?" ชวนชู้แหยม</p> <p>"เลิกแล้ว" สำลิวเพราะลงลูกคอ รับแก้วจากเด็กมาซงเหล้าแล้วดื่มเหมือนกระหายน้ำ อากัปกริยาของเขาทั้งหมดอยู่ในสายตาเพื่อน</p> <p>"เอา เอา เอาเข้าไป เอาให้มันตายไปข้างนึง"</p> <p>ฮ็อคได้ส่งเสียงเชียร์ (หน้า 150)</p>	<p>"Is your work over?" Chuanchua teased.</p> <p>"Sure is." Samlee chuckled, took the glass from the waiter, mixed himself a drink and downed it like it was water--closely watched by his friends.</p> <p>"Drink, drink up, drink it all up! Drink yourself brain dead!" Otto cheered. (Page 101)</p>
--	---

ต้นฉบับใช้คำว่า ดื่มเหมือนกระหายน้ำ แต่ฉบับแปลใช้คำว่า downed it like it was water ซึ่งให้ความหมายที่แตกต่างกัน ต้นฉบับเป็นการเปรียบลักษณะการดื่มเหมือนกระหายน้ำ แสดงให้เห็นภาพการดื่มอย่างรวดเร็ว แต่ฉบับแปลเป็นการเปรียบเทียบเหล้าว่าเป็นเหมือนน้ำเปล่า อาจตีความได้ว่าทำให้ดื่มง่าย แต่ไม่ได้เน้นที่ลักษณะการดื่ม นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มประธานและกริยาช่วย it was เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้เป็นประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

<p>ขณะที่ทัยเล่านั้น เตี่ยตั้งใจฟังด้วยความภูมิใจในตัวลูกชาย บางขณะก็ซักถามบ้างในเรื่องที่ไม่เข้าใจ แววดาเรื่องโจจนขึ้น เหมือนได้น้ำหล่อเลี้ยงเข้าไปกระตุ้นชีวิต บางครั้งก็สีหน้าหม่นหมองเมื่อทัยต้องลำบากตรากตรำ ทุกถ้อยคำของทัยนั้นเข้าไปในประสาทรับรู้โดยตลอด (หน้า 234)</p>	<p>While Thai was talking, Pa listened intently with pride in his son, sometimes asking questions over matters he didn't understand. His eyes brightened as if some elixir was stimulating him back to life. Sometimes his face grew sad at learning of Thai's tribulations. He listened to every word Thai said with the utmost attention. (Page 166)</p>
--	---

ต้นฉบับเปรียบเทียบอาการของเตี่ยเหมือนได้น้ำหล่อเลี้ยงเข้าไปกระตุ้นชีวิต แต่บทแปลใช้คำว่า elixir ซึ่งแปลว่า สารละลายแอลกอฮอล์ที่มีกลิ่นหอมและรสหวาน ใช้เป็นส่วนประกอบของยา หรือแปลว่ายาสารพัดโรค ไม่ได้มีความหมายเช่นเดียวกับน้ำหล่อเลี้ยง เพราะน้ำหล่อเลี้ยงในที่นี้ น่าจะมาจากการเปรียบเทียบกับต้นไม้ที่ได้น้ำทำให้ฟื้นขึ้นมาอีกครั้ง เหมือนกับเตี่ยที่ได้ฟังเรื่องราวของทัย ทำให้ดูมีชีวิตชีวาขึ้น

<p>"...แม่งดูดกันจริงๆ เนื้อเป็นตั้งๆ นั่งกันเป็นวง เดี่ยวเดียวหมดตั้ง กูเคยไปเล่นกับมันที พอลงนั่งมันก็ส่งให้ เล่นไปปัดหนึ่ง กูก็ส่งต่อ แม่-งเล่น ปัด ปัด ปัด แล้วก็ส่งต่ออีกคน แม่-งรับไป ปัดๆๆ แล้วส่งเวียนกันจนมาถึงกู กูก็เอา เอาวะ แข็งใจ เอาอีกปัดหนึ่ง พอรอบสามมาถึงกู กูขอผ่าน ไม่ว่างแล้ว พี่นตฺ์เขาบอก เอาอีก อี้ออดได้เอาอีก ไม่ต้องเกรงใจ เนื้อมีเยอะ เกรงใจเหยียอะไร แม่-งไม่ว่างแล้ว กรวยแม่-งใหญ่ยังกะกะลา มันเล่นกันหนักเหลือเกิน นี่กูว่าฤดูหน้านี้ กูจะจัดแข่งขันแล้วนี่ ยัดแม่-ง ให้เนื้อมันคนละ กระสอบ ใครดูดหมดก่อนชนะ..." อี้ออดได้หัวเราะร่วนกับความคิดของเขา (หน้า 264)</p>	<p>"They really go for it, bong after bong. Sit in a circle and before you know it, one bong's over. I went along for a lark once. I'd hardly sat down when they sent the bong my way. So okay, I take a puff and pass it on. Shit man, the next guy goes at it puff puff puff, then one to the next fucker who goes puff puff puff puff, and so it goes around till it comes back to me, so I take it. I took it, right? I forced myself to take one more pull. When it came round to me for the third time, I called it quits; I'd had enough, man. Yon said, 'Go ahead, Otto, go ahead, there's plenty of grass, no point restrainin' yourself, don't be shy.' Shy my ass! I just couldn't take it no more. The fuckin' bowl was 'z big 'z a basin. They were real heavy into it. You know what? Next season, I'm gonna organize a competition, give each of 'm a fuckin' basketful of grass: the first who smokes it all wins--" Otto laughed at his own idea. (Page 189)</p>
--	---

ฉบับแปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบกรวยกับกะลา แต่บทแปลเปรียบเทียบ bowl กับ basin ซึ่งแปลว่า อ่าง จึงมีความหมายไม่ตรงกับคำว่า กะลา ในต้นฉบับ เนื่องจากคำว่า กะลา คือเปลือกด้านในของมะพร้าว เป็นสิ่งที่พบได้ในเฉพาะบางวัฒนธรรม บางประเทศ จึงเป็นการเปรียบเทียบเฉพาะวัฒนธรรม การแปลคำว่า กะลา ตรงๆ ในภาษาอังกฤษอาจต้องมีคำอธิบายลักษณะของกะลา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่าเป็นอะไร ผู้แปลจึงเลือกที่จะใช้คำที่ผู้อ่านน่าจะเข้าใจได้มากกว่าและให้ภาพใกล้เคียงกับต้นฉบับ นอกจากนั้นยังมีการย่อคำว่า as...as เป็น 'z...'z เพื่อแสดงให้เห็นว่าต้นฉบับใช้ภาษาพูดที่มีคำสแลงปนอยู่ด้วย

<p>บนโต๊ะมีที่เขี่ยบุหรี่วางอยู่ข้างขวดเหล้า ซึ่งบัดนี้มันเปลี่ยนจากวิสกี้พื้นเมืองของไทยที่พวกเขาจำดื่มกันมา กลายเป็นเหล้ารันที้มีตราจากต่างประเทศ ทั้งนี้มีใช้พวกเขาจะรู้ซึ่งถึงประเพณีของการดื่ม ว่าเหล้าชนิดใดควรดื่มกินคู่กับอะไร ก่อนหรือหลังอาหารเหมือนดั่งกินยาตามที่แพทย์สั่ง เปล่าเลย พวกเขาไม่ได้ยึดติดกับประเพณีการดื่มขนาดนั้น สำหรับพวกเขาแล้วยึดติดอยู่ว่ามีเหล้าดื่มดีกว่าไม่มี (หน้า 289)</p>	<p>On the table there was an ashtray next to a bottle of liquor, which now had changed from the local Thai hooch they had drunk all evening to a well-known brand of foreign brandy. This wasn't because they had a profound respect for drinking etiquette, bothering about which should be taken before and which after meals like drugs doctors prescribe. They were no such sticklers for drinking mores. To them, the bottle line was that having liquor to drink was better than not having any. (Page 207)</p>
---	--

ฉบับแปลเปลี่ยนจากการเปรียบเทียบ การกินเหล้า กับ การกินยาตามที่แพทย์สั่ง เป็นเปรียบเทียบ which ซึ่งหมายถึงเหล้า กับ drugs doctors prescribe คือยาตามที่แพทย์สั่ง ต้นฉบับเป็นการเปรียบเทียบการกิน แต่ฉบับแปลเป็นการเปรียบเทียบสิ่งที่กินเข้าไป แต่ความหมายโดยรวมยังคงคล้ายกับความหมายในต้นฉบับ นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนโครงสร้างทางภาษา

- กิน // ยา // ตามที่แพทย์สั่ง
- กริยา // กรรม // ส่วนขยายกริยา
- drugs // doctors prescribe
- คำนาม // ส่วนขยายคำนาม

<p>"พ่อรู้ได้ไง?" อ็อตโตได้ถามออกมา ไม่ใช่คำถามที่เขาอยากรู้หรอก แต่ในเมื่อพ่อไม่ยอมพูดอะไร เขายังรู้สึกอึดอัดใจเหมือนเด็ก ๆ ที่ทำผิดแล้วถูกผู้ใหญ่จับได้ แต่ผู้ใหญ่มีที่ท่าวางเฉย ไม่ดุดำ เขารู้สึกเช่นนั้น จึงต้องเป็นฝ่ายชวนคุย (หน้า 438)</p>	<p>"How did you find out, dad?" Otto asked. It wasn't what he wanted to know, but since his father didn't say a word, he felt all the more uneasy, like a child caught out by a grownup doing something naughty. But the grownup looked indifferent and wasn't shouting. That's how he felt, so he had to be the one inviting him to talk. (Page 317)</p>
--	--

ต้นฉบับเปรียบเทียบฮ็อตได้กับเด็กๆ ที่ทำผิดแล้วถูกผู้ใหญ่จับได้ บทแปลเปรียบเทียบฮ็อตได้กับ a child เช่นกัน แต่ความแตกต่างระหว่างต้นฉบับกับบทแปลคือการสลับตำแหน่งส่วนขยาย ต้นฉบับนำคำว่า ทำผิด ขึ้นก่อน ถูกผู้ใหญ่จับได้ แต่บทแปลนำคำว่า caught by a grownup ขึ้นก่อน แล้วจึงอธิบายสาเหตุที่ถูกจับได้ว่าเพราะ doing something naughty และคำว่า naughty แปลว่า ชุกชุน ไม่ได้มีความหมายตรงกับคำว่า ทำผิด ซึ่งมีความหมายไม่ดีและแรงกว่า

<p>ทุกครั้งที่กลับบ้านก็มีแต่เรื่องเดือดร้อนมาให้พ่อไม่หยุดหย่อน</p> <p>การกลับมาอยู่บ้านครั้งนี้ของฮ็อตได้เป็นเสมือนนกป่วย ใจนั้นอยากจะโฉบบิน แต่ปีกและกำลังยังไม่เอื้อตามใจ</p> <p>...หลังจากปีกกล้าขาแข็งแล้ว เขาก็บินกลับแฟลตเดิมโดยไม่ยอมฟังเสียงทัดทานจากใคร (หน้า 451)</p>	<p>Every time he went back home, he made trouble for his father.</p> <p>Otto didn't know whether his mother-in-law thought as he did, but he helped her as much as he could, without saying anything that might hurt the feelings of anyone in the house.</p> <p>Otto this time returned home like a wounded bird that would like to fly but whose wings and strength didn't allow it.</p> <p>When his wings were strong enough, he flew back to the old apartment without listening to warnings from anyone. (Page 326)</p>
--	---

ต้นฉบับเปรียบเทียบฮ็อตได้กับคำว่า นกป่วย แต่บทแปลใช้คำว่า a wounded bird ซึ่งแปลว่า นกที่บาดเจ็บ ต่างจากคำว่า ป่วย เพราะการบาดเจ็บคือการมีแผล แต่การป่วยคือการติดโรค แม้ว่าอาการทั้งคู่จะทำให้หนักกลายเป็นนกที่มีสภาพร่างกายไม่สมบูรณ์เหมือนกัน แต่ให้ความหมายและภาพที่เห็นแตกต่างกัน สังเกตได้ว่าผู้แปลเพิ่มบทแปลในช่วง “Otto didn't know whether his mother-in-law thought as he did, but he helped her as much as he could, without saying anything that might hurt the feelings of anyone in the house.” เข้าไปทุกๆ ที่ในต้นฉบับไม่มีกล่าวถึง

<p>"กูอยากเมา" เล็กฮิปบอกกับอ็อตโตก่อนยกแก้วขึ้นชด ล้วนและสำลิวัวเราะให้กัน เมื่อเห็นเพื่อนหน้าเหยเก ราวกับกำลังกินน้ำเน่าน้ำหนอง แต่เล็กฮิปไม่สนใจเสียงหัวเราะ เขาพยายามฝืนกินอย่างตั้งอกตั้งใจ ยกชดตืดๆ กันหลายครั้ง จนอ็อตโตเป็นห่วง (หน้า 481)</p>	<p>"I wanna get drunk," Lit'l Hip told Otto before raising his glass and taking a sip. Larn and Samlee laughed at each other when they saw their friend make a wry face as if he was tasting muddy water, but Lit'l Hip didn't pay attention to their laughter and forced himself to go n with it, taking gulps to the point Otto got worried. (Page 351)</p>
--	--

ต้นฉบับเปรียบเทียบกับกรกินน้ำเน่าน้ำหนอง ซึ่งหมายถึง น้ำเสีย คุณภาพไม่ดี และสื่อถึงกลิ่นเหม็น แต่บทแปลเปรียบเทียบกับกรกิน muddy water ให้ภาพว่าเป็นน้ำที่มีดินโคลน ไม่ได้สื่อถึงกลิ่นด้วย บทแปลจึงให้อรรถรสแตกต่างจากต้นฉบับคือต้นฉบับให้ระดับความน่ารังเกียจมากกว่าฉบับแปลแต่ยังคงมีความหมายเหมือนกันในทำนองว่าเป็นน้ำสกปรก ดื่มไม่ได้ นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้ถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

<p>อ็อตโตพยายามสอนให้แทน สอนอย่างไม่เคยนึกห่วงห่วงสิ่งที่ตัวเองรู้ แต่ดูเหมือนมันไม่ค่อยใส่ใจจดจำนัก แทนขยันอยู่ได้ไม่กี่วัน ก็เริ่มเบื่อหน่าย มาบ้างไม่มาบ้าง --มันคงไม่ชอบ เขาคิด แต่เขายังเฝ้าเตือนมัน เหมือนเตือนน้องในไส้ (หน้า 496)</p>	<p>Otto tried to teach him, teach him without worrying about what he knew, but it seemed Thaeen wasn't interested in remembering things and after a few days of diligent labor began to be fed up and came in only when he felt like it. 'He doesn't probably like it, will you.' Otto thought, but he still looked over him like he would a younger brother. (Page 363)</p>
--	---

บทแปลใช้คำว่า look over แปลว่า ดูแล มีความหมายแตกต่างจากคำว่า เตือน ที่ต้นฉบับใช้ ซึ่งแปลว่า ทำให้รู้สำนึก หรือทำให้มีสติ มีความหมายแคบกว่าคำว่า look over นอกจากนี้ต้นฉบับยังใช้คำว่า น้องในไส้ ที่แสดงความสัมพันธ์ทางสายเลือดมากกว่าคำว่า younger brother

ในภาษาอังกฤษ และบทแปลเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้ถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

<p>เมื่อต้องตกอยู่คนเดียวท่ามกลางคนที่ไม่รู้จักระวังกลัวก็โถมเข้าสู่จิตใจเขา ราวกับว่ามันเป็นภูตผีเฝ้ารอคอยโอกาสที่จะหลอกหลอนอยู่ตลอดเวลา ติดแต่ว่าช่วงเวลาที่ผ่านมานั้นเขามีเพื่อนเป็นตั้งผ้ายันต์คอยคุ้มกันเอาไว้ มันจึงไม่กล้าแสดงตน แต่ขณะนี้เหลือเขาเพียงโดดเดี่ยว ไร้เวทมนตร์คุ้มครองจึงถึงเวลาของมัน (หน้า 581)</p>	<p>As Thai had to be alone among strangers, fear flooded into his heart, like a ghost waiting for the opportunity to haunt him at all times. Before then, he had his friends as lucky charms to protect him, so the ghost didn't dare to show up. But now he was on his own and had no charms to protect him, so its time had come. (Page 426)</p>
--	--

อุปมาส่วนแรก คือ ความหวาดกลัวก็โถมเข้าสู่จิตใจเขา **ราวกับว่ามันเป็นภูตผีเฝ้ารอคอยโอกาสที่จะหลอกหลอนอยู่ตลอดเวลา** ฉบับแปลเปลี่ยนจากประโยคเป็นนามวลี like a ghost waiting for the opportunity to haunt him at all times มีคำนามหลักอยู่ที่ a ghost

อุปมาส่วนที่สอง คือ เพื่อนเป็น**ตั้งผ้ายันต์คอยคุ้มกันเอาไว้** ต้นฉบับเปรียบเทียบเพื่อนกับผ้ายันต์ ซึ่งมีลักษณะเป็นผ้าที่จารึกคาถา อักขระโบราณ ภาพหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ตามความเชื่อทางไสยศาสตร์ แต่ฉบับแปลใช้คำว่า lucky charms ซึ่งแปลว่า สิ่งดี (เชื่อว่า) จะทำให้โชคดี จึงให้ภาพและหมายถึงสิ่งที่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม คำว่า ผ้ายันต์ กับ lucky charm มีความหมายในทางที่ดีเหมือนกัน

<p>แลเมื่อมองย้อนเข้าไปในความเมา โดยมีความเมาเป็นสายตามอง ท้ายจึงได้เห็นว่ที่ผ่านมานั้นมันไม่มีคุณประโยชน์อันใดกับเขาเลย ตรงข้าม มันกลับทำร้ายร่างกายและจิตใจเขาตลอดเวลา เขาคิดว่าบางทีมันอาจจะเป็นเพราะกัญชาเป็นของผิดกฎหมาย ระหว่างเวลาเสพจำเป็นจะต้องซ่อนเร้นอำพรางมิให้ใครเห็น ต้องคอยหลบๆ ซ่อนๆ เมื่อประพฤดิเช่นนั้นนานวัน นานครั้งเข้า ความรู้สึกลัวหวาดกลัวก็ค่อยสะสมลงสู่จิตใจเบื่องลึกลง พอกพูนมากขึ้น</p>	<p>And when he looked into his drunkenness with his own drunken eyes, he could see that, as far as it went, marijuana had been no good to him at all. On the contrary, it had harmed him physically and mentally. He thought it was probably because marijuana was illegal, and when he took it, he had to go into hiding to avoid being seen. As such behavior had been repeated time and again, fear had begun to</p>
---	---

<p>ทุกวันๆ ในที่สุดมันก็เปลี่ยนจิตใจอันเข้มแข็ง ให้กลายเป็นอ่อนแอ ดังเช่นมะเร็งคอยแผ่เนื้อร้ายลงในร่างกาย นานวันเข้าก็หมดหนทางเยียวยา เขาจึงกลายเป็นคนหวาดระแวงคนอื่น แม้แต่กับเพื่อนแท้ๆ (หน้า 583-584)</p>	<p>accumulate and sink deep down into his heart where it increased day by day and his once strong heart had become weak. It was like the spread of cancerous cells in a body which couldn't be checked as the days passed by. He was thus getting suspicious for other people, even his friends. (Page 428)</p>
---	--

ในต้นฉบับผู้เขียนเปรียบเทียบความรู้สึกหวาดกลัวกับมะเร็ง แต่บทแปลกลับเปรียบเทียบ fear กับ the spread of cancerous cells in a body เป็นการแพร่กระจายของเซลล์มะเร็ง การที่ต้นฉบับมีส่วนขยายคำว่า มะเร็งว่า คอยแผ่เนื้อร้ายลงในร่างกาย ทำให้ผู้แปลสามารถตีความได้ว่า ความน่ากลัวของมะเร็งคือการแพร่กระจายของเนื้อร้าย จึงแปลโดยใช้คำนามหลัก spread แม้จะรักษาความหมายการเปรียบเทียบโดยรวมไว้ได้ว่าเป็นการเปรียบเทียบเกี่ยวกับมะเร็ง แต่น้ำหนักการเน้นจากการเน้นที่ มะเร็ง เปลี่ยนไปเป็น การแพร่กระจาย (ของมะเร็ง) และยังเสริมว่า which couldn't be checked as the days passed by ซึ่งต้นฉบับใช้คำว่า หมดหนทางเยียวยา ต่างจากคำว่า couldn't be checked ซึ่งหมายถึงการตรวจ ไม่ได้หมายถึงรวมถึงการรักษาด้วย

<p>ให้รู้สึกเศร้าใจ ที่ตลอดเวลาที่มีเรื่องกันมา เธอไม่เคยเอาใจใส่เขา เหมือนกับว่าต่างคนต่างอยู่ อย่างกับว่าไม่ได้เป็นผัวเมียกัน แม้จะมีบ้างในเรื่องของธรรมชาติ ก็เป็นเพียงธรรมชาติเท่านั้น นี่ก็ถึงหัวอกเขา ถ้าเป็นเราบ้างจะทนอยู่ได้ไหม ตอบตัวเองได้ว่า --คงจะทนไม่ได้ ยิ่งคิดก็ยิ่งนึกสงสาร บัดนี้เขากลับมาแล้ว กลับมาเหมือนกับคน เดินทางไกลกลับมาถึงบ้าน เขาคงจะเหนื่อย คงจะหิว คงจะอ้ากว้างมาตลอดทาง ตาสัญญากับตัวเองว่า เธอจะต้อนรับผู้เดิน</p>	<p>She felt sad that while they were estranged she had not taken care of him. The two of them had grown apart as if they were no longer married. They had at times given in to natural urges, but it was nothing more than natural urges. Had she been in his shoes, she doubted whether she could have stood it. She told herself, 'No, probably not.' The more she thought about it, the more pity she felt for him. Now that he was back to her it was as if he had been on a long journey away from</p>
---	--

<p>ทางไกลคนนี้เยี่ยงวีรบุรุษ (หน้า 590-591)</p>	<p>home. He must be tired, he must be hungry, he must have felt lonely all the way. Ta promised herself she'd welcome this long-distance traveler as a hero. (Page 433)</p>
---	---

บทแปลเปลี่ยนประธานในต้นฉบับคำว่า คนเดินทางไกล เป็น he ซึ่งแสดงความเจาะจง หมายถึง ท้าย และเปลี่ยนภาคแสดง กลับมาที่บ้าน เป็น had been on a long journey away from home ซึ่งหมายถึง ออกไปเดินทางห่างไกลจากบ้านเป็นเวลานาน ไม่ได้กล่าวถึงการกลับบ้าน จึงให้ความหมายและการเน้นที่ต่างกับต้นฉบับ และบทแปลยังเพิ่มประธาน he เข้าไปในฉบับแปล เพื่อให้ถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

นอกจากการแปลอุปมาเหล่านี้โดยเก็บคำเชื่อมที่แสดงอุปมาเอาไว้ในภาษาอังกฤษ ยังพบว่ามียุโรปมาบางส่วน เมื่อได้รับการแปลแล้ว คำเชื่อมที่แสดงอุปมาหายไป แต่ยังคงมีความหมายเชิงเปรียบเทียบในทำนองเดียวกันกับความหมายของอุปมาในต้นฉบับ อุปมาในลักษณะนี้พบทั้งหมด 6 อุปมา

<p>เขาไม่ได้แหวกคนกลับไปดูภาพนั้นอีก แต่ก็นั่งหลบมุมอยู่คนเดียว</p> <p>จนกระทั่งตำรวจพาคนที่ยิงทองทิวออกมาตามด้วยร่างของทองทิว ผู้คนแหวกทางให้เป็นช่อง แล้วเดินตามเป็นขบวนคล้ายขบวนแห่ศพ</p> <p>อึดอดอยากเข้าไปดูหน้าเพื่อนเป็นครั้งสุดท้าย แต่ก็เลิกล้มความคิด เมื่อคิดว่าไม่อยากจะไบบนหน้าที่ไร้ชีวิตของเพื่อนมาลบเลือนไบบนหน้าที่ยักคิ้วให้เขาครั้งสุดท้าย... (หน้า 83)</p>	<p>He didn't walk back to see that scene again, but went to sit in a corner on his own.</p> <p>A long last, the policemen brought out the man who had shot Thongthiu dead. Thongthiu's body followed. The crowd parted to let them through, then moved in their wake, forming a funeral procession of a kind.</p> <p>Ort wanted to see his friend's face for the last time, but gave up the idea when he thought the lifeless face of his friend would replace the face of his friend when he was alive. (Page 53)</p>
--	--

บทแปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบแบบอุปมาเป็นอุปลักษณ์ ต้นฉบับเปรียบเทียบว่าคล้าย
 ขบวนแห่ศพ แต่บทแปลใช้การบรรยายลักษณะของการเคลื่อนไหวของ the crowd โดยไม่มี
 คำเชื่อมแสดงอุปมา

<p>"แต่ล้านเขาเก่งนะครับ" ท้ายแทรกขึ้น "ผมอยาก ให้แม่ไปดูร้านที่เขาสร้างให้ผม" "เขาเมานะสิ เขาถึงทำได้ นี่ถ้าเขาไม่เมานะ ปานนี้เขาคงได้ดีไปแล้ว ที่เขาต้องไปอยู่ภูเกิด นะ เพราะเขาเมา ทำงานที่นี่ไม่มีใครเขาเอา แล้ว เขาระอากันแล้ว" "แม่..." ท้ายสังเกตว่าล้านขาดความมั่นใจตัวเองไปทันที คล้ายเป็นคนปัญญาอ่อน เงอะงะ ทำอะไร ไม่ถูก เขารู้สึกสงสาร พอจะเข้าใจได้ว่าล้านคง กลัวแม่ แต่ที่ไม่เข้าใจก็คือแม่จะรื้อฟื้น ความหลังของล้านให้เขาฟังทำไมกัน (หน้า 354)</p>	<p>"But Larn is smart, Ma'am," Thai interrupted. "I wish you'd seen the shop he has built for me." "He has to be drunk to do it, that's why. If he wasn't such a drunkard, by now he'd be doing well. If he went to stay in Phuket, it's because he's a drunkard. He can't work around here any longer. Nobody wants him. They're fed up with him." "Mom--" Thai noticed that Larn had suddenly lost his self-confidence, had become a clumsy simpleton who could do nothing right. He felt pity for him. He could understand that Larn was afraid of his mother, but what he didn't understand was why his mother was rehashing his past for him." (Page 255)</p>
---	---

บทแปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบแบบอุปมาเป็นอุปลักษณ์ ต้นฉบับเปรียบเทียบ ล้านคล้าย
 คนปัญญาอ่อน แต่ฉบับแปลใช้คำว่า had become a clumsy simpleton แสดงลักษณะของล้าน
 ว่าเป็นเช่นนั้นเลย และยังให้ความหมายที่เบากว่าคำว่า คนปัญญาอ่อน การเปรียบเทียบนี้ในบทแปลไม่
 มีคำเชื่อมแสดงอุปมาปรากฏในประโยค

<p>เขาสัญญากับแทนว่า "หน้ามรสุมจะพาขึ้นไปเที่ยว" คำสัญญานี้เป็นดั่งเสียงดังมาจากสวรรค์</p>	<p>He promised Thaan he'd take him there next monsoon season. The promise filled Thaan with indescribable</p>
---	--

<p>การงานที่เคยใช้ เคยบอก กลับไม่ต้องบอก ไม่ต้องใช้ เลยไปถึงขั้นถามอีกได้ว่า "พี่จะให้ผมทำอะไรอีก ตอนนี้ผมว่าง?" (หน้า 469)</p>	<p>happiness. He no longer had to be ordered to do tasks and it got to the point when Thaeen would ask Otto, "What do you want me to do? I'm free now." (Page 341)</p>
---	---

บทแปลไม่ได้แปลการเปรียบเทียบตรงตัวว่าเป็น เสียงที่ดังมาจากสวรรค์ แต่ผู้แปลตีความให้ว่าหากได้ยินเสียงจากสวรรค์จะมีความสุขเกินกว่าที่จะพรรณนา จึงใช้คำว่า *indescribable happiness* แม้บทแปลจะรักษาความหมายการเปรียบเทียบในเชิงบวกไว้ได้แต่ในความเป็นจริงแล้ว ผู้อ่านสามารถตีความได้เองแตกต่างไปจากนั้น

<p>แต่ครั้งนี้ อาการของเขาไม่ใช่คนกินเหล้าเพื่อพักผ่อนเสียแล้ว มันเป็นอาการของคนติดเหล้าที่ต้องกินทั้งวันตลอดเวลา ร่างกายของทัยผ่ายผอมเหมือนคนอมโรค หมดสง่าราศี ไม่เหมือนกับทัยคนเดิมที่เธอเคยชื่นชม มิหนำซ้ำเขายังกลายเป็นคนขาดความมั่นใจในตนเอง (หน้า 591-592)</p>	<p>But this time, his symptoms were not those of a person who drinks to relax but of one who must drink all day long and all the time. He was but skin and bones and looked sickly, devoid of presence and magnetism. He was no longer the Thai she had admired. (Page 434)</p>
--	--

ในบทแปลผู้แปลเปลี่ยนจากการเปรียบอุปมาร่างกายของทัยว่า เหมือนคนอมโรค ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบสภาพร่างกายของทัย แต่บทแปลไม่ได้เปรียบร่างกายของทัยว่าเหมือนกับอะไรและไม่ปรากฏคำเชื่อมที่แสดงว่าเป็นอุปมา แต่ความหมายของคำว่า คนอมโรค ยังแสดงให้เห็นได้จากคำว่า *sickly*

<p>ตาเหลือบมองคนทั้งสองพูดกัน ให้อึดอัด แทนทัยที่เหมือนกำลังโดนไล่ต้อนเข้ามุมอับ แต่ก็ไม่สามารถช่วยอะไรเขาได้ ติดว่าคนที่กำลังต้อนทัยนั้นเป็นแม่ของเขาเอง เป็นเรื่องของแม่ลูกกัน ยามนี้เธอเปรียบเสมือนเป็น 'คนอื่น' จึงได้แต่ก้มหน้าทำหน้าที่ของตนไปในใจนี้ภรรยาขอให้เขารอดพ้นจากมุมอับ</p>	<p>Ta looked at the two of them talking. She felt ill at ease for Thai, who was being back into a corner, but she could do nothing to help him, as the one who was cornering him was his own mother. It was a matter between mother and son and for a moment she was an outsider, so she had to go on</p>
--	--

ของแม่ (หน้า 608)	doing what she had to do while praying in her mind he could escape from that dark corner unscathed. (Page 446)
-------------------	--

บทแปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบแบบอุปมาเป็นอุปลักษณ์ เพราะต้นฉบับมีคำเชื่อมอุปมา แต่บทแปลไม่มีปรากฏต่างๆ ที่มีความหมายในเชิงเปรียบเทียบ ต้นฉบับเปรียบเทียบ ตาเป็นคนอื่น แม้ว่าในความเป็นจริง ตาเป็นคนในครอบครัว ฉบับแปลใช้คำว่า she was an outsider ซึ่งให้ความหมายตรงกับต้นฉบับ

...ที่ยมอยู่ที่ชุดนักเรียนของลูก กางเกงสีแดง เสื้อสีขาวตัวจิ๋วเหมือนเสื้อผ้าตุ๊กตา (หน้า 624)	Thai looked at his son's school uniform, red trousers, white shirt, the size of a doll's clothes. (Page 458)
---	--

ต้นฉบับเปรียบเทียบชุดนักเรียนของลูกว่า เหมือนเสื้อผ้าตุ๊กตา แต่ฉบับแปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบแบบอุปมาเป็นอุปลักษณ์ เพราะไม่มีคำเชื่อมที่แสดงว่าเป็นอุปมา และฉบับแปลตีความว่าเป็นการเปรียบเทียบขนาดของเสื้อลูกกับขนาดของเสื้อผ้าตุ๊กตา แม้ว่าต้นฉบับจะไม่ได้กล่าวถึง แต่ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจได้ว่าเป็นการเปรียบเทียบขนาด ผู้แปลจึงเพิ่มคำว่า the size เข้าไป กลายเป็น the size of a doll's clothes ซึ่งสามารถเก็บความหมายตามต้นฉบับได้เช่นกัน

กล่าวได้ว่าการแปลอุปมาด้วยกลวิธีนี้สามารถเก็บความหมายการเปรียบเทียบแบบอุปมาได้พอสมควร แม้ว่าจะมีบทแปลบางส่วนที่ไม่ได้รักษาคำเชื่อมอุปมาเอาไว้ แต่ก็สามารถรักษาความหมายของการเปรียบเทียบได้ด้วยการใช้การเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ ซึ่งนอกจากจะสามารถรักษาความหมายเดิมได้แล้ว ยังทำให้บทแปลสั้นลง เพราะไม่ต้องใส่คำเชื่อมเข้าไป อย่างไรก็ตาม การตีความและใช้คำที่แตกต่างจากคำในต้นฉบับในบางครั้งอาจทำให้ผู้อ่านบทแปลได้รับผลไม่เท่ากับผู้อ่านต้นฉบับ

4) การแปลโดยไม่เก็บโวหารภาพพจน์และความหมายเปลี่ยนไปจากความหมายในต้นฉบับ

การแปลด้วยกลวิธีนี้พบได้จากการที่ผู้แปลตีความต้นฉบับและแปลเก็บเฉพาะความหมายไม่ได้แปลออกมาในรูปแบบอุปมา ผู้แปลเลือกใช้คำที่แตกต่างจากคำที่ใช้ในต้นฉบับ ซึ่งคำที่ใช้

ไม่ได้มีความหมายตรงกับต้นฉบับ ทำให้ไม่สามารถรักษาความหมายการเปรียบเทียบตามต้นฉบับไว้ได้ ตัวอย่างที่พบว่าใช้กลวิธีการแปลเช่นนี้มี 5 อุปมา คือ

<p>ตอนที่อยู่ที่ร้านแก แกก็มีเรื่องกะฝรั่ง ใอันนั้น ตัวแม่-ยังกะยักษ์ โกงหัวเหม่งเลย ใใส่ตุ้มหู ข้างเดียวด้วย (หน้า 44)</p>	<p>When I was at his shop, he had a fight with a farang. That guy was huge, a fucking elephant, man, his head all shaven, with one earring. (Page 24)</p>
---	--

บทแปลเปลี่ยนรูปแบบการเปรียบเทียบแบบอุปมาไปเป็นอุปลักษณะ เพราะไม่มีคำเชื่อมในบทแปล ต้นฉบับเป็นการเปรียบเทียบขนาดตัวว่ามีขนาดใหญ่เทียบเท่ากับยักษ์ แต่ในบทแปลเป็นการเปรียบเทียบขนาดตัวที่ใหญ่กับช้างซึ่งเป็นสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ ในที่นี้ความหมายของการเปรียบเทียบยังคงปรากฏอยู่เพราะคำที่นำมาใช้ในบทแปลมีลักษณะร่วมกับคำที่ใช้ในต้นฉบับ แต่หากพิจารณาความหมายตามคำแล้ว จะพบว่าแตกต่างไปจากความหมายของคำในต้นฉบับอย่างเห็นได้ชัด (ยักษ์ คือ อมนุษย์ที่มีร่างกายใหญ่โต elephant คือ ช้าง เป็นสัตว์บกชนิดหนึ่งที่มีขนาดใหญ่)

<p>ฮึดได้ยกกระป๋องขึ้นรดหัวรดตัว แล้วโยน กระป๋องลงในบ่อ สวาน้ำขึ้นมาอาบ จนอาการ ปวดทุเลาลง จึงเดินเปียกปอนเข้ามา... ข้างวงเหล้ามีน้ำเย็นอยู่ชั้นหนึ่ง พวกเขาวงไว้ ให้ฮึดได้คล้ายกับน้ำสำหรับนักกีฬา "เป็นไง ค่อยยังชั่วมั๊ย" (หน้า 172)</p>	<p>Otto lifted the pail and doused himself, then threw the pail down the well, pulled it back up and showered until he felt the pain abate. He then walked back in, soaking wet. Next to where his friends sat drinking there was a scoop of cool water. They had placed it there for him, a relief for the thirsty athlete. "Howzit goin'? Feelin' better?" (Page 120)</p>
---	--

บทแปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบแบบอุปมาไปเป็นการเปรียบเทียบอุปลักษณะ เพราะไม่มีคำเชื่อมในบทแปล ต้นฉบับเปรียบเทียบว่าน้ำเย็นที่วางไว้ให้ฮึด คล้ายกับน้ำสำหรับนักกีฬา แต่บทแปลไม่ได้เปรียบเทียบว่า a scoop of cool water นั้น คล้ายกับ a relief for the thirsty athlete แต่เปรียบเทียบว่า

เป็นสิ่งที่นั่นเลย นอกจากนั้นบทแปลยังใช้คำว่า a relief ซึ่งไม่ได้มีความหมายเท่ากับคำว่า น้ำ และ บทแปลยังมีคำว่า thirsty ขยายคำนาม athlete ซึ่งต้นฉบับไม่มีคำขยายนี้อยู่

<p>ยังตอบมาว่า เขาไม่ได้บอกภัยเรื่องเขาเลิกขายพลาสติกแล้ว เพราะทำคนเดียวไม่ไหว จดหมายของยังบรรยายความรู้สึกมา เหมือนคนเลือดเข้าตา เขาบอกกับภัยว่า เขาจะสู้ทุกวิถีทาง ตัดราคากัน เขาก็จะตัดด้วย เพิ่มค่าแรงเขาก็จะเพิ่มด้วย เขาจะทำทุกวิถีทางให้กิจการยืนอยู่ได้ (หน้า 229)</p>	<p>Yong answered he hadn't told Thai he had already given up selling plastics, because he couldn't manage both businesses by himself; so dropping the shirt business was out of the question, since it was now his sole means of livelihood. Yong sounded furious in his letters. He told Thai he'd fight every which way he knew. Since the others were cutting prices, he'd cut them too. They were pushing labor costs up? So would he. He'd do everything to keep his business going. (Page 162)</p>
---	---

บทแปลเปลี่ยนการเปรียบกับสำนวนมาเป็นการอธิบายความหมายของสำนวนนั้น เลือดเข้าตา เป็นสำนวนไทย หมายถึง การฮึดสู้อย่างไม่เกรงกลัวเพราะไม่มีทางเลือกหรือถูกบีบคั้น แต่ฉบับแปลใช้คำว่า sounded furious ซึ่งแปลว่า โกรธ หรือ มีอารมณ์รุนแรง จึงไม่ตรงกับ ความหมายในต้นฉบับ เพราะคนที่เลือดเข้าตา ไม่จำเป็นต้องมีอารมณ์โกรธหรืออารมณ์รุนแรงเสมอไป

<p>พี่ล้าน พ่อเสียแล้ว กลับบ้านด่วน อ้อย' --ไม่จริง ล้านคิด เขาไม่เชื่อข้อความในกระดาษแผ่นนี้ พลิกดูโทรเลขในมือหาร่องรอยพิรุณของมัน อยากให้เรื่องนี้เป็นเรื่องตลกที่เพื่อนสร้างขึ้นมา แต่หลักฐานในมือยืนยันความจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ ใจหล่นวูบ หนาวสะท้านขึ้นมา --ไม่จริง</p>	<p>LARN. FATHER DEAD. HURRY BACK HOME. OY.' 'It isn't true,' Larn thought. He didn't believe what re read. He turned the telegram in his hand looking for something that gave the game away. He wanted it to be a joke set up by his friend, but the evidence in his hand presented a truth that couldn't be denied.</p>
--	--

<p>มีนงงไปหมด ความรู้สึกขณะนั้นเหมือนโดน ดักทำร้ายโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว ไม่ทันเห็น ไม่ทัน ป้องกัน ได้รู้ก็ต่อเมื่อเจ็บแปลบเสียแล้ว รวดเร็ว เกินกว่าจะเชื่อว่าเป็นความจริงได้ (หน้า 524)</p>	<p>His heart missed a beat. He felt chilled all over. 'It isn't true.' He was totally dazed. He felt he had been punched without warning, without time to parry, aware of the strike only through the hurt, too fast for it to be true. (Page 384)</p>
--	---

ต้นฉบับเปรียบเทียบความรู้สึกเหมือนโดนดักทำร้าย แต่บทแปลใช้คำว่า punch ซึ่งแปลตรงๆ ว่า ต่อย จึงมีความหมายไม่ตรงกับคำในต้นฉบับ ผู้แปลไม่ได้ใช้คำว่า ambush ซึ่งแปลว่า ซุ่มโจมตี ดักทำร้าย ที่มีความหมายตรงกับต้นฉบับมากกว่า บทแปลยังเปลี่ยนคำนาม ความรู้สึกขณะนั้น ไปเป็น He felt ซึ่งเป็นคำสรรพนามและคำกริยา ดังนั้นอุปมาในต้นฉบับจึงเป็นส่วนขยายให้กับคำนาม ความรู้สึก แต่การเปรียบเทียบในบทแปลเป็นส่วนขยายให้กับคำกริยา felt นอกจากนี้บทแปลยังเพิ่มประธาน he เข้าไปในบทแปล เพื่อให้ถูกต้องตามโครงสร้างทางไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

<p>และในอาการมาในครั้งนี่ เป็นสิ่งที่เขาไม่เคย พบพานมันเลย มีแต่ความหวาดระแวง หวาดกลัว ขาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่มี ความเพลิดเพลินหลงเหลืออยู่แม้แต่น้อย ทุกครั้ง เคยได้อาศัยหาความเพลิดเพลินจากมัน แม้แต่ มองลมได้ไปไม่ไหว ก็ยังมีความเพลิดเพลินอยู่ ในนั้น เห็นลมและใบไม้หยอกล้อกันเหมือน เด็กไร้เดียงสาหัวร่อต่อกระซิกกัน น่า รื่นรมย์ ดูแล้วให้สบายอกสบายใจ อยู่ในโลก เพียงลำพัง (หน้า 570)</p>	<p>He had never experienced this kind of drunkenness before. He was full of fear and anxiety, he had no self-confidence and there was no enjoyment left. He used to seek pleasure from it every time. Even when he looked at the wind stroking the leaves, he saw happiness in it. It was pleasant for him to see the wind teasing the leaves the way innocent kids enjoy themselves with one another. It made him feel relaxed as if he was alone in the world. (Page 418)</p>
--	--

บทแปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบแบบอุปมาเป็นการเปรียบเทียบอุปลักษณะ เพราะไม่มีคำเชื่อมปรากฏในบทแปล ต้นฉบับเปรียบเทียบลมและใบไม้หยอกล้อกัน**เหมือนเด็กไร้เดียงสาหัวร่อต่อกระซิกกัน** แต่บทแปลใช้คำว่า the way innocent kids enjoy themselves with one another ไม่ได้

กล่าวถึงคำว่า หัวเราะต่อกระจก แต่ใช้คำว่า enjoy themselves ซึ่งไม่ได้ได้เห็นภาพว่ามีกิริยาอาการอย่างไรดังเช่นที่ต้นฉบับใช้คำที่แสดงให้เห็นอาการหัวเราะ

สรุปได้ว่าการแปลด้วยกลวิธีนี้ พบว่าผู้แปลเปลี่ยนการเปรียบเทียบอุปมาไปเป็นการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ หรือตีความแล้วอธิบายความหมายโดยไม่ได้ใช้โวหารเปรียบเทียบ และคำที่ใช้ในบทแปลนั้นมีความหมายที่แตกต่างหรือไม่เท่ากับความหมายในต้นฉบับอย่างเห็นได้ชัด แต่อย่างไรก็ตาม คำที่มีความหมายไม่เท่ากับคำในต้นฉบับเหล่านั้นยังคงมีความหมายไปในทิศทางเดียวกันกับความหมายการเปรียบเทียบอุปมาในต้นฉบับ

ข้อสังเกตอื่นๆ ที่พบจากการศึกษากลวิธีการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่อง พันธุ์หมาบ้า

1. มีการเปรียบเทียบที่พบในนวนิยายเรื่อง พันธุ์หมาบ้า จำนวนมากที่มีลักษณะคล้ายกับอุปมา หากพิจารณาแต่เพียงคำเชื่อมที่ใช้เปรียบเทียบ แต่เมื่อศึกษาความหมายของการเปรียบเทียบให้ละเอียดแล้ว จึงพบว่า เป็นเพียงการเปรียบเทียบธรรมดาเพื่อเน้นย้ำความหมาย ไม่ได้นำ 2 สิ่งที่แตกต่างกันมาเปรียบเทียบส่วนที่คล้ายคลึงกัน เช่น

<p>เขาจะเลิกสูบบุหรี่ทำไม ในเมื่อผงวิเศษขนานนี้สามารถบันดาลให้ชีวิตที่ต้องหลบซ่อน กฎหมายของเขามีความสุข ทำให้ตีนที่เดินติดดินของเขาเหมือนเดินย่ำอยู่บนปูของมวลงเมฆ ทรายใต้ที่ยังมีเงินซื้อมาเสพ ทรายใต้ที่ผงนั้นยังคงมีอำนาจของความมันเมาจากอยู่ เขาก็ไม่มีเหตุผลจำเป็นอันใดต้องคิดเลิกสูบบุหรี่ให้สิ้นเปลืองเวลาคิด (หน้า 122)</p>	<p>Why should he quit using it when the wonderful powder had the power to bring happiness to his law-dodging-life? When it made his heavy feet feel like they were treading the fluff of a carpet of clouds? As long as he had money to afford it, as long as it had the power to make him high, he saw no reason whatever to stay away from it. Thinking about quitting was a waste of time. (Page 81)</p>
---	---

ตัวอย่างข้างต้นเป็นการเปรียบเทียบ ตีนที่เดินติดดินเหมือนเดินอยู่บนปูเมฆ เป็นการบรรยายความรู้สึกของผู้เดินว่ามีความสุขมากอย่างไร โดยไม่ได้เปรียบเทียบของ 2 สิ่งที่แตกต่างกัน

<p>เสียงหัวเราะดังลั่นมาจากในร้าน ท้ายแววมอง สวนเข้าไป อืดโต๊และชวนซัวเป็นเจ้าของเสียง นั้น เสียงหัวเราะที่ได้ยินอยู่นี้ท้ายรู้สึกเหมือนว่า มันคือเสียงเสียดสีเยาะเย้ยให้เขาได้อาย ให้เจ็บ ลึกลงไปในใจ เขากัดฟันค่อยขยับดึงขาที่อยู่ใต้ มอเตอร์ไซด์</p> <p>เสียงหัวเราะยังดังก้องอยู่ มันแผดดังมาราวกับ ว่าคนทั้งสองมายืนหัวเราะอยู่ในรูหูของเขา (หน้า 565)</p>	<p>Loud laughter came from inside the shop. Thai glanced up. It was Otto and Chuanhua who were laughing. Thai felt he was being ridiculed, he felt he had lost face and he felt deeply hurt inside. He gritted his teeth and slowly pulled his legs out from under the motorcycle. The laughter went on. It was ringing loudly as if the two of them stood laughing inside his ears. (Page 414)</p>
---	---

ตัวอย่างนี้แสดงการเปรียบเทียบเสียงที่ดังราวกับว่ามีคนมายืนหัวเราะอยู่ในรูหู เป็นการ
เน้นว่าเสียงหัวเราะดังมาก ผู้เขียนไม่ได้เปรียบเทียบเสียงหัวเราะกับอะไร

2. การเปรียบเทียบแบบอุปมาในภาษาไทย เมื่อแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้ว สามารถ
เปลี่ยนรูปแบบการเปรียบเทียบแบบอุปมาไปเป็นการเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ หรือบรรยาย
ความหมายแทนการเปรียบเทียบ จึงพบว่าการเปรียบเทียบในภาษาไทยมีแนวโน้มที่จะใช้คำเชื่อม
มากกว่าการเปรียบเทียบในภาษาอังกฤษ

3. อุปมาบางตอนไม่ได้รับการแปล อาจเนื่องมาจากการมองข้ามของผู้แปลโดยตั้งใจ
หรือไม่ตั้งใจก็ตาม บทแปลบางตอนยังคงเก็บรักษาความหมายหลักของประโยคได้แม้จะไม่มีกร
เปรียบเทียบอุปมา แต่บทแปลบางตอนไม่สามารถสื่อความได้ครบถ้วนเช่นเดียวกับสิ่งที่ต้นฉบับ
เปรียบเทียบไว้ ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างอุปมาที่ไม่ได้รับการแปล ดังนี้

<p>...แล้วพวกเขาก็เติมกัญชาอีกคนละรอบสอง รอบ ต่างรักษาระดับความมึนเมาในตัวไว้มิให้ มากเกินไป แต่ก็ไม่ยอมให้สร้างจุดตั้งคอย ระวังเรือบรรทุกของ ถ้าใส่ของมากเกินไปเรือ ก็ล่มจมลง แต่ถ้าบรรทุกน้อยไปก็ไม่เสีง อันตราย ขาดความตื่นเต็นสนุกสนาน-ฉนั้น พวกเขาต่างประคองเรือของตัวเองให้</p>	<p>They had another joint or two of marijuana, each watching his personal load line, not allowing it to go over the top but unwilling all the same to become sober. (Page 183)</p>
---	--

<p>ลอยล่องไปในน้ำอย่างชนิดปริ่มๆ แปล้ๆ... (หน้า 256)</p>	
--	--

ต้นฉบับเปรียบเทียบการรักษาระดับความมั่นคงกับการประคับประคองเรือบรรทุกของ และยังมีคำอธิบายการเปรียบเทียบเพิ่มเติมว่าการรักษาระดับความมั่นคงให้อยู่ในระดับพอดีทำให้ ตื่นเต้นสนุกสนาน รู้สึกเสี่ยงอันตรายเหมือนเรือที่บรรทุกน้ำหนักของจนเรือปริ่มน้ำ แต่ฉบับแปล ไม่ได้อธิบายความรู้สึกหรือเหตุผลที่ต้องรักษาระดับความมั่นคงไว้

<p>...หลังครัวปิดแล้ว งานฉลองเล็กๆ ก็มีขึ้นง่ายๆ มีฝรั่งที่สนิทกันสองสามคนร่วมโต๊ะด้วย ใน จำนวนนี้มีอยู่คนหนึ่งเพียรไปดูออดโต้สร้างร้าน แทบทุกวัน บางวันเมื่อขี่มอเตอร์ไซด์ผ่านไป เห็นออดโต้ที่นั่งอยู่เฉยๆ เขาก็จะหยุดมอเตอร์ไซด์ แล้วตะโกนทำงานว่า 'เฮ้ย ออย่าอู้ ทำงานไป' เขาทำตัวเสมือนนายจ้างมาตรวจงาน บางวัน นึกสนุกก็ลงมือช่วยทำด้วย (หน้า 473)</p>	<p>After the kitchen closed down, there was a simple little celebration with two or three friendly farangs joining the table. One of them had gone to see Otto build his shop almost every day. Some days when he passed by on his motorcycle, he could see Otto sitting idly. He'd stop his motorcycle and shout something like, "Hey, don't lay down on the job, go back to work!" Some days when he was in the mood, he gave Otto a hand. (Page 345)</p>
---	---

ต้นฉบับเปรียบเทียบการกระทำของฝรั่งคนหนึ่งเหมือนเป็นนายจ้างของออดโต้เพราะการแวะเวียนไปดูออดโต้สร้างบ้านและตะโกนสั่งให้ออดโต้ทำงาน แต่ผู้แปลไม่ได้แปลส่วนที่เป็นอุปมาว่า “เขาทำตัว**เสมือนนายจ้างมาตรวจงาน**” ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบการกระทำของฝรั่งคนนั้นโดยรวมอีกที จึงทำให้บทแปลนำเสนอลักษณะของฝรั่งคนนั้นไม่ครบถ้วน

<p>หลายปีมาแล้วที่เราไม่เคยคิดอะไรจริงจัง ทุกครั้งที่ต้องเผชิญกับปัญหา ล่านก็จะหลีกเลี่ยงด้วยการผัดผ่อนกับตัวเองตลอดมา 'เอาไว้ก่อน' 'อย่าเพิ่งคิดเลย เอาไว้ก่อนเถอะน่า' บอกตัวเองได้เหมือนกับเอื้อมมือปิดทีวีหรือวิทยุ แล้วก็เลิกคิด เห็นเข้าสนุกสนานกับเพื่อนฝูง ลืมปัญหา ลืมเรื่องที่จะต้องคิด ครั้นเมื่อเกิดปัญหาใหม่ขึ้นก็ใช้วิธีแก้ปัญหามาแบบเดียวกัน ไม่เคยคิดที่จะสะสมให้เรียบร้อย นานวันเข้า ปัญหาเหล่านั้นก็หมักหมมจมลงสู่เบื้องล่างของจิตใจ ต่อมาเมื่อเมามายจนขาดสติ ปัญหาที่อัดกตไว้ก็จะผุดปะทุขึ้นมา ดังอากาศใต้น้ำทะลิ่งลอยขึ้นสู่เบื้องบน นอนบ่นนั่งงำอยู่คนเดียว บางคืนถึงขั้นละเมอตะโกนโหวกเหวกขึ้นมา จนเพื่อนฝูงตกใจ (หน้า 530-531)</p>	<p>It had been years since he had last thought in earnest. Every time he had to face a problem, Larn would avoid it by putting it off. 'Put it aside, don't think about it, come on, leave it alone,' he'd tell himself as if stretching his hand to turn off the TV or the radio, then he'd stop thinking about it and turn to laugh and have fun with his friends, forgetting his problem, forgetting what he had to think about. When a new problem arose, he used the same method to solve it. He never thought of doing something to make it right. After a while those problems piled up and sank to the very depths of his heart. When he was drunk to the point of taking leave of his senses, the undercurrent of repressed problems came to the surface and he lay mumbling to himself. Some nights it was to the point that he started shouting in confusion, scaring his friends. "Let the fucker be! Let the fucker be! Fuck it!" (Page 388)</p>
---	---

ต้นฉบับบรรยายถึงลักษณะการจัดการปัญหาของล่าน และเปรียบเทียบปัญหาที่อัดกตไว้ปะทุขึ้นเป็นเหมือนอากาศใต้น้ำลอยขึ้นสู่ผิวน้ำ ฉบับแปลเกี่ยวกับปัญหาว่า the undercurrent of repressed problems came to the surface ซึ่งสังเกตได้ว่าไม่ได้มีการเปรียบเทียบกับอากาศใต้น้ำ แม้ผู้แปลจะใช้คำที่สื่อถึงอากาศและน้ำ เช่น undercurrent แปลว่า กระแสใต้น้ำหรืออากาศ หรือ สิ่งที่แฝงอยู่ แต่ก็ไม่ได้แปลการเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยตรง

<p>"เอ็งไม่สบายหรือเปล่า?" แม่ถามด้วยเป็นห่วง "เปล่า แม่ เมื่อคืนนั่งรถมาหลับไม่เต็มตา" ตอบแม่แล้วก็เสียววูบขึ้นมา ดั่งวัวสันหลังหวะ ตาจะบอกแม่หรือเปล่า ถึงเหตุผลที่เธออุ้มลูกหนีเขามา (หน้า 606)</p>	<p>"How about you? Are you sure you're all right?" his mother asked of of concern. "Yes, Mom. I didn't sleep much overnight, that's all," he answered her and a shiver ran down his spine. Had Ta told Mom why she left him and took the kid away? (Page 445)</p>
---	---

ต้นฉบับกล่าวเปรียบเทียบเป็นดั่งวัวสันหลังหวะ ซึ่งเป็นสำนวนไทย มีความหมายว่า คนที่มีความผิดติดตัวจึงมีความหวาดระแวง เหมือนวัวที่มีแผลใหญ่ที่หลัง เมื่อมีอีกาบินมาก็หวาดระแวงว่าอีกาจะมาจิกกินแผลที่หลัง การเปรียบอุปมาในส่วนนี้ไม่พบในบทแปลและไม่มีกรออธิบายความหมายของสำนวน

3.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแปลและการแก้ปัญหาการแปลของมาร์เซล บาร์ง

เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้มีข้อมูลครบถ้วนทั้งข้อมูลเชิงเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้แปลจึงเห็นความสำคัญในการขอสัมภาษณ์ผู้แปล ซึ่งจะช่วยในการวิเคราะห์การแปลประกอบกับการใช้แนวคิดและทฤษฎีการแปล เนื่องจากการปฏิบัติจริงของผู้แปลอาจแตกต่างจากทฤษฎีต่างๆ ที่นำมาศึกษาได้

ผู้วิจัยมีโอกาสนัดสัมภาษณ์มาร์เซล บาร์ง เกี่ยวกับการแปลนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบ้า* ของชาติ กอบจิตติ ทั้งในแง่การแปลโดยทั่วไป ปัญหาที่พบและวิธีการแก้ปัญหา รวมถึงขั้นตอนการทำงานแปล ดังต่อไปนี้

มาร์เซล เลือกนวนิยายเรื่องนี้เป็นหนึ่งในนวนิยายไทยที่ดีที่สุด 20 เรื่อง ตามโครงการ Thai Classics Modern ของเขาเอง ในช่วงแรกที่เริ่มแปล มาร์เซลทำงานร่วมกับคนไทยอีกคนหนึ่ง ซึ่งช่วยตีความตัวบทภาษาไทยอย่างถูกต้องให้ จนกระทั่งเกิดปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2547 โครงการนี้จึงหยุดชะงักไปหลายปี และได้กลับมาแปลต่อในครั้งหลัง โดยในคราวนี้มาร์เซลทำงานเพียงคนเดียว

มาร์เซลกล่าวว่า ภาษาที่ใช้ในนวนิยายของ ชาติ กอบจิตติ ไม่ยาก ไม่สลับซับซ้อน ไม่มีหลายระดับเหมือนกับนักเขียนบางคน สิ่งที่เป็นความท้าทายในการแปลนวนิยายเรื่องนี้ คือ การแปลคำสแลงและคำหยาบ ซึ่งพบอยู่ตลอดทั้งเรื่อง ผู้แปลต้องคิดว่าจะแปลอย่างไรไม่ให้หยาบเกินไปหรือเรียบร้อยเกินไป การใช้คำหยาบเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคนไทยแตกต่างจากการแสดงความสัมพันธ์ของคนต่างชาติ สังเกตได้จากการใช้สรรพนามในภาษาไทย เช่น *กู มึง คุณ ผม ไอ้เหี้ย* แต่ในภาษาอังกฤษมีเพียง *I, You* ในขณะที่ภาษาฝรั่งเศสมีระบบคำเช่นเดียวกับ *กู มึง* ในภาษาไทย แม้ต้นฉบับจะมีคำหยาบอยู่มากมายแต่มาร์เซลก็พยายามที่จะแปลโดยรักษาคำที่ผู้เขียนใช้เอาไว้

ส่วนปัญหาการแปลอุปมา มาร์เซล ไม่พบว่าเป็นปัญหาแต่อย่างใด เพราะการใช้ภาษาง่ายๆ ไม่สลับซับซ้อน ทำให้เข้าใจได้ง่าย หากมีส่วนใดที่ไม่เข้าใจ มาร์เซลจะสอบถามจาก ชาติ กอบจิตติ โดยตรง หรือถามจากคนไทยคนอื่นๆ ที่มีความรู้ทางด้านภาษา อย่างไรก็ตาม อาจมองข้ามตัวบทบางตอนที่มีความหมายแฝงอยู่โดยมิได้ตั้งใจ นอกจากนั้น มาร์เซล ยังให้ความเห็นเกี่ยวกับการใช้เชิงอรรถ (footnote) เพื่ออธิบายความหมายของคำหรือสำนวนที่มีความหมายแฝงในตัวบทต้นฉบับไว้ว่า ควรใช้เชิงอรรถให้น้อยที่สุด หากจำเป็นต้องอธิบายเพิ่มเติม ให้ใส่คำอธิบายนั้นเข้าไปในบทแปล โดยเพิ่มเข้าไปให้น้อยที่สุดและต้องไม่กระทบต่อตัวบท การใช้เชิงอรรถทำให้ผู้อ่านต้องสลับอ่านไปมาระหว่างตัวบทกับเชิงอรรถ

นอกจากนี้ มาร์เซล ยังเล่าถึงขั้นตอนการทำงานแปล โดยแบ่งเป็นขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน คือ เริ่มจากการแปลคำต่อคำจากตัวบทต้นฉบับ โดยไม่ต้องคำนึงถึงความหมายโดยรวม จากนั้น

เว้นช่วงก่อนที่จะนำคำแปลคำต่อคำเหล่านั้นมาเรียบเรียงเป็นประโยคและปรับปรุงให้เป็นภาษาอังกฤษที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ซึ่งในขั้นตอนนี้ ผู้แปลต้องเคารพต้นฉบับ ไม่สลับเปลี่ยนลำดับประโยคของผู้เขียน หากจำเป็นต้องทำ ก็ควรเปลี่ยนให้น้อยที่สุด และในขั้นตอนสุดท้าย ผู้แปลจะกลับมาอ่านบทแปล โดยปิดต้นฉบับไว้ เพื่อตรวจสอบความรื่นของภาษาและปรับปรุงให้เป็นภาษาที่รื่นหู เป็นธรรมชาติ แม้การปรับปรุงนี้จะเป็นส่วนน้อย แต่ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เมื่อบทแปลเสร็จเรียบร้อย จึงนำส่งให้บรรณาธิการตรวจสอบความถูกต้องและนำคำแนะนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขบทแปล วิธีการทำงานแปลโดยแปลแบบคำต่อคำของมาร์เซล ทำให้ลีลาของนักเขียนยังคงปรากฏอยู่ในบทแปล อย่างไรก็ตามการแปลแบบนี้อาจทำให้ผู้แปลมีแนวโน้มที่จะใช้คำศัพท์ที่ละเอียดเกินกว่าคำศัพท์ที่ต้นฉบับใช้

สำหรับการแปลหรือบทแปลที่ดีนั้น มาร์เซล มีความเห็นว่า นักแปลต้องแปลให้ระดับเท่ากับต้นฉบับ และรักษาลีลาของผู้เขียนเอาไว้ ไม่นำลีลาของผู้แปลมาใส่ในบทแปล เราสามารถสังเกตลีลาของนักเขียนได้จากการใช้คำบางคำหรือสำนวนบางสำนวน ซึ่งผู้แปลต้องแปลตามนั้น มิฉะนั้นจะไม่สามารถรักษาลีลาของผู้เขียนเอาไว้ได้ การอ้างว่าการแปลเป็นภาษาอังกฤษทำให้ต้องแปลออกมามีลักษณะนี้ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องไม่จริง และหากเป็นไปได้ นักแปลที่ดีต้องไม่ปรากฏตัวในการแปลนั้นๆ ซึ่งหมายความว่า บทแปลต้องสามารถถ่ายทอดความหมายได้ตรงตามต้นฉบับ และรักษาวัจฉนลีลาดั้งเดิมของผู้เขียนไว้ได้ โดยไม่มีวัจฉนลีลาของผู้แปลเข้าไปปะปนอยู่ในบทแปล

ที่มา: สัมภาษณ์วันที่ 5 สิงหาคม 2555 เวลา 13.30 น. ณ บ้านพระอาทิตย์ กรุงเทพมหานคร

บทที่ 4: สรุปผลการวิจัย ทบทวนสมมติฐาน และข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการวิจัยและทบทวนสมมติฐาน

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและกลวิธีการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบ้า* ของ ซาติ กอบจิตติ จากสำนวนการแปลของ มาร์เซล บาร์ง โดยนำทฤษฎีการแปลและการศึกษาเกี่ยวกับอุปมาและภาษาศาสตร์มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์การแปลอุปมา

หากกล่าวถึงการใช้โวหารเปรียบเทียบแบบอุปมา โดยทั่วไปมักจะคิดว่าพบมากในผลงานวรรณศิลป์ไม่ว่าจะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง มีการใช้ภาษาที่สวยงาม สละสลวย เพื่อเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ แต่จากการศึกษากลวิธีการแปลอุปมาในวรรณกรรมประเภทนวนิยายเรื่องนี้ ที่ใช้ภาษาพูดเป็นส่วนใหญ่ และเป็นเรื่องราวประสบการณ์ชีวิตในหมู่เพื่อนฝูง ตัวละครเป็นคนระดับล่างของสังคม คนเหล่านี้ติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาที่ใช้ในหมู่คนระดับดังกล่าว คำพูดของคนเหล่านี้จะมีคำขยายอยู่ตลอดเรื่อง จึงได้ข้อสังเกตว่า มีการใช้อุปมาในภาษาทั่วไปในชีวิตประจำวัน และในภาษาของคนทุกระดับ อุปมาทำให้ภาษามีความน่าสนใจมากขึ้น มีความหมายและให้ภาพชัดเจนมากกว่าการใช้คำตรงไปตรงมา

ข้อสังเกตอีกประการหนึ่งที่พบ คือ การใช้อุปมาในภาษาไทยสามารถเทียบเคียงกับการใช้อุปมาในภาษาอังกฤษได้ เพราะการใช้คำเชื่อมเหมือนกัน และลักษณะการเปรียบเทียบอาจแบ่งออกเป็น 3 ประเภทได้เช่นเดียวกัน คือ การเปรียบกับสิ่งที่เป็นสากล การเปรียบเฉพาะวัฒนธรรม และการเปรียบเทียบตามความคิดของผู้เขียน การใช้อุปมาเป็นลักษณะของภาษาที่สามารถพบได้ทั่วไปไม่เพียงแต่ในภาษาไทย ในบางครั้งสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบเป็นสิ่งที่คนในสังคมและวัฒนธรรมนั้นๆ ใช้กันจนคุ้นเคย จึงสามารถเข้าใจได้ในทันที แต่ในบางครั้งผู้เขียนอาจใช้อุปมาที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยจึงต้องอธิบายเพิ่ม แต่ในกรณีของผู้แปลที่ต้องแปลให้ผู้อ่านอีกวัฒนธรรมหนึ่งเข้าใจ จะต้องพิจารณาว่าหากแปลอุปมานั้นตรงตัว ผู้อ่านจะเข้าใจได้หรือไม่ หรือจำเป็นต้องใส่คำอธิบายเพิ่มเติม หรือต้องเลือกใช้คำแปลที่แตกต่างจากต้นฉบับเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้และในขณะเดียวกันก็สามารถรักษาความหมายหลักของอุปมานั้นไว้ได้

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่า กลวิธีการแปลอุปมาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบ้า* มีทั้งหมด 3 วิธี คือ การแปลโดยใช้โวหารภาพพจน์ที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ การแปลแบบเก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับและมีคำอธิบายเพิ่มเติม และการแปลแบบเก็บความหมายโดยไม่เก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับ

จากการวิเคราะห์ตัวอย่างอุปมาและการแปลอุปมา พบว่าผู้แปลมีกลวิธีการแปล 4 กลวิธี คือ การแปลโดยใช้โวหารภาพพจน์ที่มีความหมายเทียบเคียงกับต้นฉบับ การแปลแบบเก็บโวหารภาพพจน์ของต้นฉบับและมีคำอธิบายเพิ่มเติม การแปลโดยเก็บความหมายได้ใกล้เคียงกับ

ความหมายของโวหารภาพพจน์ในต้นฉบับ และการแปลโดยไม่เก็บโวหารภาพพจน์และ
ความหมายเปลี่ยนไปจากความหมายในต้นฉบับ

ความแตกต่างระหว่างสมมุติฐานและการแปลจริง คือ กลวิธีในสมมุติฐานทั้ง 3 กลวิธี
เป็นวิธีการแปลที่รักษาความหมายของอุปมาไว้ทั้งหมด แต่สิ่งที่พบจริงในการแปล คือ ผู้แปลไม่
สามารถรักษาความหมายของอุปมาไว้ได้ทุกอุปมาในต้นฉบับที่ได้รับการแปล เนื่องด้วยการเข้าใจ
ความหมายของอุปมาในต้นฉบับที่คลาดเคลื่อนหรือการเลือกใช้คำที่มีความหมายไม่ตรงกับ
ต้นฉบับเสียทีเดียว อย่างไรก็ตาม การใช้ภาษาในนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบ้า* เป็นภาษาพูด ไม่
ยุ่งยากหรือซับซ้อน สามารถเข้าใจได้ง่าย จึงทำให้อุปมาที่พบในเรื่องนี้เป็นการเปรียบเทียบที่เข้าใจได้
ง่ายเช่นเดียวกัน หากเป็นการเปรียบเทียบที่ไม่สื่อถึงความหมายที่ชัดเจน ผู้เขียนมักจะมีบริบทช่วย
อธิบายความหมายของอุปมานั้น หรือมีคำอธิบายความหมายของอุปมานั้นเพิ่มเติม ผู้แปลจึงไม่
ต้องอธิบายความหมายของอุปมาเหล่านั้นเพิ่มเติมเข้าไปในบทแปล เพราะการแปลตรงตัวตาม
ต้นฉบับก็สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้

ในการวิเคราะห์การแปลอุปมา ไม่เพียงแต่ต้องศึกษาความหมายของคำ แต่ต้องศึกษา
โครงสร้างทางภาษาเช่นกัน เพราะการแปลจากภาษาหนึ่งไปอีกภาษาหนึ่งในบางครั้งพบว่าการ
เปลี่ยนโครงสร้างทางภาษา เช่น เปลี่ยนจากคำนามไปเป็นประโยค หรือเปลี่ยนจากประโยคไปเป็น
คำนาม และพบว่าในภาษาไทยมีการละประธานจำนวนมาก แต่ในภาษาอังกฤษ ผู้แปลจะใส่
ประธานเข้าไปเพื่อให้เป็นประโยคที่ถูกต้องตามโครงสร้างไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ซึ่งการ
เปลี่ยนแปลงโครงสร้างในลักษณะนี้ไม่ได้ทำให้ความหมายของการเปรียบเทียบอุปมาเปลี่ยนแปลง
ไปแต่อย่างใด แต่อาจพบบ้างว่าการสลับตำแหน่งคำบางครั้งทำให้น้ำหนักการเน้นเปลี่ยนไป

การศึกษากลวิธีการแปลอุปมาในงานวิจัยนี้ ทำให้ทราบว่าผู้แปลไม่ได้มีขั้นตอนการแปล
ตามทฤษฎีแนวทางการแปลแบบตีความของ ฌ็อง เดอลิล ที่ต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจ
ความหมายของต้นฉบับ การถ่ายทอดความหมายและการตรวจสอบความหมาย เพราะเมื่อผู้แปล
อ่านต้นฉบับแล้วและต้องการแปล ผู้แปลจะแปลคำต่อคำโดยไม่สนใจความหมายหรือไวยากรณ์
จากนั้นจึงนำมาเรียบเรียงให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง อ่านแล้วเป็นธรรมชาติในภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้
แปลมองว่าการแปลด้วยกลวิธีนี้จะช่วยรักษาวัจนลีลาของต้นฉบับไว้ได้เป็นอย่างดี และเนื่องจาก
ภาษาที่ใช้ในต้นฉบับเป็นภาษาง่ายๆ ไม่ซับซ้อน ผู้แปลจึงไม่ต้องตีความมาก สามารถแปลตรงตัว
ได้เลย อย่างไรก็ตาม การแปลแบบนี้อาจทำให้ผู้แปลใช้คำที่ละเอียดมากเกินไปในบางครั้ง

ส่วนแนวทางการแปลของ มิลเดรด แอล ลาร์สัน ที่กล่าวว่า คำๆ หนึ่งอาจมีได้มากกว่า
หนึ่งความหมาย การทำความเข้าใจความหมายของคำนั้นได้อย่างถูกต้อง ต้องดูจากบริบทที่มีคำ
นั้นอยู่ด้วย เพราะคำคำหนึ่งสามารถมีได้มากกว่าหนึ่งความหมาย ดังนั้นการแปลโวหารภาพพจน์
ตามแนวคิดของลาร์สัน จึงเน้นที่การรักษาความหมายของโวหารภาพพจน์ตามต้นฉบับไว้ ซึ่ง

อาจจะเป็นเพียงความหมายตรงๆ ตามคำที่ปรากฏหรือรวมถึงความหมายแฝงด้วย แต่จากการศึกษาการแปลอุปมาในนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบ้า* พบว่าส่วนใหญ่ผู้แปลสามารถรักษาทั้งการเปรียบเทียบแบบอุปมาและความหมายของอุปมาตามต้นฉบับไว้ได้ มีเพียงส่วนน้อยที่ผู้แปลต้องใส่คำอธิบายเพิ่มเติมเข้าไป เพราะอุปมาส่วนใหญ่ที่พบในนวนิยายเรื่องนี้เป็นการเปรียบเทียบที่เป็นสากลที่สามารถเข้าใจได้ง่ายแม้ผู้อ่านจะอยู่ในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน หรือหากเป็นความเปรียบเทียบที่ใช้เฉพาะในวัฒนธรรมหนึ่งหรือเปรียบเทียบตามความคิดของผู้เขียนเอง ผู้เขียนจะมีคำอธิบายความเปรียบเทียบนั้นอยู่ในเนื้อหาเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้อยู่แล้ว แต่มีอุปมาจำนวนหนึ่งที่ผู้แปลเปลี่ยนความหมายของอุปมาตามต้นฉบับให้กลายเป็นความหมายอื่น หรือไม่ได้แปลอุปมานั้นเลย จึงเป็นไปได้ว่าผู้แปลอาจมองข้ามไปโดยมิได้ตั้งใจ เนื่องจากผู้แปลมองว่าการเลือกแปลหนังสือเล่มหนึ่งนั้นเป็นเพราะชื่นชมในสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ ดังนั้นในฐานะผู้แปลจึงต้องพยายามรักษาทุกอย่างที่ผู้เขียนต้องการสื่อออกมา โดยไม่ไปแก้ไข เปลี่ยนแปลงต้นฉบับ หรือหากจำเป็นต้องทำ ก็ควรทำให้น้อยที่สุด

เมื่อนำทฤษฎีการแปลวรรณกรรมกับขั้นตอนการทำงานแปลของผู้แปลมาเปรียบเทียบกับขั้นตอนการทำงานแปลตามทฤษฎีการแปลวรรณกรรม ผู้วิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันในบางขั้นตอน ทฤษฎีการแปลวรรณกรรมแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน คือ การทำความเข้าใจต้นฉบับ การถ่ายทอดความหมายหรือการแปล การตรวจสอบและแก้ไขโดยผู้แปล และการตรวจแก้โดยบรรณาธิการต้นฉบับแปล ในขณะที่ผู้แปลเริ่มจากการอ่านต้นฉบับ การแปลแบบคำต่อคำ การเรียบเรียงคำเหล่านั้นให้เป็นประโยคที่ถูกต้องตามไวยากรณ์และเป็นธรรมชาติ และการตรวจแก้โดยบรรณาธิการ ขั้นตอนแรกของผู้แปลไม่ได้เน้นไปที่การวิเคราะห์ตีความตัวบทอย่างละเอียดเพื่อความถูกต้องเช่นเดียวกับขั้นตอนแรกตามทฤษฎี ผู้แปลเพียงแต่อ่านตัวบทนั้นเพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร น่าสนใจพอที่จะแปลหรือไม่ ส่วนในขั้นตอนการแปล ผู้แปลเน้นที่การแปลให้ตรงตามต้นฉบับและการรักษาวัจนลีลาของผู้เขียน จึงพยายามไม่นำความคิดหรือวัจนลีลาของนักแปลเข้าไปใส่ในบทแปล ไม่นำตัวบทมาเรียบเรียงใหม่ให้เป็นสำนวนของตัวเอง เมื่อได้ร่างบทแปลแล้วผู้แปลจึงตรวจสอบและแก้ไขร่างบทแปลเช่นเดียวกับขั้นตอนตามทฤษฎี ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพื่อตรวจสอบว่าสิ่งที่แปลออกมานั้นตรงกับต้นฉบับหรือไม่ ภาษาที่ใช้ใช้นั้นถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือไม่ และคำ ประโยค การเว้นวรรคต่างๆ ที่ใช้สามารถสื่ออารมณ์ได้ตรงตามต้นฉบับหรือไม่ เพราะปัญหาที่พบคือบางครั้งผู้แปลมักใช้คำซ้ำๆ โดยมิได้ตั้งใจ และสุดท้ายคือการนำส่งให้บรรณาธิการตรวจแก้ ซึ่งเป็นหนึ่งในขั้นตอนการแปลของผู้แปลเช่นเดียวกับขั้นตอนในทฤษฎี

การคัดเลือกตัวอย่างอุปมาจากนวนิยายเป็นปัญหาประการหนึ่งที่พบในงานวิจัยนี้ เนื่องจากความคล้ายคลึงกันระหว่างอุปมากับการเปรียบเทียบธรรมดา เพราะเป็นการเปรียบเทียบที่มีการใช้คำเชื่อมที่เหมือนกันทั้งคู่ แตกต่างกันตรงที่อุปมาเป็นการเปรียบเทียบความเหมือนของ

สิ่งสองสิ่งที่แตกต่างกัน แต่การเปรียบเทียบธรรมดาเป็นการเปรียบเทียบสิ่งสองสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกันและมีความคล้ายคลึงกัน การเปรียบเทียบธรรมดาเป็นเพียงการเน้นย้ำเท่านั้น ไม่ได้ช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพจากการเปรียบเทียบดังเช่นอุปมา ผู้วิจัยจึงต้องพิจารณาจากความหมายของการเปรียบเทียบโดยละเอียด

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 งานวิจัยชิ้นนี้ศึกษาเพียงกลวิธีการแปลอุปมาจากนวนิยายเพียงเรื่องเดียว ด้วยจำนวนการแปลจำนวนเดียว อาจทำให้ไม่พบตัวอย่างอุปมาที่หลากหลาย และกลวิธีการแปลหรือการแก้ปัญหาการแปลที่หลากหลาย ดังนั้นหากมีการศึกษากลวิธีการแปลอุปมาเช่นนี้ในนวนิยายเล่มอื่น ด้วยจำนวนการแปลจากนักแปลท่านอื่น อาจพบว่ามีกลวิธีที่แตกต่างและหลากหลายมากกว่านี้

4.2.2 ผู้วิจัยเห็นว่าการศึกษาคำแปลคำหายาก คำสแลงและคำต้องห้ามในนวนิยายเรื่อง *พันธุหมาบ้า* เป็นประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจ ซึ่งผู้แปลเองมองว่าเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาปลายทางอย่างเหมาะสม โดยไม่เปลี่ยนระดับภาษาของต้นฉบับ เพราะต้นฉบับสามารถเลือกใช้คำธรรมดา ไม่หยาบคาย แต่สามารถสื่อถึงเรื่องต้องห้ามได้ จึงเป็นปัญหาในการศึกษาว่าผู้แปลจะเลือกคำแปลอย่างไรให้ยังคงมีความหมายเช่นเดียวกับต้นฉบับและอยู่ในกรอบที่สามารถตีพิมพ์ได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ไชยศิริ ปราโมช ณ อยุธยา. การเปลี่ยนแปลงถ้อยคำและความหมายของสำนวนไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ชาติ กอบจิตติ. **พันธุ์หมาบ้า**. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลีฟวิ่ง จำกัด, 2546.
- ชูมาน สานสุขสมบูรณ์. การศึกษาแนวทางการแปลอุปสรรคโดยเปรียบเทียบสำนวนแปลสองสำนวนจากต้นฉบับ "The Crescent Moon" ของ รพินทรนาถ ฐากูร. สารนิพนธ์อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- เซวง จันทรเขตต์. การแปลเพื่อการสื่อสาร = Translation for communication. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- นพรัตน์ คงมาลา. การใช้ภาษาในสารคดีของวาทิช จรุงกิจอนันต์ ระหว่าง พ.ศ. 2520 – 2529. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- มณีรัตน์ สวัสดิวัฒน์ ณ อยุธยา. การแปล: หลักการและการวิเคราะห์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- พระยาอุปกิตศิลปสาร (นิ่ม กาญจนาชีวะ เปรียญ). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2545.
- สมบัติ จำปาเงิน. **ศิลปินแห่งชาติ พ.ศ. 2546-2548**. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2550.
- สิทธา พิณีภูวดล และคนอื่นๆ. การเขียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2516.
- สุพรรณิ ปิ่นมณี. **การแปลขั้นสูง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- สัจภูมิ ละออ. **25 ปีซีไรต์**. กรุงเทพมหานคร: สยามอินเตอร์บุ๊คส์, 2546.
- สัญญาวี สายบัว. **หลักการแปล**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.
- ศุภกาญจน์ ผาทอง. **กลวิธีการแปลภาพพจน์ในนวนิยายแปลเรื่องกามนิด**. ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร [ออนไลน์] ที่มา: <http://www.arts.su.ac.th/Research/MainResearch/Proceeding/Supakan.pdf> (18 ธันวาคม 2554).
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. [ออนไลน์] ที่มา: <http://rirs3.royin.go.th/word43/word-43-a0.asp>.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.**

กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์, 2545.

วรรณภา แสงอร่ามเรือง. **ทฤษฎีและหลักการแปล.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โครงการ
เผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

วิกิพีเดีย: ชาติ กอบจิตติ. [ออนไลน์]. ที่มา: http://th.wikipedia.org/wiki/ชาติ_กอบจิตติ

วิจิตรน ภาณุพงศ์. **โครงสร้างภาษาไทย: ระบบไวยากรณ์.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2520.

วิไลวรรณ ขนิษฐานันท์. **ภาษาและภาษาศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2521.

วัลยา วิวัฒน์ศร. **การแปลวรรณกรรม.** กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะ
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ยุพาพรรณ หุ่นจำลอง และ สรัญญา เสวตมาลย์. **ทฤษฎีไวยากรณ์.**

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

อุดม วโรตมสิกขิตต์. **ภาษาศาสตร์เบื้องต้น.** พระนคร: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู,
2513.

ภาษาอังกฤษ

Barang, Marcel. **The 20 best novels of Thailand: a Thai modern classics anthology.**

Bangkok: Thai Modern Classics, 1994.

Barang, Marcel. "The written wor(l)d en deux langues". [Online]. Available at:

<http://marcelbarang.wordpress.com/>

Delisle, Jean. **Translation: an interpretive approach.** Translated by Logan, Patricia and

Creery, Monica. Ottawa: University of Ottawa Press, 1988.

Holman, C. Hugh. **A Handbook to Literature.** 6th edition. New York: MacMillan, 1992.

Korbjitti, Chart. **Mad Dogs & Co.** Translated by Barang, Marcel. Nakhon Rachasima:

Howling Books, 2002.

Larson, Mildred L. **Meaning-based translation: a guide to cross language equivalence.**

Lanham: University Press of America, 1984.

Nobelprize.org. "All Nobel Prizes in Literature". [Online]. Available at:

http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/literature/laureates/ (Accessed on 5 Dec 2011)

Nord, Christiane. **Text analysis in translation: theory, methodology, and didactic**

application of a model for translation-oriented text analysis. 2nd ed. Amsterdam - New York: Rodopi, 2005.

Wentworth, Catherine. "Successful Thai Language Learner: Marcel Barang". [Online].

Available at: <http://womenlearnthai.com/index.php/interviewing-successful-thai-language-learners-marcel-barang/> (Accessed on 25 Jun 2012)